

KRAŠ prehrambena industrija d.d.
Ravnice 48, 10 000 Zagreb, Hrvatska
Tel: +385 1 23 96 111

Vrsta propisane informacije: Godišnji financijski izvještaj za izdavatelje - poduzeća
Naziv propisane informacije: Godišnji financijski izvještaji za poslovnu 2023. godinu
Vrijednosnica: KRAS
LEI: 74780000n00HZTWVU688
Matična država članica Izdavatelja: Republika Hrvatska
ISIN: HRKRASRA0008
Vrijednosnica uvrštena na Uređeno tržište: Zagrebačka burza d.d.
Segment Uređenog tržišta: Redovito tržište

30.04.2024.

ZAGREBAČKA BURZA d. d.
HRVATSKA AGENCIJA ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA
HRVATSKA IZVJEŠTAJNA NOVINSKA AGENCIJA
INTERNET STRANICA DRUŠTVA

Priopćenje za javnost: Godišnji financijski izvještaji za poslovnu 2023. godinu s izvještajem revizora Društva (revidirano, nekonsolidirano i konsolidirano)

Sukladno članku 496. Zakona o tržištu kapitala, obavještavamo da su financijski izvještaji za razdoblje I-XII 2023. godine (KRAŠ d.d. – revidirano, nekonsolidirano i konsolidirano) s Izvještajem posloводства te Izjavom osobe odgovorne za sastavljanje financijskih izvještaja za razdoblje I-XII 2023. godine (KRAŠ d.d. – revidirano, nekonsolidirano i konsolidirano), a koji u sebi sadrže Izvješće neovisnog revizora Društva, objavljeni na internetskim stranicama Kraša, na internetskim stranicama Zagrebačke burze te u Službenom registru propisanih informacija koji vodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

Izvještaj Uprave Društva istovremeno je dostavljen HINA-i putem sustava HinaOTS s napomenom gdje se u cijelosti može pročitati.

KRAŠ d.d.

Temeljem članka 496. Zakona o tržištu kapitala, obavještavamo da je ovo Priopćenje objavljeno na internetskim stranicama Zagrebačke burze d.d., na internetskim stranicama Službenog registra propisanih informacija i putem sustava HinaOTS, te je dostavljeno Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga kroz SRPI.

NAPOMENA O IZVORU:

Kraš prehrambena industrija d.d.
Ravnice 48
10 000 Zagreb
tel. za informacije za dioničare: +385 91 2396 949
e-mail. goran.lovrek@kras.hr
web: www.kras.hr

OPĆI PODACI ZA IZDAVATELJE

Razdoblje izvještavanja:

01.01.2023.

do

31.12.2023.

Godina:

2023

Godišnji financijski izvještaji

Matični broj (MB): 03269043

Oznaka matične države
članice izdavatelja:

HR

Matični broj
subjekta (MBS): 080005858Osobni identifikacijski
broj (OIB): 94989605030

LEI: 7478000nHZTWVU688

Šifra ustanove: 847

Tvrtka izdavatelja: KRAŠ d.d. Zagreb

Poštanski broj i mjesto: 10000

Zagreb

Ulica i kućni broj: Ravnice 48

Adresa e-pošte:

Internet adresa: www.kras.hr

Broj zaposlenih (krajem
izvještajnog razdoblja): 2071

Konsolidirani izvještaj: KD (KN-nije konsolidirano/KD-konsolidirano)

Revidirano: RD (RN-nije revidirano/RD-revidirano)

Tvrtke ovisnih subjekata (prema MSFI):

Sjedište:

MB:

Kraš Commerce d.o.o., Beograd

Palmira Toljatija 5, Beograd, Srbija

Mira d.o.o., Prijedor

Kralja Aleksandra 5, Prijedor, BiH

Kraškomerc KRAŠ doel, Skopje

Dame Gruev 3, Skopje, Makedonija

Krašcommerce d.o.o., Ljubljana

Cesta na Brdo 85, Ljubljana, Slovenija

Knjigovodstveni servis: Ne (Da/Ne)

(tvrtka knjigovodstvenog servisa)

Osoba za kontakt: Propadalo Glorija
(unosi se samo prezime i ime osobe za kontakt)

Telefon: 012396442

Adresa e-pošte: Glorija.Propadalo@kras.hr

Revizorsko društvo: Ernst & Young d.o.o.
(tvrtka revizorskog društva)Ovlašteni revizor: Ivana Krajinović
(ime i prezime)

BILANCA
stanje na dan 31.12.2023

u eurima

Obveznik:			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	79.685.473	78.943.205
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	2.872.467	2.788.797
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	2.448.225	2.751.853
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	35.669
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	421.114	0
6. Ostala nematerijalna imovina	009	3.128	1.275
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	75.469.583	74.900.369
1. Zemljište	011	11.372.165	11.367.726
2. Građevinski objekti	012	22.928.182	20.127.484
3. Postrojenja i oprema	013	25.194.135	24.176.328
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	3.089.982	3.365.809
5. Biološka imovina	015	100.342	100.246
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	1.782.721	2.153.696
7. Materijalna imovina u pripremi	017	2.833.359	4.883.303
8. Ostala materijalna imovina	018	96.757	89.707
9. Ulaganje u nekretnine	019	8.071.940	8.636.070
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	1.335.164	1.254.039
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	103.118	35.512
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	1.232.046	1.218.527
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	8.259	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	0	0
3. Potraživanja od kupaca	034	0	0
4. Ostala potraživanja	035	8.259	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	85.347.529	85.663.690
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	33.183.833	26.932.345
1. Sirovine i materijal	039	19.739.925	10.800.387
2. Proizvodnja u tijeku	040	845.027	1.057.740
3. Gotovi proizvodi	041	11.874.522	14.256.301
4. Trgovačka roba	042	551.086	788.790
5. Predujmovi za zalihe	043	35.290	29.127
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	137.983	0
7. Biološka imovina	045	0	0
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	35.543.893	37.493.972
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	0	0
3. Potraživanja od kupaca	049	33.735.770	36.789.282
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	11.468	9.517
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	1.342.415	448.716
6. Ostala potraživanja	052	454.240	246.457
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	15.167	2.003.534
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	3.534	2.003.534
9. Ostala financijska imovina	062	11.633	0
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	063	16.604.636	19.233.839
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI	064	232.317	282.683
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	165.265.319	164.889.578
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	29.881	9.374

PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+083+086+089)	067	102.657.261	107.004.458
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	79.560.475	79.560.470
II. KAPITALNE REZERVE	069	-2.060.243	-2.060.238
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	4.299.981	4.299.981
1. Zakonske rezerve	071	4.299.981	4.299.981
2. Rezerve za vlastite dionice	072	5.307.750	5.789.483
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-5.307.750	-5.789.483
4. Statutarne rezerve	074	0	0
5. Ostale rezerve	075	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	1.090.126	1.090.126
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO (AOP 078 do 082)	077	-100.775	-111.862
1. Fer vrijednost financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (odnosno raspoložive za prodaju)	078	-100.775	-111.862
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	0	0
4. Ostale rezerve fer vrijednosti	081	0	0
5. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)	082	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 084-085)	083	15.032.098	17.570.686
1. Zadržana dobit	084	15.032.098	17.570.686
2. Preneseni gubitak	085	0	0
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 087-088)	086	4.835.599	6.655.295
1. Dobit poslovne godine	087	4.835.599	6.655.295
2. Gubitak poslovne godine	088	0	0
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	089	0	0
B) REZERVIRANJA (AOP 091 do 096)	090	6.194.017	3.848.310
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	091	3.363.014	3.644.102
2. Rezerviranja za porezne obveze	092	0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	093	2.831.003	204.208
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	094	0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	095	0	0
6. Druga rezerviranja	096	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 098 do 108)	097	26.261.230	19.514.316
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	098	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	099	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	100	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	101	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	102	16.762	22.491
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	103	23.493.101	18.657.274
7. Obveze za predujmove	104	0	0
8. Obveze prema dobavljačima	105	0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	106	0	0
10. Ostale dugoročne obveze	107	1.939.152	51.272
11. Odgođena porezna obveza	108	812.215	783.279
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 110 do 123)	109	28.779.899	33.553.015
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	110	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	111	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	112	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	113	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	114	36.637	30.464
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	115	9.779.757	9.559.382
7. Obveze za predujmove	116	44.390	151.096
8. Obveze prema dobavljačima	117	14.569.093	19.386.953
9. Obveze po vrijednosnim papirima	118	0	0
10. Obveze prema zaposlenicima	119	1.803.568	2.082.722
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	120	1.959.636	1.877.276
12. Obveze s osnovne udjela u rezultatu	121	118.122	134.009
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	122	0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	123	468.696	331.113
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	124	1.372.912	969.479
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+090+097+109+124)	125	165.265.319	164.889.578
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	126	29.881	9.374

RAČUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2023 do 31.12.2023

u eurima

Obveznik: _____			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 002 do 006)	001	153.683.782	177.086.478
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	002	0	0
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	003	151.614.144	171.764.502
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	004	0	0
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	005	0	0
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	006	2.069.638	5.321.976
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 08+009+013+017+018+019+022+029)	007	147.815.007	168.979.686
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	008	-4.725.841	-2.400.289
2. Materijalni troškovi (AOP 010 do 011)	009	98.830.738	116.222.685
a) Troškovi sirovina i materijala	010	79.874.379	93.639.480
b) Troškovi prodane robe	011	2.377.413	3.352.937
c) Ostali vanjski troškovi	012	16.578.946	19.230.268
3. Troškovi osoblja (AOP 014 do 016)	013	33.263.786	33.206.025
a) Neto plaće i nadnice	014	21.216.440	20.696.343
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	015	8.091.548	8.433.985
c) Doprinosi na plaće	016	3.955.798	4.075.697
4. Amortizacija	017	8.280.551	9.795.713
5. Ostali troškovi	018	6.582.461	9.983.704
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 020+021)	019	538.882	645.257
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	020	18.517	0
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	021	520.365	645.257
7. Rezerviranja (AOP 023 do 028)	022	3.842.789	289.751
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	023	1.011.786	289.751
b) Rezerviranja za porezne obveze	024	0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	025	2.831.003	0
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	026	0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	027	0	0
f) Druga rezerviranja	028	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	029	1.201.641	1.236.840
III. FINANIJSKI PRIHODI (AOP 031 do 040)	030	1.287.305	833.372
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	031	0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	032	0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	033	0	0
4. Ostali prihodi s osnovne kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	034	0	0
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	035	0	0
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	036	237	482
7. Ostali prihodi s osnovne kamata	037	1.724	483.880
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	038	1.275.436	347.445
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	039	0	0
10. Ostali financijski prihodi	040	9.908	1.565
IV. FINANIJSKI RASHODI (AOP 042 do 048)	041	1.210.293	626.472
1. Rashodi s osnovne kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	042	0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	043	0	0
3. Rashodi s osnovne kamata i slični rashodi	044	128.681	183.761
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	045	1.063.702	440.860
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	046	9.063	0
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	047	0	0
7. Ostali financijski rashodi	048	8.847	1.851
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	049	0	0
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	050	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	051	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	052	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 001+030+049 +050)	053	154.971.087	177.919.850
X. UKUPNI RASHODI (AOP 007+041+051 + 052)	054	149.025.300	169.606.158
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 053-054)	055	5.945.787	8.313.692
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 053-054)	056	5.945.787	8.313.692
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 054-053)	057	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	058	1.110.188	1.658.397
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 055-059)	059	4.835.599	6.655.295
1. Dobit razdoblja (AOP 055-059)	060	4.835.599	6.655.295
2. Gubitak razdoblja (AOP 059-055)	061	0	0

PREKINUTO POSLOVANJE (popunjavanje poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 063-064)	062	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	063	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	064	0	0
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	065	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 062-065)	066	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 065-062)	067	0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjavanje samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)			
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 055+062)	068	0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 068)	069	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 068)	070	0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 058+065)	071	0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 068-071)	072	0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 068-071)	073	0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 071-068)	074	0	0
DODATAK RDG-u (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 076+077)	075	0	0
1. Pripisana imateljima kapitala matice	076	0	0
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	077	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	078	4.835.599	6.655.295
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 80 + 87)	079	-66.577	-21.843
III. Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (AOP 081 do 085)	080	-74.355	-13.520
1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	081	0	0
2. Dobitak ili gubitak s osnovne naknadnog vrednovanja vlasničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	082	-74.355	-13.520
3. Promjene fer vrijednosti financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze	083	0	0
4. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	084	0	0
5. Ostale stavke koje neće biti reklasificirane	085	0	0
6. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	086	-13.384	-2.433
IV. Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (AOP 088 do 095)	087	7.778	-8.323
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	088	7.778	-8.323
2. Dobitak ili gubitak s osnovne naknadnog vrednovanja dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	089	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnovne učinkovite zaštite novčanih tokova	090	0	0
4. Dobit ili gubitak s osnovne učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	091	0	0
5. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	092	0	0
6. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	093	0	0
7. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	094	0	0
8. Ostale stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	095	0	0
9. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	096	0	0
V. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 080+087 - 086 - 096)	097	-53.193	-19.410
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 078+097)	098	4.782.406	6.635.885
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjavanje poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VII. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 100+101)	099	4.782.406	6.635.885
1. Pripisana imateljima kapitala matice	100	4.782.406	6.635.885
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	101	0	0

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2023. do 31.12.2023.

u eurima

Obveznik: _____			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
1. Dobit prije oporezivanja	001	5.945.787	8.313.692
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002	12.988.329	7.185.041
a) Amortizacija	003	8.280.551	9.795.713
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004	0	323.773
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	005	130.970	163.810
d) Prihodi od kamata i dividendi	006	-1.961	-484.362
e) Rashodi od kamata	007	125.587	185.612
f) Rezerviranja	008	3.572.170	-2.345.707
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009	0	0
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010	881.012	-453.798
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011	18.934.116	15.498.733
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012	-14.099.716	7.708.630
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013	-1.454.606	3.513.605
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014	-3.161.228	-1.938.445
c) Povećanje ili smanjenje залиha	015	-9.622.878	5.756.521
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016	138.996	376.949
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017	4.834.400	23.207.363
4. Novčani izdaci za kamate	018	-125.587	-185.612
5. Plaćeni porez na dobit	019	0	-1.067.021
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020	4.708.813	21.954.730
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	1.359.052	780.801
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	022	0	0
3. Novčani primici od kamata	023	1.961	483.880
4. Novčani primici od dividendi	024	0	482
5. Novačani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025	36.178	14.809
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026	35.589	65.614
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027	1.432.780	1.345.586
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028	-9.479.201	-9.013.224
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	029	0	0
3. Novačani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030	0	-2.000.000
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031	0	0
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033	-9.479.201	-11.013.224
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034	-8.046.421	-9.667.638
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035	0	0
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036	0	0
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037	25.003.192	3.000.000
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039	25.003.192	3.000.000
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040	-9.285.877	-9.679.757
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041	-1.884.229	-1.918.507
3. Novčani izdaci za financijski najam	042	0	0
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043	0	-481.733
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044	-717.612	-577.892
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045	-11.887.718	-12.657.889
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046	13.115.474	-9.657.889
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047	0	0
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048	9.777.866	2.629.203
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049	6.826.770	16.604.636
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050	16.604.636	19.233.839

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za razdoblje od 1.1.2023 do 31.12.2023

Opis pozicije	Raspodijivo imateljima kapitala matice																			u eurima	
	AOP oznaka	Temeljni (upisani) kapital	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	Statutarne rezerve	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Fer vrijednost financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (raspodijiva za prodaju)	Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvo	Ostale rezerve fer vrijednosti	Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	Zadržana dobit / preneseni gubitak	Dobit / gubitak poslovne godine	Ukupno raspodijivo imateljima kapitala matice	Manjinski interesi (nekontrolirajući)	Ukupno kapital i rezerve		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18 (2 do 6 - 7 + 8 do 17)	19	20 (18+19)		
Prethodno razdoblje																					
1. Stanje na dan početka prethodne poslovne godine	01	79.560.475	-2.048.575	4.299.981	5.341.642	5.341.642	0	0	705.004	-39.804	0	0	0	0	13.228.190	3.999.139	99.704.410	31.276	99.735.686		
2. Promjene računovodstvenih politika	02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
3. Ispravak pogreški	03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
4. Stanje na dan početka prethodne poslovne godine (prepravljeno) (AOP 01 do 03)	04	79.560.475	-2.048.575	4.299.981	5.341.642	5.341.642	0	0	705.004	-39.804	0	0	0	0	13.228.190	3.999.139	99.704.410	31.276	99.735.686		
5. Dobit/gubitak razdoblja	05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.835.599	4.835.599	4.835.599	0	4.835.599		
6. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	06	0	0	0	0	0	0	7.778	0	0	0	0	0	0	0	7.778	7.778	0	7.778		
7. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
8. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine prema fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (raspodijiva za prodaju)	08	0	0	0	0	0	0	0	0	-60.971	0	0	0	0	0	0	-60.971	0	-60.971		
9. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
10. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
11. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
12. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
13. Ostale neklasificirane promjene kapitala	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
14. Porez na transakcije priznate direktno u kapitalu	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
15. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala (osim u postupku predstajne nagodbe i nastalog reinvestiranjem dobiti)	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
16. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala u postupku predstajne nagodbe	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
17. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala nastalog reinvestiranjem dobiti	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
18. Okup vlastitih dionica/udjela	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
19. Uplata članova/dioničara	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
20. Isplata udjela u dobiti/dividende	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
21. Ostale raspodjele i isplate članovima/dioničarima	21	0	-11.688	0	-33.892	-33.892	0	-7.778	385.122	0	0	0	0	0	-1.884.228	-342.279	-1.884.228	0	-1.884.228		
22. Prijenos u pozicije rezervi po godišnjem rasporedu	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.835.599	-3.999.139	836.460	0	437.350		
23. Povećanje rezervi u postupku predstajne nagodbe	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
24. Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja prethodne poslovne godine (04 do 23)	24	79.560.475	-2.060.243	4.299.981	5.307.750	5.307.750	0	0	1.090.126	-100.775	0	0	0	0	15.032.098	4.835.599	102.657.281	0	102.657.281		
DODATAK IZVJEŠTAJU O PROMJENAMA KAPITALA (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)																					
I. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT PRETHODNOG RAZDOBLJA, UMANJENO ZA POREZE (AOP 06 do 14)	25	0	0	0	0	0	0	7.778	0	-60.971	0	0	0	0	0	0	-53.193	0	-53.193		
II. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK PRETHODNOG RAZDOBLJA (AOP 05+25)	26	0	0	0	0	0	0	7.778	0	-60.971	0	0	0	0	0	4.835.599	4.782.406	0	4.782.406		
III. TRANSAKCIJE S VLASNICIMA PRETHODNOG RAZDOBLJA PRIZNATE DIREKTNO U KAPITALU (AOP 15 do 23)	27	0	-11.688	0	-33.892	-33.892	0	-7.778	385.122	0	0	0	0	0	1.803.908	-3.999.139	-1.829.595	-31.276	-1.860.831		
Tekuće razdoblje																					
1. Stanje na dan početka tekuće poslovne godine	28	79.560.475	-2.060.243	4.299.981	5.307.750	5.307.750	0	0	1.090.126	-100.775	0	0	0	0	15.032.098	4.835.599	102.657.281	0	102.657.281		
2. Promjene računovodstvenih politika	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
3. Ispravak pogreški	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
4. Stanje na dan početka tekuće poslovne godine (prepravljeno) (AOP 28 do 30)	31	79.560.475	-2.060.243	4.299.981	5.307.750	5.307.750	0	0	1.090.126	-100.775	0	0	0	0	15.032.098	4.835.599	102.657.281	0	102.657.281		
5. Dobit/gubitak razdoblja	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6.655.295	6.655.295	6.655.295	0	6.655.295		
6. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	33	0	0	0	0	0	0	-8.323	0	0	0	0	0	0	0	0	-8.323	0	-8.323		
7. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
8. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine prema fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (raspodijiva za prodaju)	35	0	0	0	0	0	0	0	0	-11.087	0	0	0	0	0	0	-11.087	0	-11.087		
9. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
10. Dobitak ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
11. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
12. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
13. Ostale neklasificirane promjene kapitala	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
14. Porez na transakcije priznate direktno u kapitalu	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
15. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala (osim u postupku predstajne nagodbe i nastalog reinvestiranjem dobiti)	42	-5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
16. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala u postupku predstajne nagodbe	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
17. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala nastalog reinvestiranjem dobiti	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
18. Okup vlastitih dionica/udjela	45	0	0	0	0	481.733	481.733	0	0	0	0	0	0	0	-481.733	0	-481.733	0	-481.733		
19. Uplata članova/dioničara	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
20. Isplata udjela u dobiti/dividende	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.918.507	0	-1.918.507	0	-1.918.507		
21. Ostale raspodjele i isplate članovima/dioničarima	48	0	0	0	0	0	0	8.323	0	0	0	0	0	0	103.229	0	111.552	0	111.552		
22. Prijenos po godišnjem rasporedu	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.835.599	-4.835.599	0	0	0		
23. Povećanje rezervi u postupku predstajne nagodbe	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
24. Stanje na zadnji dan izvještajnog razdoblja tekuće poslovne godine (AOP 31 do 50)	51	79.560.470	-2.060.238	4.299.981	5.789.483	5.789.483	0	0	1.090.126	-111.862	0	0	0	0	17.570.686	6.655.295	107.004.458	0	107.004.458		
DODATAK IZVJEŠTAJU O PROMJENAMA KAPITALA (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)																					
I. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT TEKUĆEG RAZDOBLJA, UMANJENO ZA POREZE (AOP 33 do 41)	52	0	0	0	0	0	0	-8.323	0	-11.087	0	0	0	0	0	0	-19.410	0	-19.410		
II. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆEG RAZDOBLJA (AOP 32 + 52)	53	0	0	0	0	0	0	-8.323	0	-11.087	0	0	0	0	0	6.655.295	6.635.885	0	6.635.885		
III. TRANSAKCIJE S VLASNICIMA TEKUĆEG RAZDOBLJA PRIZNATE DIREKTNO U KAPITALU (AOP 42 do 50)	54	-5	5	0	481.733	481.733	0	8.323	0	0	0	0	0	0	2.538.588	-4.835.599	-2.288.688	0	-2.288.688		

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE - GFI

Naziv izdavatelja: Kraš d.d. Zagreb

OIB: 94989605030

Izveštajno razdoblje: 01.01.2023. - 31.12.2023. godina

Značajniji poslovni događaji u promatranom tromjesečju objašnjeni su u Izveštaju Uprave Društva.

Godišnji financijski izvještaji dostupni su na internetskim stranicama Kraša d.d., te stranicama nadležnih institucija.

Izjava osobe odgovorne za sastavljanje financijskih izvještaja za razdoblje I-XII 2023. godine

**KRAŠ d.d. i KRAŠ GRUPA- revidirano
(sukladno članku 462. Zakona o tržištu kapitala)**

Prema mojem najboljem saznanju:

1. Financijska izvješća KRAŠ d.d. i KRAŠ GRUPA za razdoblje I-XII 2023. godine sastavljena su uz primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji te daju istinit i objektivan prikaz imovine i obveza, financijskog položaja, dobiti KRAŠ d.d. i ovisnih društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline.

2. Izvještaj Uprave Društva za razdoblje I-XII 2023. godine sadrži objektivan prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja KRAŠ d.d. i ovisnih društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izloženi.

U Zagrebu, travanj 2024. godine

Za KRAŠ d.d.

Filip Mutić

Član Uprave

KRAŠ d.d., Zagreb
Godišnje izvješće
za godinu koja je završila 31. prosinca 2023. godine

Sadržaj	Stranica
Izvešće posloводства	3
Izjava o pridržavanju Kodeksa korporativnog upravljanja	44
Odgovornost Uprave za godišnje izvješće	45
Izvešće neovisnog revizora	46
Financijski izvještaji	
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	53
Izveštaj o financijskom položaju	54
Izveštaj o promjenama vlasničke glavnice	55
Izveštaj o novčanim tokovima	57
Bilješke uz financijske izvještaje	58

**IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA O STANJU I POSLOVANJU
KRAŠ GRUPE U 2023. GODINI**

Sadržaj

KRAŠ OKUS KOJI SPAJA GENERACIJE	5
USTROJSTVO I UPRAVLJAČKA STRUKTURA	6
PRODAJA	7
ZADOVOLJSTVO KUPACA	11
ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	12
PROIZVODNJA	13
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI	14
SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM I SIGURNOSTI HRANE	14
ZAŠTITA OKOLIŠA	15
ODGOVORNO PONAŠANJE U LANCU OPSKRBE	22
LJUDSKA PRAVA, PRAVA RADNIKA I STRUKTURA ZAPOSLENIH	23
EDUKACIJA I RAZVOJ ZAPOSLENIH	26
ZAŠTITA NA RADU	27
SURADNJA SA DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM I UTJECAJ NA DRUŠTVO	28
POSLOVNO PONAŠANJE, KORPORATIVNO UPRAVLJANJE I BORBA PROTIV KORUPCIJE	30
STRUKTURA DIONIČARA KRAŠ d.d., PROMET DIONICAMA, DIVIDENDE I VLASTITE DIONICE na dan 31.12.2023. godine	31
FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA	33
EU taksonomija	35

MISIJA

Uživajući višegodišnje povjerenje zajednice, tradicijom, kvalitetom i znanjem naših radnika stvaramo nezaboravne slatke trenutke zadovoljstva.

VIZIJA

Nastavljajući naše nasljeđe Kraš vidimo kao snažnu konditorsku kompaniju koja je svojom bogatom ponudom uvijek korak ispred drugih, spremna zadržati konkurentsku prednost u regiji i osvojiti nova tržišta i na taj način ostvarivati zajedničke ciljeve svojih radnika, lojalnih i zadovoljnih potrošača, dioničara, poslovnih partnera, kao i šire zajednice.

KRAŠ OKUS KOJI SPAJA GENERACIJE

Predanim radom, usmjerenošću na proizvodnju kvalitetnih originalnih proizvoda i razvoj novih projekata, kvalitetom i znanjem Kraš je u više od 110 godina dugoj povijesti izrastao u jednu od najvećih konditorskih industrija na području jugoistočne Europe. S matičnom proizvodnjom smještenom u Zagrebu, Kraš je jedna od rijetkih prehrambenih industrija koja proizvodi sve tri grupe konditorskih proizvoda i to kakao proizvode, kekse i vafle te bombonske proizvode. Pored triju tvornica u Zagrebu, sastavni dio Kraš grupe čine još dvije tvornice keksa i vafela: Karolina u Osijeku, koja je s početkom 2022. godine pripojena matičnoj kompaniji i Mira d.o.o. Prijedor u Bosni i Hercegovini. Njihovim povezivanjem ostvoren je strateški cilj značajnog porasta udjela keksa i vafela na tržištu regije, te su stvorene pretpostavke za snažniji plasman ovog asortimana na sva izvozna tržišta.

Nakon nekoliko turbulentnih proteklih godina obilježenih pandemijom i ratnim zbivanjima u Ukrajini što je uzrokovalo značajan porast razine inflacije, u 2023. godini primjetno je zaustavljanje negativnih trendova rasta ulaznih cijena te njihova djelomična stabilizacija. Fokus aktivnosti Kraš grupa tijekom 2023. godine i dalje je usmjerena na zadržavanje najviše razine kvalitete ali i optimizaciji internih resursa i racionalizaciji svih segmenata rashoda što je u konačnici i rezultiralo nižom stopom rasta rashoda u odnosu na prihode i većom dobiti.

Godišnja proizvodnja Kraš grupe u 2023. godini iznosila je 37.162 tone što je više za 1,7% u odnosu na raniju godinu. Ostvareni konsolidirani prihodi Kraš grupe u 2023. godini iznosili su 177,92 mil eura što je više u odnosu na prethodnu godinu za 14,8%, dok su ukupni rashodi iznosili 169,6 mil eura i veći su od prošle godine za 13,8%. Ostvarena neto dobit Kraš grupe za 2023. godinu iznosi 6,65 mil eura što je više 37,6% u odnosu na prethodnu godinu ili +1,82 mil eura.

Tijekom 2023. godine završene su sve aktivnosti vezane za uvođenje novog ERP-a čime su se stekli uvjeti za kvalitetnije praćenje troškova poslovanja prvenstveno u dijelu proizvodnje i utroška repromaterijala te povećanja produktivnosti rada. Također nastavljena su intenzivna ulaganja u proizvodnu opremu i energetska postrojenja na sve tri proizvodne lokacije, te u preuređenja maloprodajnih objekata. Iako kraj 2023. godine donosi burzovne najave značajnog rasta cijena ključne sirovine za proizvodnju čokoladnih proizvoda, kakao mase, planovi i strategije Kraša i dalje su usmjereni cilju koji uključuje jačanje tržišne pozicije vodećih brandova, povećanje proizvodnje i prodaje, izvoz na nova tržišta, uz održavanje financijske stabilnosti kompanije, najviše kvalitete proizvoda te zadovoljstva zaposlenika i potrošača.

USTROJSTVO I UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Matično društvo

Kraš prehrambena industrija d.d.

Ovisna društva

Proizvodna društva:

Mira d.o.o. Prijedor, članica Kraš grupe - tvornica keksa i vafla.

Komercijalna društva:

Krašcommerce d.o.o., Ljubljana,
Kraš Commerce d.o.o., Beograd,
Kraškomerc Kraš dooel, Skopje.

Sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Kraš prehrambene industrije d.d. poslove Društva vodi Uprava sastavljena od tri člana, dok Nadzorni odbor od sedam članova, imenuje Upravu, nadzire njezin rad i obavlja druge poslove predviđene Zakonom i Statutom.

Članove Nadzornog odbora bira Glavna skupština Društva, osim jednog člana, kojeg kao predstavnika radnika imenuje Radničko vijeće sukladno Zakonu o radu.

UPRAVA DRUŠTVA

Slavko Ledić – predsjednik Uprave do 31.3.2023.

Damir Bulić – član Uprave

Davor Bošnjaković – član Uprave do 31.3.2023.

Allen Halamić – predsjednik Uprave od 1.4.2023.

Mario Müller – član Uprave od 1.6.2023.

Filip Mutić od 1.1.2024.

Marijana Knežević Tudić od 15.4.2024.

NADZORNI ODBOR

Prof. dr. sc. Zoran Parać - predsjednik Nadzornog odbora

Ivan Dropulić - zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

Nevena Pivac - član Nadzornog odbora

Ante Šalinović - član Nadzornog odbora

Vedran Tolić - član Nadzornog odbora

Aleksandar Seratlić - član Nadzornog odbora

Ana Mikuš Beban - član Nadzornog odbora

PRODAJA

U 2023. godini na razini Kraš grupe ostvarena je količinska realizacija konditorskog asortimana od 36.901 tone, što obuhvaća redovan asortiman i asortiman robne marke. Realizacija uključuje asortiman tvornica Zagreb (tvornica kakao proizvoda, tvornica bombonskih proizvoda, tvornica keksa i vafla), tvornice Karolina Osijek i tvornice Mira Prijedor, te uslužnu proizvodnju Jaffa i ostalu uslužnu proizvodnju.

Prihodi od prodaje konditorskog asortimana ostvareni su u iznosu od 165,87 milijuna eura, što je 13,4% više u odnosu na 2022. godinu. Količinska realizacija Grupe viša je od ostvarenja u 2022. godini za 1,3% ili 460 tona. Na tržištu Hrvatske količinska realizacija je veća od prethodne godine za 3,9% ili 762 tone, a na izvoznim tržištima je manja za 1,8% ili 302 tone.

Društvo Kraš d.d. je u 2023. godini ostvarilo količinsku realizaciju od 33.042 tone konditorskog asortimana, što je za 2,6% ili 834 tone više u odnosu na prodaju iz 2022. godine.

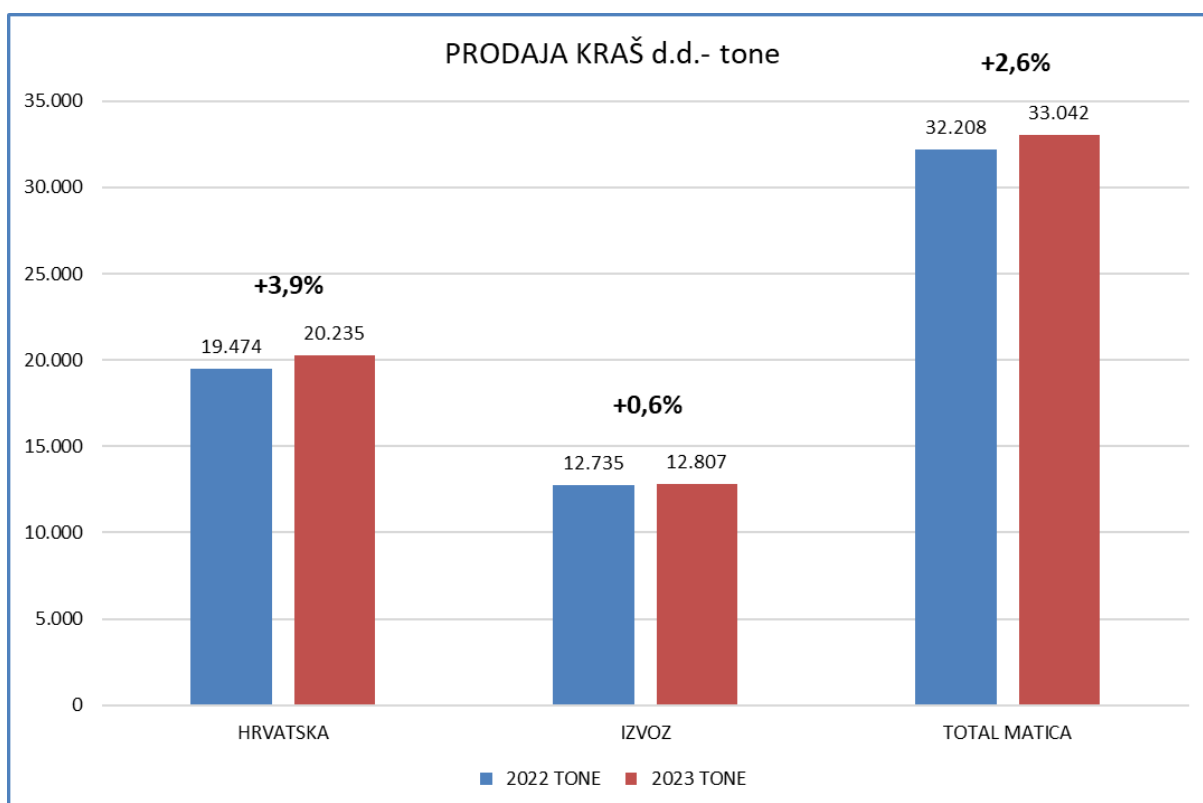
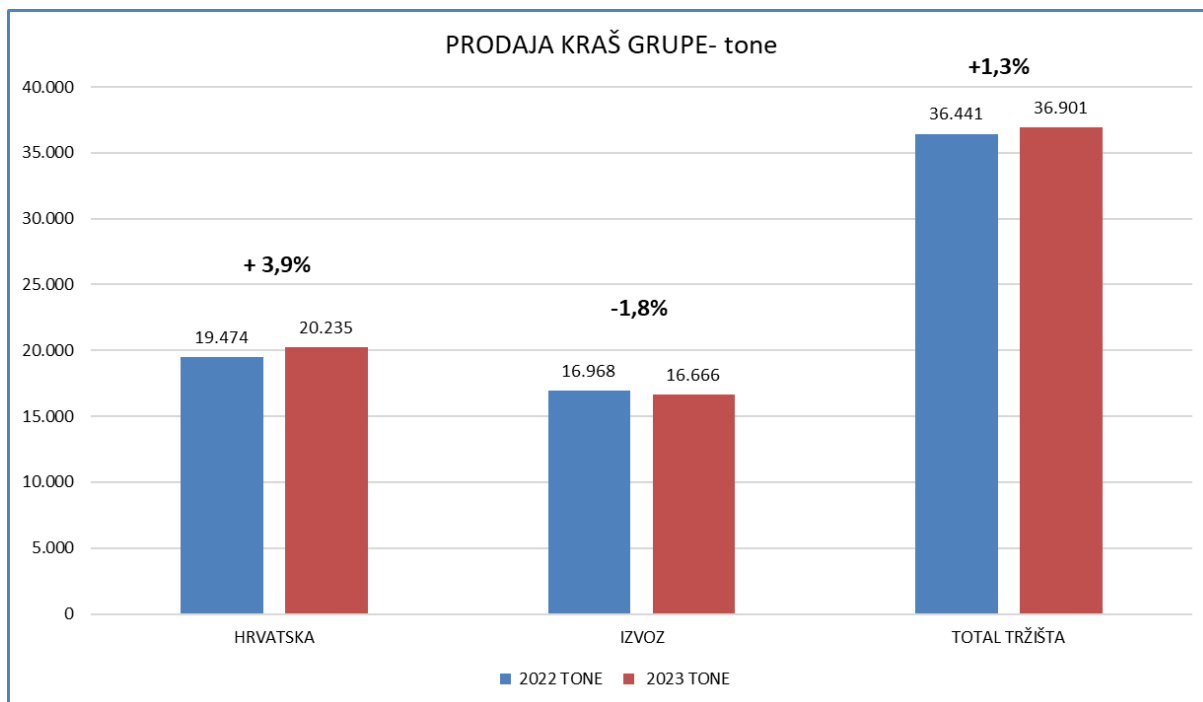
Hrvatsko tržište

Ostvarena količinska realizacija Kraš grupe na tržištu Hrvatske kroz veleprodajni kanal i vlastitu maloprodajnu mrežu iznosila je 20.235 tona što je više od realizacije u 2022. godini za 3,9%. Financijska realizacija iznosila je 95,7 milijuna eura što je 19,2% više od 2022. godine. Ključni utjecaji na prodajne rezultate u 2023. godini bili su pad kupovne moći uvjetovan natavkom inflacije i rastom troškova života s jedne strane, te nužnosti prilagodbe proizvođačkih cijena novonastaloj situaciji zbog rasta cijena ulaznih sirovina. Unatoč inflaciji Kraš je svojim prodajno-marketinškim aktivnostima na tržištu Hrvatske ostvario rast količinske i vrijednosne prodaje. Na realizaciju su utjecali novi projekti i plasman noviteta uz snažnu marketinšku podršku od kojih posebno ističemo lansiranje branda Frondi, novitete i kampanju na brandu Prekrašni, redizajn brandova Bajadera i Ki-Ki, novo pakiranje branda Životinjsko carstvo s grafomotoričkim vježbama te obiteljska pakiranja Domaćice i Mota.

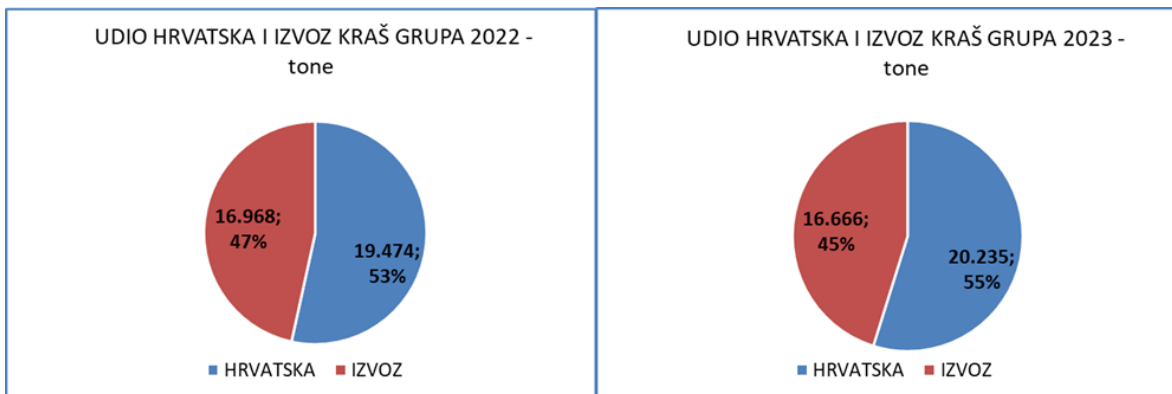
Izvozna tržišta

Realizacija Kraš grupe na izvoznim tržištima ostvarena je u visini 16.666 tona što je za 1,8% manje u odnosu na 2022. godinu. Financijska realizacija izvoznih tržišta iznosila je 70,2 milijuna eura, što je za 6,3% više nego 2022. Izvoz na tržišta regije (BiH, Srbija, Slovenija, Sjeverna Makedonija, Kosovo i Crna Gora) ostvaren je u visini od 11.808 tona i veći je za 5,8% u odnosu na 2022. godinu, dok je na ostalim izvoznim tržištima ostvarena realizacija od 4.858 tona što je 16,4% manje od 2022. godine. Na svim tržištima regije plasman Kraševog asortimana odvijao se preko distributera.

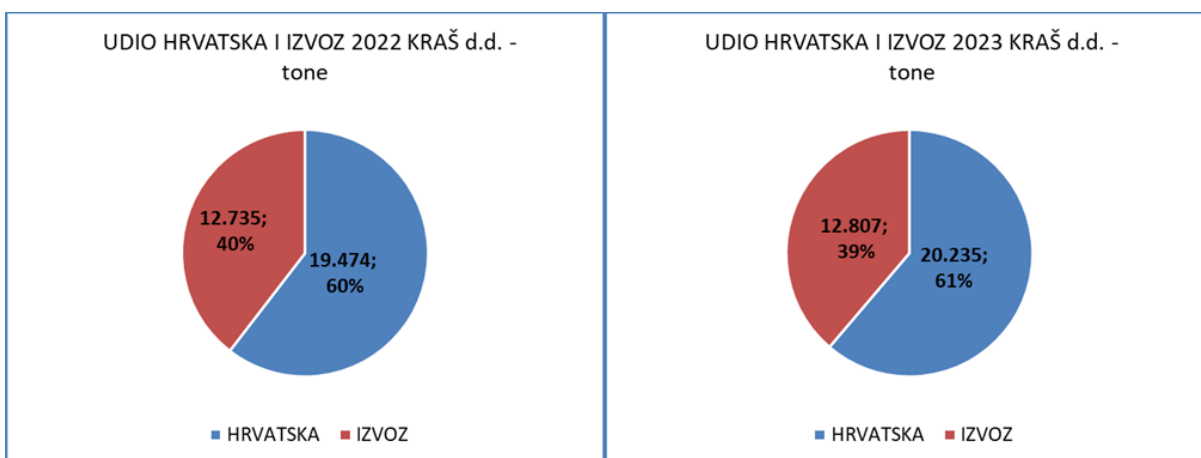
Izvoz matičnog poduzeća Kraš d.d. iznosio je 12.807 tona što je 0,6% više u odnosu na 2022. godinu. Izvoz na tržišta regije ostvaruje rast u odnosu na 2022. godinu od 4,3%. Na ostalim izvoznim tržištima ostvarena je manja realizacija za 5,6% u odnosu na 2022. godinu. Društvo bilježi rast prodaje na tržištima BiH, Srbije, Crne Gore i Sjeverne Makedonije.

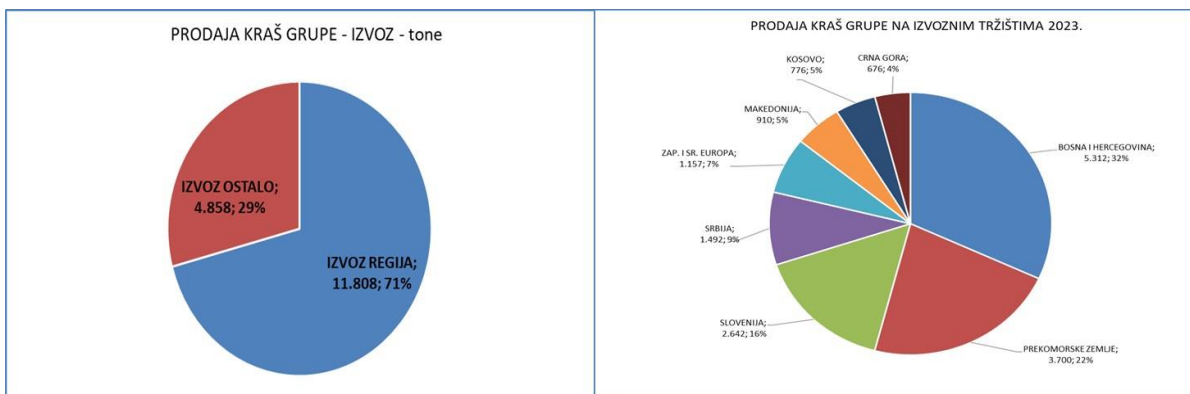
PRODAJA KRAŠ GRUPE NA TRŽIŠTIMA 2022. i 2023.

PRODAJA KRAŠ D.D. NA TRŽIŠTIMA 2022. i 2023.

PRODAJA KRAŠ GRUPE NA IZVOZIM TRŽIŠTIMA

Bosna i Hercegovina

U 2023. godini na razini Kraš grupe ostvorena je količinska prodaja od 5.312 tona ili 21 milijun eura. Količinska prodaja je veća je za 3,4% u odnosu na ostvarenje 2022. godine dok je prihod veći za 17,2%. U ukupnoj strukturi prodaje, najveći udio u prodaji imaju proizvodi Mire 32%, proizvodi Karoline 28%, te kakao proizvodi 26%.

Slovenija

U 2023. godini ostvorena je količinska prodaja od 2.642 tone proizvoda Kraš grupe, što je gotovo na razini ostvarenja iz 2022. godine (indeks 99,9). Financijska prodaja iznosila je 10,9 milijuna eura a to je 16,5% manje nego u 2022. godini. Poslovanje u 2023. godini obilježila je promjena modela poslovanja na tržištu Slovenije gdje je plasman proizvoda na tržištu preuzeo distributer. U ukupnoj strukturi prodaje, udio u prodaji proizvoda tvornice keksa i vafla je 26%, kakao proizvoda 24%, proizvodi Mire 24%, proizvodi Karoline 18%, te bombonskih proizvoda 7%.

Srbija

U 2023. godini ostvorena je količinska prodaja od 1.492 tone proizvoda Kraš grupe, što je rastod 25,3% u odnosu na ostvarenje 2022. godine. Prihod od prodaje iznosio je 7,5 milijuna eura ili 38,7% više nego u 2022. godini. U ukupnoj strukturi prodaje, najveći udio u prodaji imaju kakao proizvodi 47%, proizvodi Mire 37% i bombonski proizvodi 14%.

Sjeverna Makedonija

U 2023. godini ostvorena je količinska prodaja od 910 tona proizvoda Kraš grupe, što je više za 1,7% u odnosu na ostvarenje 2022. godine. Prihod od prodaje iznosio je 4,8 milijuna eura ili 22,7% više nego u 2022. godini. U ukupnoj strukturi prodaje najveći udio čine kakao proizvodi 43% i proizvodi Mire 25%, te bombonski proizvodi 12%.

Kosovo

U 2023. godini ostvorena je količinska prodaja od 776 tona proizvoda Kraš grupe, što je za 5,7% više u odnosu na ostvarenje u 2022. godini. Prihod od prodaje iznosio je 3,7 milijuna eura ili 23,8% više nego u 2022. U ukupnoj strukturi prodaje, najveći udio čine kakao proizvodi 38%, te proizvodi Mire 30% i proizvodi Karoline 14%.

Crna Gora

U 2023. godini ostvorena je količinska prodaja od 676 tona proizvoda Kraš grupe, što je rast od 21,4% u odnosu na ostvarenje u 2022. godini. Prihod od prodaje iznosio je 2,6 milijuna eura ili 32,5% više nego u 2022. godini. U ukupnoj strukturi prodaje, najveći udio čine proizvodi Karoline 44%, kakao proizvodi 23%, te proizvodi Mire 23%.

Tržište Prekomorja

U 2023. godini ostvorena je količinska prodaja od 3.700 tona proizvoda Kraš grupe, što je 19,9% manje u odnosu na ostvarenje u 2022. godini. Prihod od prodaje iznosio je 13,9 milijuna eura i 10,5% je niži u odnosu na 2022. godinu. U ukupnoj strukturi gotovo 68% prodaje čini asortiman Tvornice keksa i vafla Zagreb.

Tržište Zapadne i Srednje Europe

U 2023. godini ostvorena je količinska prodaja od 1.157 tona proizvoda Kraš grupe, što je manje za 2,4% u odnosu na ostvarenje u 2022. godini. Prihod od prodaje iznosio je 5,7 milijuna eura i veći je 11,2% u odnosu na 2022. godinu. U strukturi prodaje najveći udio čine proizvodi Karoline sa 32%, kakao proizvodi sa 24%, asortiman tvornice keksa i vafla sa 19% i bombonski proizvodi sa

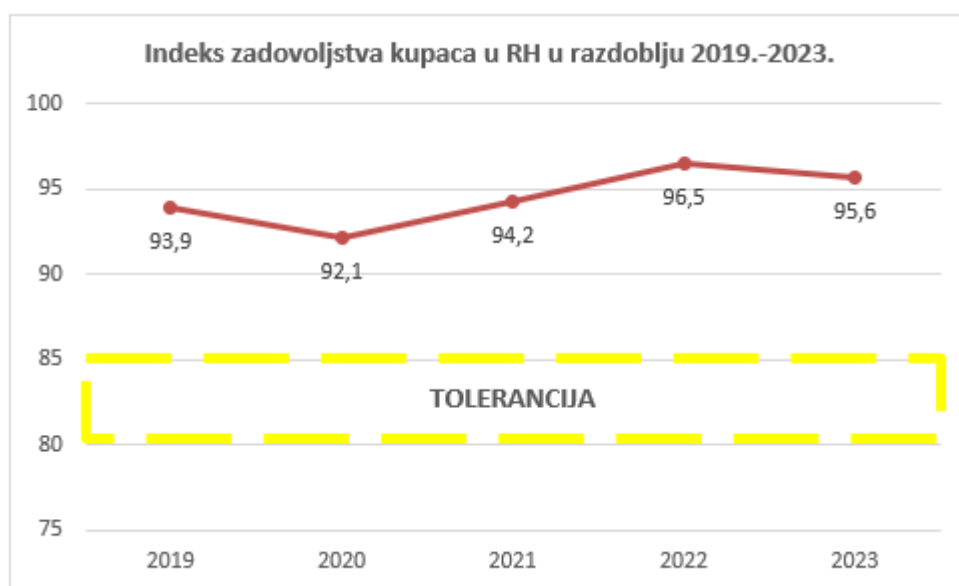
ZADOVOLJSTVO KUPACA

Tržište Hrvatske

U provedenom mjerenju zadovoljstva kupaca na domaćem tržištu za 2023. godinu ostvaren je visok indeks od 95,6 i iznad je postavljenog cilja od 85,0. Ostvareni indeks manji je od indeksa zadovoljstva ostvarenog u prethodnoj godini (96,5). Indeks zadovoljstva kupaca mjeri se kroz 10 pitanja koja se boduju odnosom ocjene važnosti pitanja i iskazanog stupnja zadovoljstva.

Najvišim stupnjem zadovoljstva kupci su ocijenili brzinu rješavanja zahtjeva i problema kupaca, zatim razinu profesionalnosti osoblja na terenu, te djelotvornost rješavanja zahtjeva i problema kupaca, zatim kvalitetu naših proizvoda, te djelotvornost i brzinu rješavanja zahtjeva i problema kupaca.

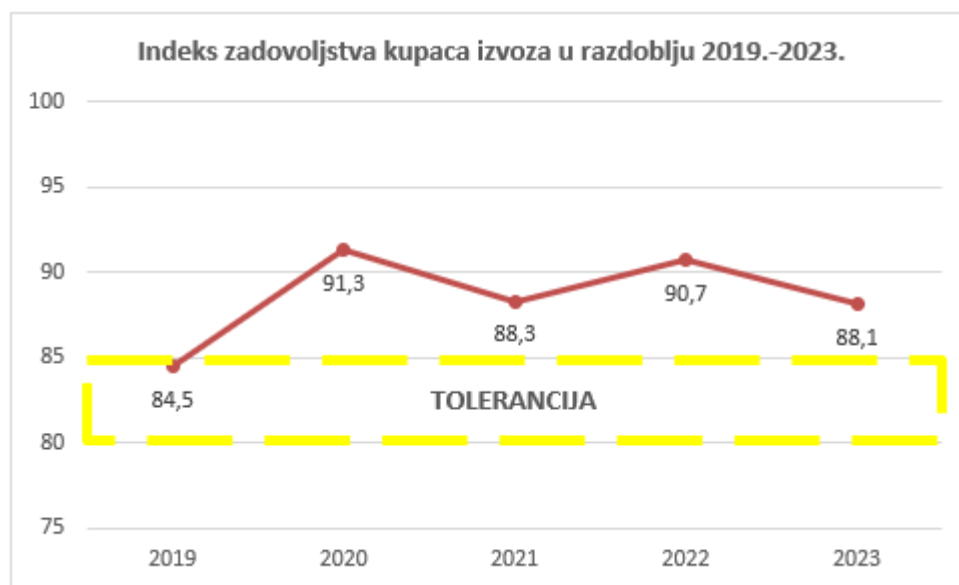
Najniže indekse zadovoljstva, kao i prošlih nekoliko godina, bilježi razina podrške prodavanja organizacijskom prilagodbom zahtjevima moderne trgovine, što je vezano uz razinu budžeta predviđenu poslovnom politikom, te ispunjavanje dogovorenih rokova isporuke.

Izvozna tržišta

Ostvareni indeks zadovoljstva kupaca u 2023. godini na izvoznim tržištima iznosi 88,1 i iznad je postavljenog cilja od 85,0. Ostvareni indeks manji je od indeksa zadovoljstva ostvarenog u prethodnoj godini (90,7).

Kupci su najviše zadovoljni razinom kvalitete naših proizvoda, pokazujući to najvišom ocjenom zadovoljstva. Visokim stupanjem zadovoljstva kupci ocjenjuju razinu profesionalnosti osoblja u centrali, djelotvornost rješavanja zahtjeva i problema kupaca, i usklađenost strukture isporuke s narudžbom. Najmanju ocjenu, kako prošle godine tako i ove, dobila je marketinška podrška prodavanja na mjestu prodaje, te razina podrške prodavanja organizacijskom prilagodbom zahtjevima moderne trgovine, koje su usko vezane uz razinu budžeta predviđenu poslovnim politikom.

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Kraš grupa, u suradnji s renomiranim istraživačkim agencijama, provodi različite vrste istraživanja. Kroz panel trgovine na malo prati se kretanje tržišta i kategorija proizvoda u kojima Kraš participira. Ciljani segmenti praćenja tržišta su: što, gdje i po kojoj cijeni potrošači kupuju, kako se razvijaju brandovi, definira se potencijal za daljnji razvoj te se prate aktivnosti konkurencije. Također se prate objave u trgovačkim lecima, snaga Kraša i njegovih brandova. Panelom trgovine na malo kontinuirano se prate sljedeće kategorije: čokolade, praline, bomboni, vafl i keksi te čajna peciva.

Kategoriju čokolada karakterizira dinamičnost i inovativnost. Kategorija čokolade na godišnjoj razini pada 0,2% količinski, ali raste 13,1% vrijednosno. Kraš pada 0,9% količinski, a raste 6,2% vrijednosno, te drži stabilnu drugu poziciju proizvođača čokolade sa 24,0% količinskog udjela odnosno 25,9% vrijednosnog udjela (prvi proizvođač po vrijednosti). U okviru branda Dorina lansirana su 3 nova SKU – Dorina cocoa&milk te Dorina lemon&orange kao proširenje cobranding ponude. Pored toga lansirani su novi proizvodi u sklopu trade aktivnosti poput Dorina pack+shopping torba, Dorina party size varijante, BNG edicije extra milk & keks te Dorina kuhanje BNG varijante proizvoda, kao i valentinovske ponude Dorina limun đumbir. Trade artikli u 2023. godini donose on top količine brandu kao i bolji visibility. Životinjsko carstvo je u 2023. pratila kampanja sa fokusom na novu komunikaciju grafomotoričkih vježbi gdje je na redovnom artiklu dodana vrijednost brandu i potrošačima kroz interaktivnu ambalažu. U uskršnjem periodu je u okviru branda Životinjsko carstvo lansirano promopakiranje sa posebnom edicijom igračih karata.

Kategorija pralina raste 9,6% količinski te 25,9% vrijednosno. Kraš je na drugom mjestu s vrijednosnim udjelom od 21,1%. Praline su obilježene redizajnom Bajadera te, u suradnji sa Badelom, lansiranjem uspješnice Kraš selection Antique Pelinkovac pralina. U suradnji sa Kroštulom lansirana je i Bajadera

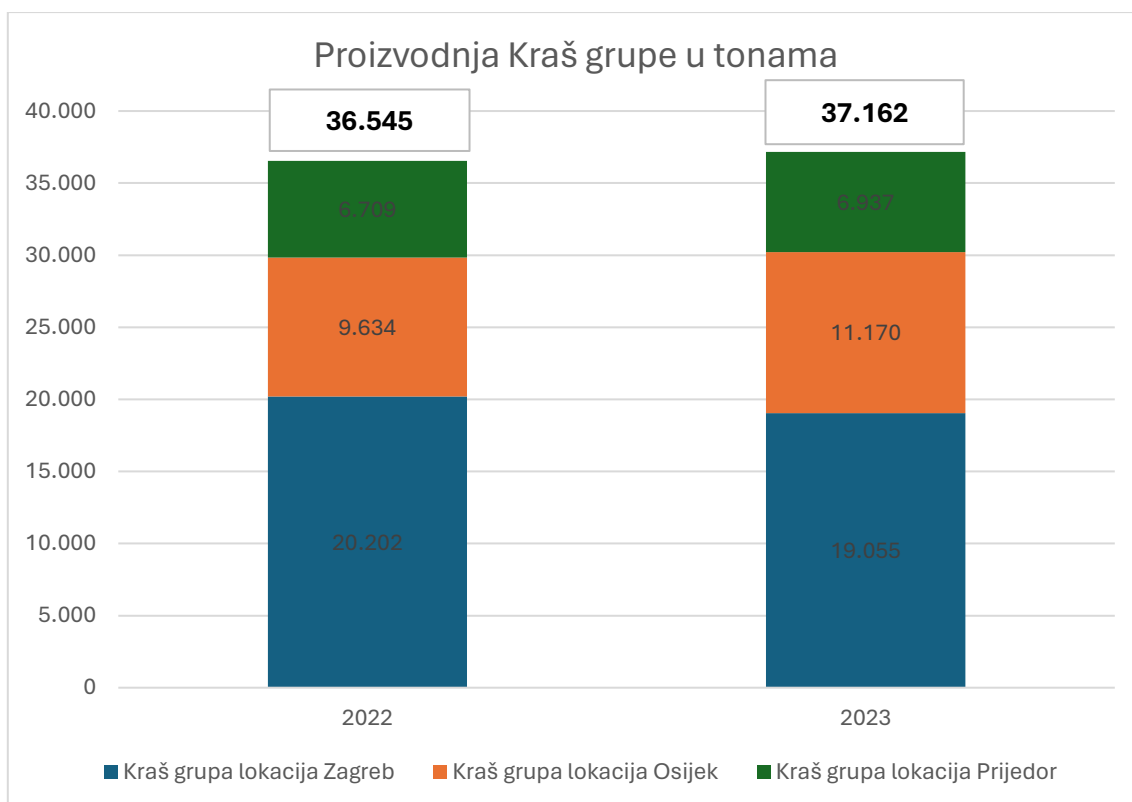
Panettone koji predstavlja nastavak suradnje iz 2022. u većoj gramaturi, široj distribuciji i novom pakiranju.

Kategorija keksa i čajnih peciva raste vrijednosno 24,2%, dok količinski raste 0,7%. Kraš grupa je u ovoj kategoriji, bez privatne marke, lider s količinskim udjelom od 27,7%. Kategorija vafla na godišnjoj razini raste 27,1% vrijednosno te 7,1% količinski. Kraš grupa s brandovima Napolitanke, Jadro, Batons i Čokoladiranim napolitankama dominira ovom kategorijom s količinskim tržišnim udjelom od 56%. Kategorija vafla ponajviše je obilježena redizajnom branda Napolitanke, unutar kojih su lansirani novi formati pakiranja 187g i 93g. Kategorija keksa, čajnih peciva i vafla obilježena je redizajnom Choco Napolitanki i lansiranjem branda Frondi na hrvatsko tržište. Godinu je obilježila i ponuda novog okusa pod brandom Domaćica – Domaćica Multigrain 275g, te duopack pakiranja u brandu Tortica (Original i Crunchy). U kategoriji keksa i čajnih peciva tržištu su ponuđena i posebna velika in /out pakiranja – Domaćica 500g i Moto kakao 576g.

Kategorija bombona pada 1,3% količinski te raste 25% vrijednosno. Kraš raste 1,8% količinski te 25% vrijednosno. Kraš i dalje zadržava leadersku poziciju s vrijednosnim udjelom od 18%. Kategoriju bombona obilježio je redizajn branda Ki-Ki u sklopu kojeg su lansirana 3 nova SKU – Sour Worms 90/180g i Cola 180g, a tijekom 2023. godine podrška je bila fokusirana na redizajn umjesto sudjelovanja u trade projektima.

PROIZVODNJA

Kraš je u 2023. godini na lokacijama u Zagrebu, Osijeku i Prijedoru proizveo 37.162 tone što je 1,7% više od proizvodnje ostvarene u 2022. godini.

Najveće povećanje proizvodnje u odnosu na prošlu godinu ostvareno je u Karolini zbog povećanog obima proizvodnje napolitanki, te u Tvornici kakao proizvoda na lokaciji u Zagrebu zbog povećane proizvodnje tvrdih čokolada. Kraš je u 2023. godini na izvoznom tržištu prodao 45,2% svoje ukupne proizvodnje, a potvrdio se kao lider u proizvodnji keksa i vafla u regiji.

I u 2023. godini na tržištu konditorskih proizvoda Kraš se isticao uspješnim projektima u različitim kategorijama proizvoda. Pored redizajniranih, u atraktivnim pakiranjima, Kiki karamela i gumenih bombona, treba istaknuti novu zimsku Domaćicu Speculas, nove čokolade s napolitankama, prigodno pakiranje Bajadere te novu pralinu Pelinkovac Antique. U 2023. godini završene su sve aktivnosti uvođenja novog ERP programa za upravljanje proizvodnjom u Miri d.o.o. Prijedor. Na ovaj način smo na svim proizvodnim lokacijama, praćenjem utrošaka materijala putem radnih naloga u realnom vremenu, ostvarili pretpostavke za daljnje smanjenje troškova i povećanje produktivnosti u proizvodnji.

U 2023. godini nastavljeno je ulaganje u proizvodnu opremu i objekte na svim proizvodnim lokacijama. Uz pripreme za realizaciju novih projekata, te povećanje kapaciteta proizvodnje postojeće 38g napolitanke u Miri d.o.o. Prijedor, realizirano je i više projekata investicijskog održavanja čime su unaprijeđena tehnička rješenja i dodatno poboljšani proizvodni procesi.

Nadzorom aktivnosti u proizvodnji na svakoj od proizvodnih lokacija unutar Kraš grupe u 2023. godini ostvareni su postavljeni pojedinačni ciljevi kvalitete definirani ISO standardima. Svi nadzorni posjeti u 2023. godini završeni su s najvećim ocjenama te su potvrđeni ISO 9001, 14001 i 50001, IFS i Halal certifikati.

U Kraš grupi smo i u 2023. godini održavali najviše standarde kvalitete u proizvodnji kroz sve faze proizvodnih procesa, što je rezultiralo visokom ocjenom kvalitete naših proizvoda od strane potrošača.

INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI

Tijekom 2023. godine nastavljena su intenzivna ulaganja u proizvodnu opremu i energetska postrojenja na sve tri proizvodne lokacije, te u preuređenja maloprodajnih objekata.

Na lokaciji Zagreb, u Tvornici kakao proizvoda, uloženo je u nabavu sustava za temperiranje čokoladne mase na liniji za proizvodnju čokoladnih tabli i liniji za proizvodnju pralina. Dodatno je investirano u nabavu multipack sustava pakiranja za proizvodni asortiman Životinjsko carstvo čija se isporuka očekuje u prvom kvartalu 2024. godine. Investicijom u novi stroj za industrijsko pranje plastičnih karea, posuda i formi za oblikovanje čokolada povećana je energetska učinkovitost procesa pranja i osiguran visoki stupanj higijene. Nastavljeno je ulaganje u nove setove formi za oblikovanje čokoladnih tabli i popratnu infrastrukturu nabavkom dva duplostjena grijana spremnika za čokoladnu masu. U Tvornici bombonskih proizvoda investirano je u nove setove formi za proizvodnju tvrdih i tvrdih punjenih bombona čime se smanjio udio loma i poboljšala kvaliteta otiska oblika na samim proizvodima. Započet je i projekt automatizacije pakiranja pjenastih desertnih proizvoda Bananko čija se implementacija očekuje tijekom 2024. godine. U Tvornici keksa i vafla investirano je u novu liniju za proizvodnju udubljenih vafla Frondi čiji su završetak instalacije i puštanje u rad planirani tijekom 2024. Dodatno su ugovoreni novi strojevi za pakiranje Domaćice s pripadajućim automatskim vagama.

Na lokaciji Osijek, u Tvornici keksa, vafla i slanica Karolina investirano je u nabavu novih viličara te je napravljena rekonstrukcija sprinkler mreže u skladištu gotove robe, s preslagivanjem paletnih regala, uz povećanje skladišnih kapaciteta.

U Miri u Prijedor završena je investicija u novi sustav za automatsko posipanje Lilly vanilin proizvoda pri čemu je smanjen udio ručnog rada u redovnom procesu proizvodnje i postignuta bolja ujednačenost kvalitete proizvoda.

U sklopu ulaganja u maloprodajne objekte, u 2023. godini su završena preuređenja lokacija: Autobusni kolodvor Zagreb, Ravnice i Rijeka.

SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM I SIGURNOSTI HRANE

Smjernice Politike kvalitete i sigurnosti hrane Kraš d.d. definiraju okvire primijenjenog sustava upravljanja kvalitetom i sigurnosti hrane. Djelotvornošću sustava težimo osigurati sve potrebne preduvjete za ostvarenje planiranih ciljeva i pokazatelja kvalitete, a time i glavnih ciljeva poslovanja Društva.

Odrednice Politike kvalitete i sigurnosti hrane se odnose na:

- ispunjavanje i poštivanje primjenjivih zakonskih propisa
- dosljednu primjenu zahtjeva dokumentacije sustava
- ispunjenje zahtjeva i ostvarenje zadovoljstva kupaca i potrošača
- razvoj novih proizvoda i postojećih programa
- korištenje kvalitetnih i zdravstveno ispravnih sirovina koje ne sadrže genetski modificirane sastojke
- proizvodnju pod kontroliranim uvjetima uz primjenu načela sustava HACCP
- osiguranje sljedivosti proizvoda
- primjenu mjera Plana obrane hrane i mjera Plana za smanjenje rizika od prevara povezanih s hranom
- osiguranje potrebnih resursa za ispunjenje zahtjeva
- sustavne edukacije zaposlenih u području sigurnosti hrane i razvoj kulture sigurnosti hrane

Ostvarenje smjernica Politike i ciljeva i pokazatelja kvalitete, dosljednost u primjeni internih postupaka i radnih uputa, ispunjavanje standardnih i posebnih zahtjeva kupaca, kontinuirano se prati i nadzire kroz provedbu internih audita, redovite interne sanitarne inspekcije i monitoring mjera DDD, kontrolu u svim fazama prema utvrđenim planovima kvalitete i kontrole, te kroz samokontrolu u procesu proizvodnje. Sustav upravljanja kvalitetom i sigurnosti hrane Kraš d.d. kontinuirano se poboljšava, a tome svakako pridonosi aktivan rad timova za kvalitetu (Tim HACCP, Tim Food Fraud, Tim za obranu hrane, Tim za upravljanje rizicima), koji prate, održavaju i implementiraju primjenjive zahtjeve, a ujedno i provode potrebne edukacije zaposlenih o bitnim temama za kvalitetu i sigurnost proizvoda.

Djelotvornost sustava redovito potvrđujemo godišnjim certifikacijama sustava upravljanja kvalitetom i sigurnosti hrane od strane akreditiranih certifikacijskih kuća, prema međunarodno priznatim normama IFS Food i ISO 9001, kao i standardom Halal, koji je primijenjen na jedan dio proizvodnog asortimana. U tvornici Mira Prijedor je u 2023. godini nastavljeno održavanje standarda Rainforest Alliance Sustainable Agricultural Standarda i RSPO Supply Chain Standarda Palm Oil prema zahtjevu kupca, u kojima nabavom certificiranih sirovina iz kakaovca, odnosno palminog ulja sa kontroliranih plantaža, ujedno izražavamo svoju orijentaciju i doprinos za održivi razvoj.

U 2023. godini uspješno su provedeni svi recertifikacijski auditi i nisu utvrđena nikakva bitna odstupanja od utvrđenih zahtjeva, što nam je objektivna potvrda da je sustav upravljanja kvalitetom i sigurnosti hrane dobro primijenjen i nadziran. Time osiguravamo potrebne preduvjete za ostvarenje pozitivnog trenda poslovanja, nizak nivo reklamacija kupaca i potrošača i visoke indekse ostvarenog zadovoljstva kupaca, kako na domaćem, tako i na inozemnom tržištu.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Kao važan čimbenik za poslovanje, energija ima značajan učinak na ekonomska, okolišna i društvena pitanja. Prevelika potrošnja energije može izazvati štete za okoliš i velike gubitke za širu društvenu zajednicu zbog trošenja prirodnih izvora i doprinosa problemima globalnog zagrijavanja i klimatskih promjena. Poboljšanjem energetske performansi dajemo pozitivan doprinos smanjenju trošenja izvora energije i ublažavanju njihovih štetnih posljedica uporabe i potrošnje.

Usmjereni smo prema odgovornom ponašanju prema okolišu i energetsom upravljanju. Kontinuirano izgrađujemo, unapređujemo i poboljšavamo sustave upravljanja okolišem i energetsom učinkovitošću sukladno normama ISO 14001 i ISO 50001.

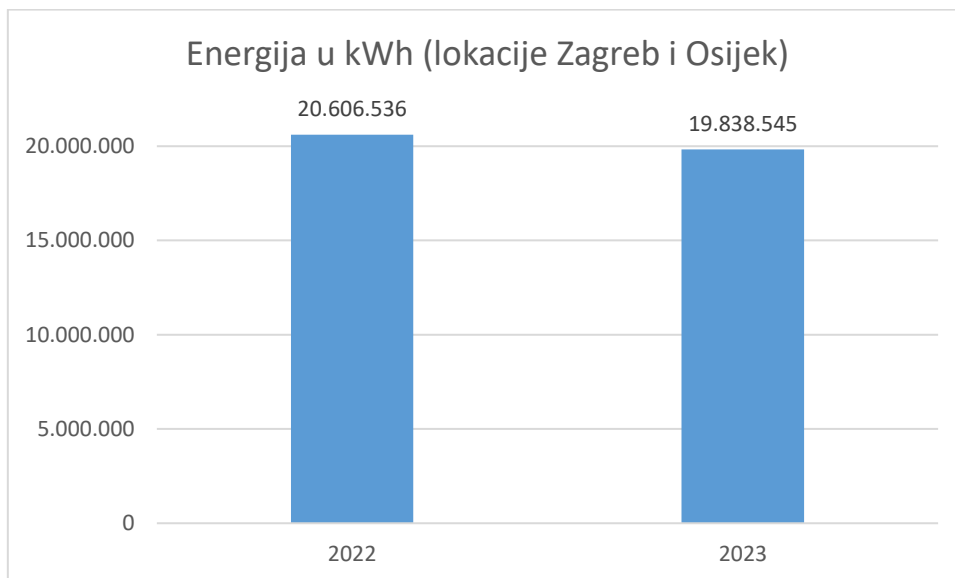
O okolišnim indikatorima vođena je evidencija, izrađeni su svi relevantni izvještaji koji su dostavljeni nadležnim tijelima javne uprave i koji su time postali javni i dostupni na uvid svima zainteresiranima.

Energenti

Potrošnja energije unutar Društva odnosi se na potrošnju električne energije i zemnog plina, a iskazuje se omjerom utroška energenata po toni gotovog proizvoda, prema pokazatelju efikasnosti korištenja energije EnPI.

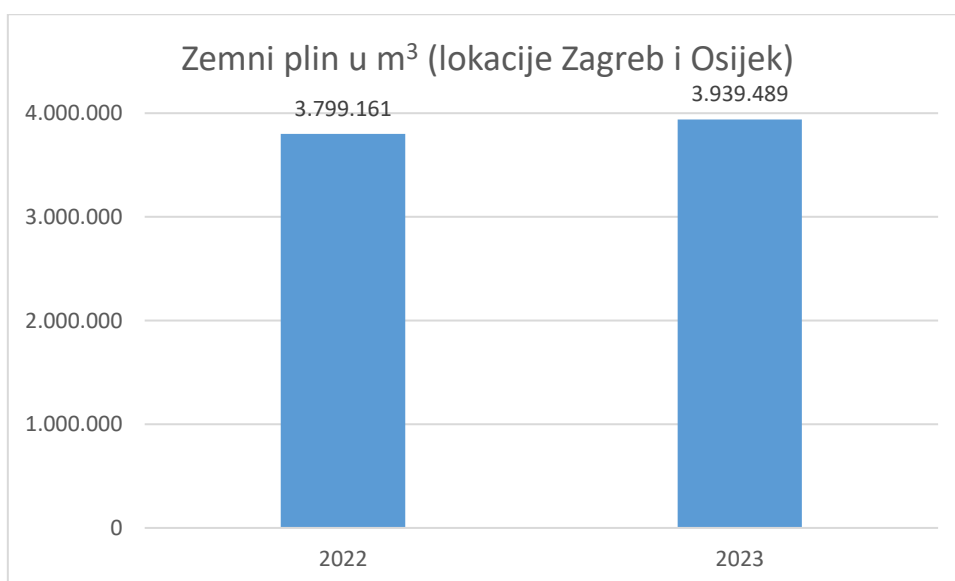
Električna energija

Potrošnja električne energije u 2023. godini iznosila je 19.838.545 kWh što uključuje potrošnju električne energija na lokaciji Zagreb i lokaciji Osijek. Ostvareni EnPI na lokaciji Zagreb iznosio je 879 što je 1,6% više u odnosu na 2022. godinu, dok je ostvareni EnPI na lokaciji Osijek 277 što je 14,5% manje u odnosu na 2022. godinu. Na razini obje lokacije ostvareni EnPI u 2023. godini iznosio je 656 ili 5,1% manje nego u prethodnoj godini.

Zemni plin

Potrošnja zemnog plina u 2023. godini iznosila je 3.939.489 m³ što uključuje potrošnju na lokaciji Zagreb i lokaciji Osijek. Ostvareni EnPI na lokaciji Zagreb iznosio je 145 što je 6,6% više nego u 2022. godini, dok je ostvareni EnPI na lokaciji Osijek 105 i za 3,7% je manji nego u 2022. godine. Na razini obje lokacije ostvareni EnPI u 2023. godini iznosio je 130 i veći je za 2,4% u odnosu na prethodnu godinu. Zbog specifične situacije sa cijenom plina u 2023. godini na lokaciji Zagreb potrošeno je i 165.000 litara loživog ulja.

Voda

Opskrba vodom osigurana je iz sustava gradskog vodovoda na lokacijama Zagreb i Osijek, te iz vlastitih bunara koji se nalaze na lokaciji Zagreb.

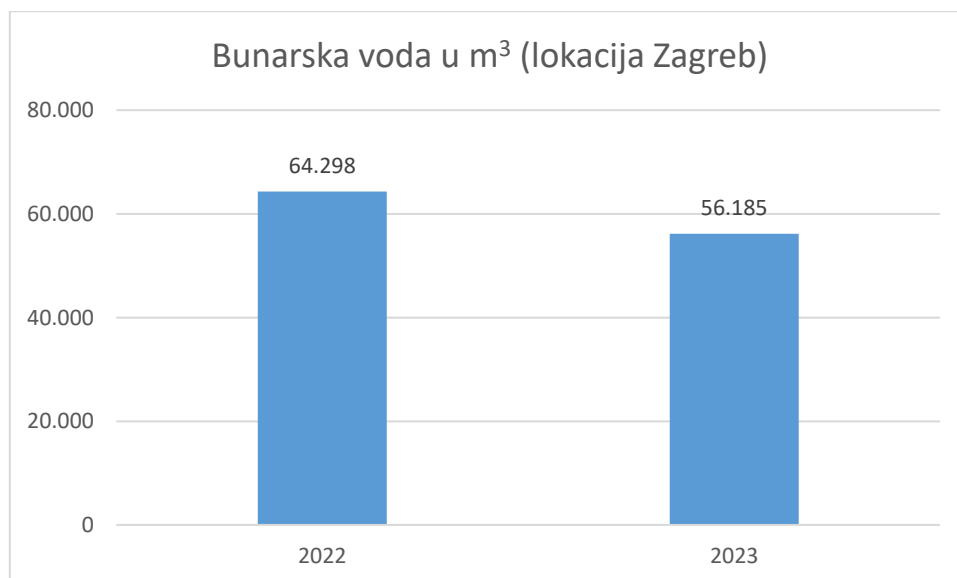
Gradska voda

Potrošnja gradske vode u 2023. godini na lokacijama Zagreb i Osijek iznosila je 73.985 m³ odnosno 2,4 EnPI što je 7,7% manje od ostvarenja u 2022. godini.

Bunarska voda

Potrošnja bunarske vode u 2023. godini bila je 56.185 m³ odnosno 2,9 EnPI što je 9,4% manje nego u prethodnoj godini.

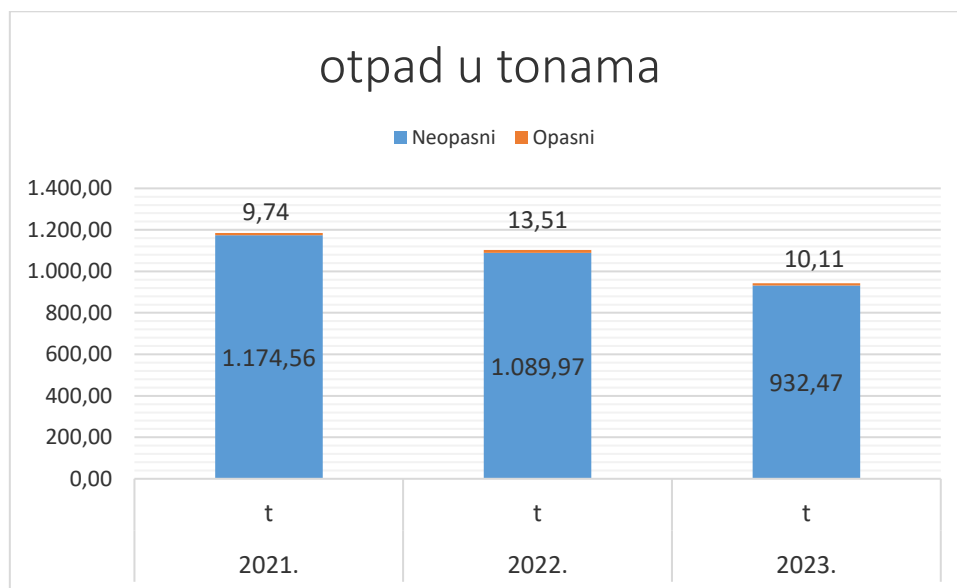

Otpadne vode i otpad

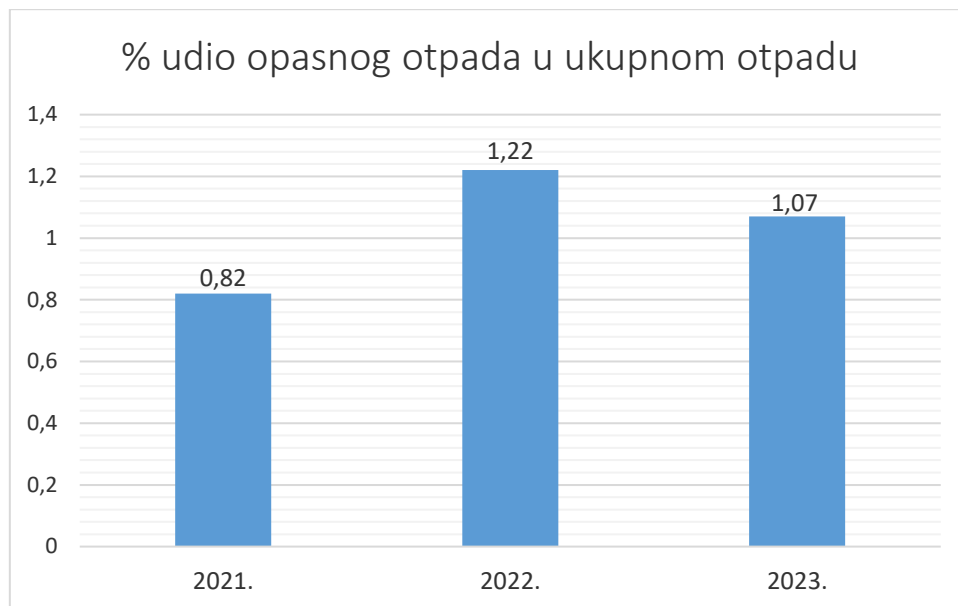
Sanitarne, tehnološke i atmosferske otpadne vode ispuštaju se u sustav javne odvodnje. Tehnološke otpadne vode prethodno se pročišćavaju preko separatora masti i ulja. Sakupljeni talog redovito se uklanja, a otpadne vode kontroliraju se redovito. Kako bi smanjili ukupnu količinu proizvedenog otpada, otpad se razvrstava na mjestu nastanka prema pojedinim vrstama otpada, privremeno skladišti i predaje ovlaštenoj osobi za sakupljanje, prijevoz, obradu, uporabu ili zbrinjavanje.

Opasni/neopasni otpad

Pregled težina otpada prema vrsti za razdoblje 2021.-2023. na lokaciji Zagreb:

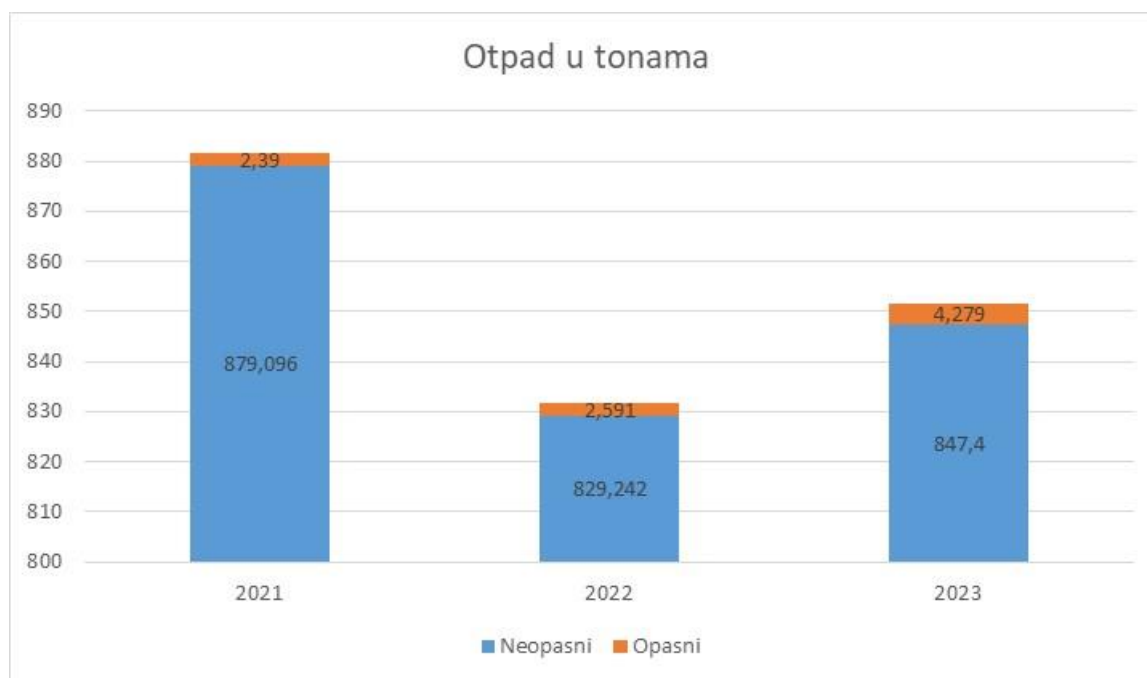
Vrste otpada	2021.		2022.		2023.	
	tone	%	tone	%	tone	%
Neopasni	1.174,56	99,18	1.089,97	98,78	932,47	98,93
Opasni	9,74	0,82	13,51	1,22	10,11	1,07

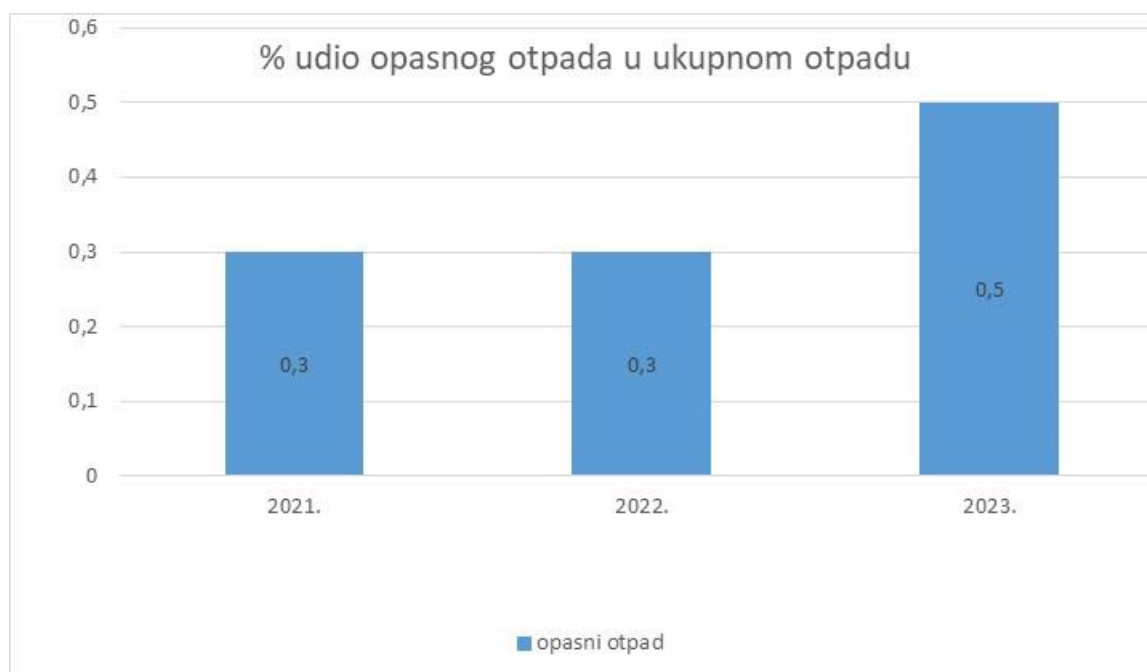
Najveći udio u neopasnom otpadu imaju ambalažni papir i karton, ambalažna PE i PP folija, otpadni metal i materijali neprikladni za potrošnju ili preradu.

Vrste neopasnog otpada	2021.		2022.		2023.	
	tone	%	tone	%	tone	%
Komunalni otpad	239,98	20,43	234,22	21,49	147,58	15,83
Tehnološki otpad	934,584	79,57	855,75	78,51	784,89	84,17

Pregled težina otpada prema vrsti za razdoblje 2021.-2023. na lokaciji Osijek

Vrste otpada	2021.		2022.		2023.	
	t	%	t	%	t	%
Neopasni	879,10	99,70	829,24	99,70	847,40	99,50
Opasni	2,39	0,30	2,59	0,30	4,28	0,50

Najveći udio u neopasnom otpadu imaju materijali neprikladni za potrošnju i preradu (biootpad iz proizvodnje), ambalažni papir i karton, ambalažna PE i PP folija, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadne vode i otpadni metal.

Najveći udio u opasnom otpadu je onečišćena ambalaža i elektronički otpad.

Vrste neopasnog otpada	2021.		2022.		2023.	
	t	%	t	%	t	%
Komunalni otpad	227,25	25,85	218,25	26,32	229,50	27,08
Tehnološki otpad	651,85	74,15	610,99	73,68	617,90	72,92

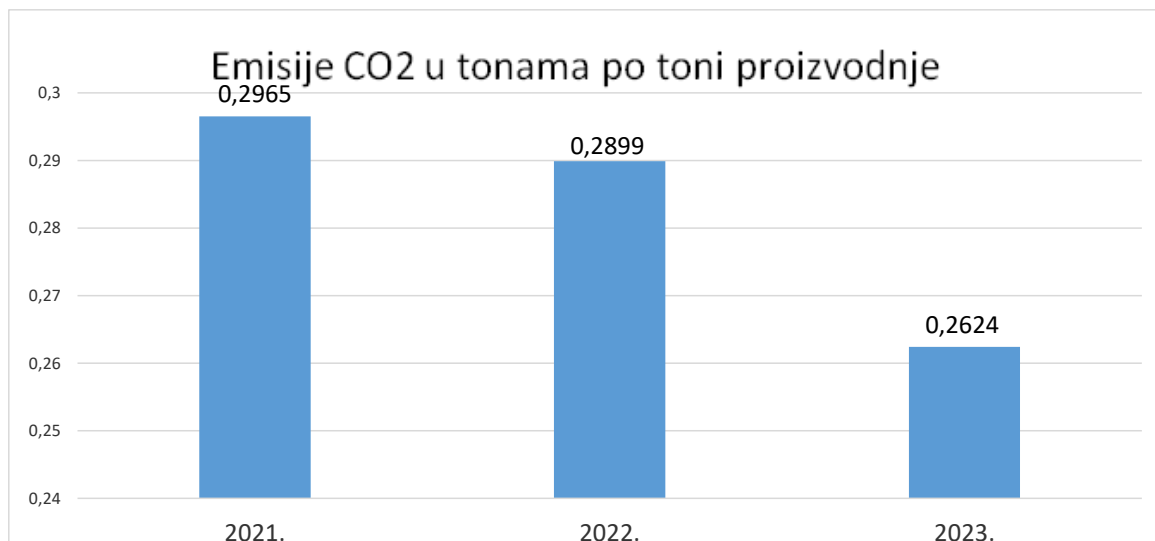
Emisije u zrak

Izravne emisije u zrak posljedica su izgaranja zemnog plina koji se koristi za potrebe proizvodnje sekundarnih energenata i Tvornice kekسا i vafla za proizvodnju gotovih proizvoda, a uključuju izgaranje zemnog plina.

Za održavanje potrebnih klimatskih uvjeta u tehnološkim i ostalim radnim prostorijama koriste se rashladni i klimatizacijski uređaji koji za svoj rad koriste tvari koje utječu na ozonski sloj. Održavanje ovih uređaja i sustava u radu povjereno je ovlaštenim ugovornim partnerima čija dužnost je, između ostalog, ekološki zbrinuti zamijenjene radne tvari. U promatranom razdoblju nije bilo slučajeva nekontroliranog istjecanja tvari koje oštećuju ozon.

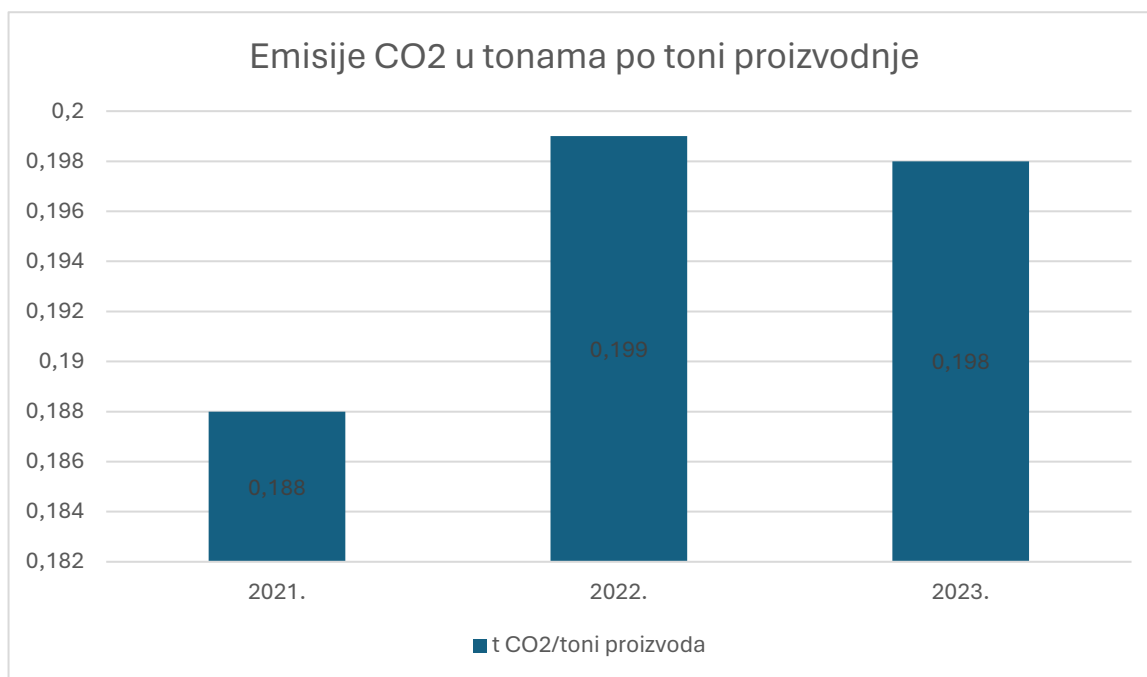
Emisije u zrak su u granicama dozvoljenih vrijednosti sukladno zakonskim propisima.

Pregled emisije CO₂ po toni proizvodnje na lokaciji Zagreb:

CO ₂ tone / tona gotovog proizvoda	2021.	2022.	2023.
		0,30	0,29

Pregled emisije CO₂ po toni proizvodnje na lokaciji Osijek:

CO ₂ tone / tona gotovog proizvoda	2021.	2022.	2023.
		0,188	0,199

ODGOVORNO PONAŠANJE U LANCU OPSKRBE

Odgovorno ponašanje u lancu opskrbe u skladu je s Misijom i u duhu više od sto godina tradicije proizvodnje. Grupa zapošljava visokokvalificirane stručnjake u svim segmentima nabave, proizvodnje, distribucije i prodaje, a njihova stručnost osigurava da je lanac opskrbe u skladu sa standardima odgovornog ponašanja.

Sa aspekta održivosti i društveno odgovornog poslovanja u lancu opskrbe najosjetljivije sirovine su kakao i biljne masti. S obzirom na porijeklo navedenih sirovina (zemlje jugoistočne Azije i Afrike) posebno se vodi računa o odabiru proizvođača. Kraš prilikom nabave sirovina bira proizvođače koji jamče standardno visoku kvalitetu i koji su certificirali svoj lanac dobavljača, te razvili vlastite programe koji se odnose na poštivanje ljudskih prava i odgovorno društveno poslovanje. Biljne masti na bazi palme nabavljaju se od dobavljača koji imaju RSPO certifikat (Roundtable on Sustainable Palm Oil).

Ambalaža od upotrijebljenih sirovina odgovorno se odlaže za recikliranje, s tim da se 1/3 sirovina nabavlja u cisternama bez korištenja bilo kakve ambalaže. Kod razvoja proizvoda primarno se vodi računa o kvaliteti i sigurnosti hrane, pa se za pakiranje gotovih proizvoda koriste materijali iz primarnih izvora i materijali koji štite proizvod od nepovoljnih vanjskih utjecaja i migracije štetnih tvari. Uz uvažavanje ovog primarnog principa – zaštita zdravlja i sigurnost potrošača, za primarno pakiranje gotovih proizvoda, gdje god je moguće koriste se ekološki prihvatljiviji materijali sukladno tehničko-tehnološkim mogućnostima. Nadalje, stalnim inovacijama i praćenjem tehnološkog napretka na području ambalaže, kontinuirano se smanjuje ukupna količina ambalažnog materijala potrebnog za pakiranje jedinice proizvoda. Kod transportnih pakiranja koristi se ambalaža pretežno napravljena od reciklirane sirovine. Vodeći se ovim principima Grupa razvija nove proizvode, inovira postojeće, te je u

stalnom procesu poboljšanja prema najnovijim standardima i dostignućima tehnologije, kvalitete, sigurnosti i održivosti.

Važan segment odgovornog poslovanja je sigurnost potrošača. Već kod izbora dobavljača sirovina i ambalaže i njihovog uključivanja u lanac opskrbe Kraša, ocjenjuje se da li dobavljač posjeduje međunarodne certifikate vezane uz sigurnost hrane i zaštitu okoliša: ISO 22000, IFS, BRC, FSSC 22000, ISO 14001, ISO 50001. Sve sirovine koje se koriste za proizvodnju proizvoda su 100% NON GMO. To je osigurano putem specifikacija koje sadrže zahtjev dobavljačima da niti jedan ulazni proizvod ne smije biti genetski modificiran, niti imati porijeklo od genetski modificirane sirovine.

Utjecaj poduzeća ovakve veličine na društvenu zajednicu, kroz odgovorno ponašanje u lancu opskrbe, može biti višestruko koristan za lokalno gospodarstvo. Svjesni ove činjenice posebno se razvijaju odnosi s poslovnim partnerima na lokalnoj razini. Većina dobavljača koji čine lanac opskrbe su domicilni. Oko 54% potrebnih sirovina i oko 90% ambalažnog materijala nabavlja se na hrvatskom tržištu, pri čemu su dobavljači ambalaže često mala i srednja poduzeća iz manjih sredina, čime se potiče razvoj tih sredina i zaposlenost.

LJUDSKA PRAVA, PRAVA RADNIKA I STRUKTURA ZAPOSLENIH

Poštivanje ljudskih prava predstavlja jedno od osnovnih načela poslovanja, koje je ugrađeno u sve interne akte Društva.

U Krašu se poštuje integritet i osobnost pojedinca, uvažava se i promiče raznolikost kao izvor talenta, kreativnosti i iskustva. Ne tolerira se diskriminacija po bilo kojoj osnovi.

Zaštita dostojanstva radnika, zajamčena Zakonom o radu, ugrađena je u Kolektivni ugovor za radnike Kraš d.d. kojim je utvrđen postupak ostvarivanja prava radnika na zaštitu dostojanstva. U skladu s tim, imenovano je dvoje radnika različita spola čija je obveza primati i rješavati pritužbe u svezi zaštite dostojanstva radnika. U 2023. godini nije bilo pritužbi vezanih za zaštitu dostojanstva radnika.

Zaštita osobnih podataka radnika regulirana je Kolektivnim ugovorom i nizom internih akata koji uređuju poslovne procese u kojima se obrađuju osobni podaci radnika, a sve sukladno važećim propisima o zaštiti i obradi osobnih podataka.

Osiguranje i održavanje poticajnog i ugodnog radnog okruženja u kojem posao predstavlja zadovoljstvo, uvjet je postizanja izvrsnosti u poslovanju. Iz navedenog razloga, prava radnika i uvjeti rada na vrhu su ljestvice prioriteta Društva.

Kraš poštuje i osigurava sva prava iz radnog odnosa propisana zakonima i Ustavom Republike Hrvatske, koja je ugradio u Kolektivni ugovor i ostale interne akte Društva.

U Krašu dugi niz godina aktivno djeluje Sindikalna podružnica Sindikata zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj i duhanskoj industriji i vodoprivredi Hrvatske (PPDIV).

Kolektivnim ugovorom osigurana su dodatna prava radnika, kao što su jednokratni dodatak na plaću za korištenje godišnjeg odmora (regres), božićnica i božićni poklon za dijete, jubilarne nagrade, te novčane potpore zbog bolovanja dužeg od 90 dana, u slučaju smrti člana uže obitelji ili kao pomoć obitelji umrlog radnika.

Na prijedlog ili uz suglasnost Sindikata Uprava Društva može odobriti i druge novčane potpore radnicima, poput pokrića troškova liječenja, potpore djetetu umrlog radnika i sl.

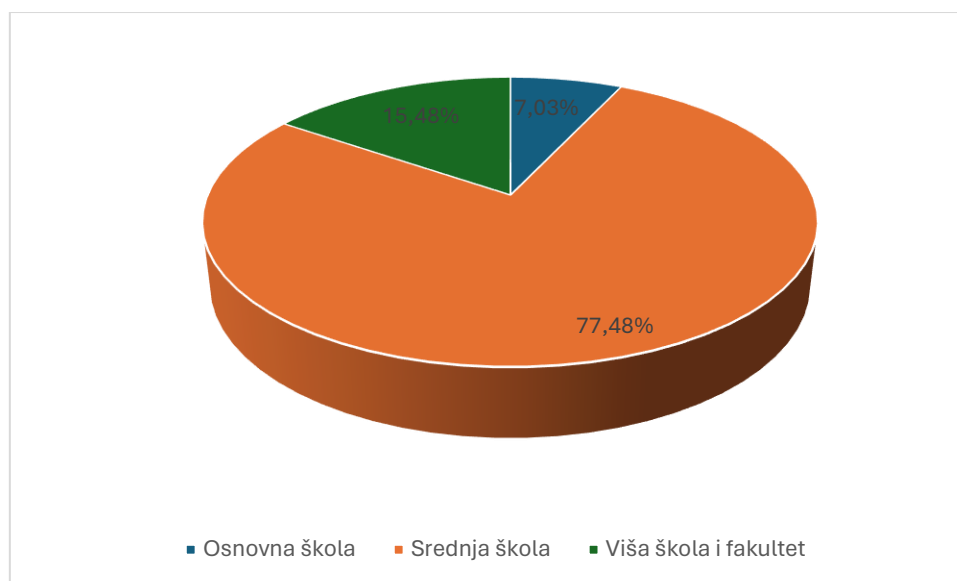
Radnici svoje pravo sudjelovanja u odlučivanju ostvaruju i putem Radničkog vijeća. Zadatak Radničkog vijeća je štiti i promicati interese radnika savjetovanjem, suodlučivanjem ili pregovorima o pitanjima važnim za položaj radnika. Uprava Društva redovito izvještava Radničko vijeće o stanju i rezultatima poslovanja, razvojnim planovima i njihovu utjecaju na gospodarski i socijalni položaj radnika te poštuje obvezu dobivanja prethodne suglasnosti ili obvezu prethodnog savjetovanja sa Radničkim vijećem prilikom odlučivanja o pojedinim pravima radnika, sukladno Zakonu o radu.

Struktura zaposlenih

Grupa zapošljava 2.071 radnika na kraju 2023. godine, od čega 1.692 radnika u Društvu, 377 radnika u Miri Prijedor, dok je u ovisnom komercijalnom društvu Kraškomerc Beograd zaposleno dvoje radnika. Tijekom 2023. godine u Društvu je zaposleno 230 novih radnika od čega 219 radnika (95,21%) na određeno, te 11 (4,78%) radnika na neodređeno vrijeme, a 294 radnika je prestalo s radom. Status iz radnog odnosa na određeno vrijeme u neodređeno promijenilo je 105 radnika.

Kvalifikacijska struktura – Društvo

Ustanova	Broj zaposlenih
Osnovna škola	119
Srednja škola	1.311
Viša škola i fakultet	262
Ukupno	1.692

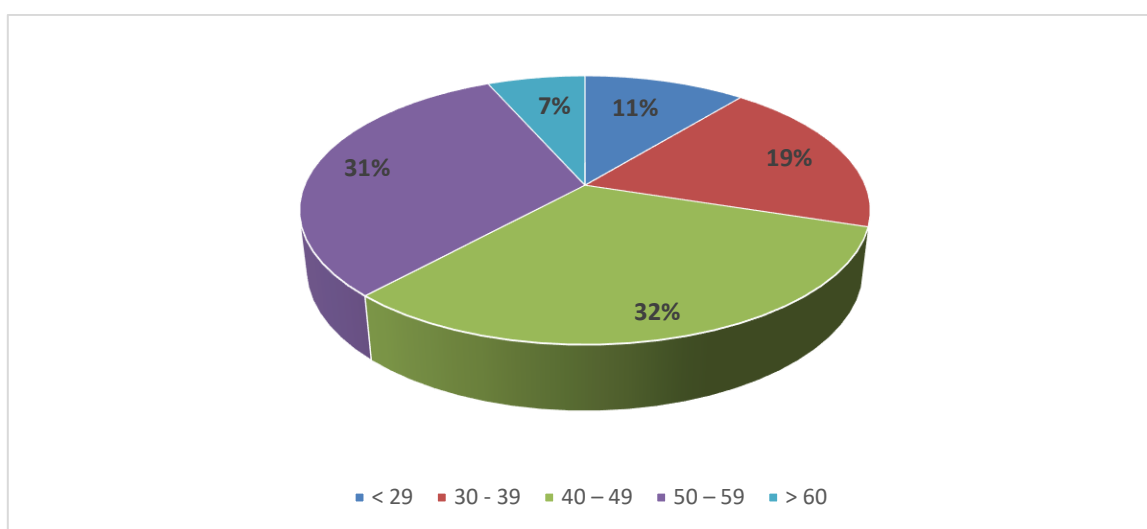
Struktura radnika prema radnom statusu – Društvo

	Broj zaposlenih	Na neodređeno vrijeme	Na određeno vrijeme
01.01.2023.	1.700	1.602	98
31.12.2023.	1.692	1.535	157

U 2023. godini 91% naših radnika bilo je zaposleno na neodređeno vrijeme, a samo 9% na određeno vrijeme.

Dobna struktura – Društvo

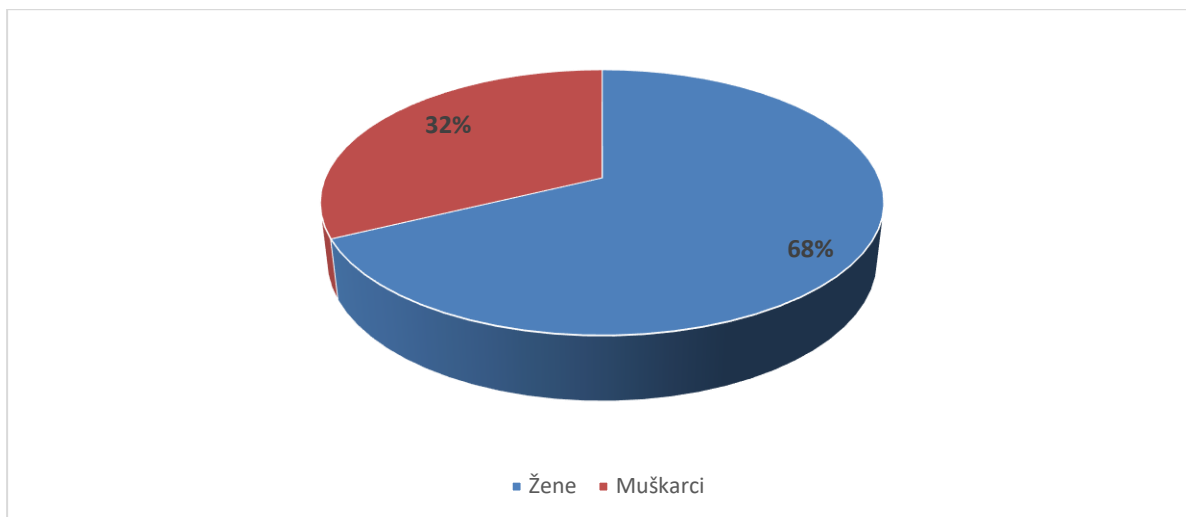
Dob zaposlenih	Broj zaposlenih
< 29	185
30 - 39	321
40 – 49	540
50 – 59	534
> 60	112
Ukupno	1.692

Prosječna dob zaposlenih na dan 31.12.2023. godine bila je 46 godina.

Rodna pripadnost – Društvo

Rodna pripadnost	Broj zaposlenih
Žene	1.147
Muškarci	545
Ukupno	1.692

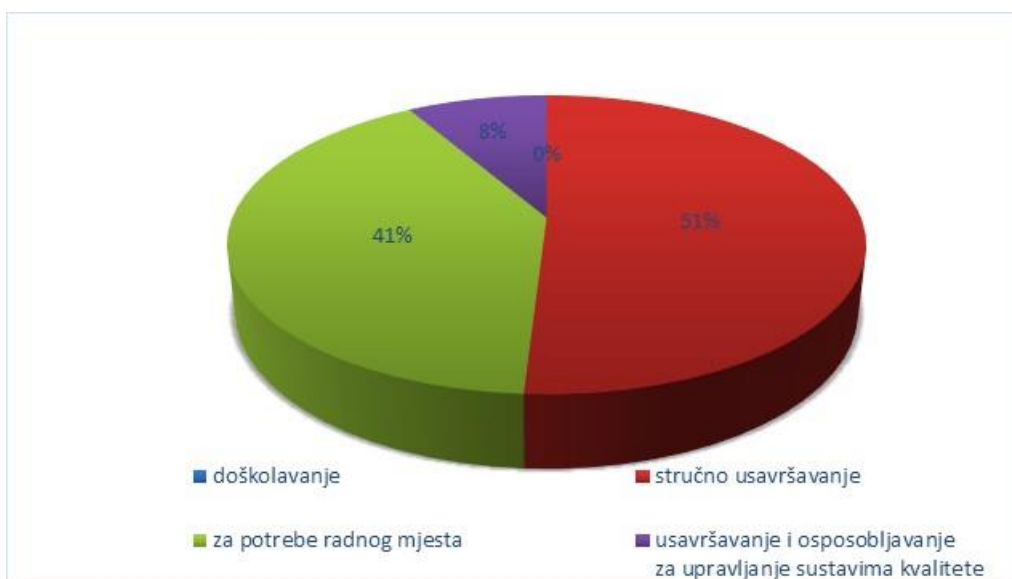
EDUKACIJA I RAZVOJ ZAPOSLENIH

Obzirom na činjenicu da su znanje, vještine i sposobnosti zaposlenih, kao i njihov razvoj i usavršavanje, ključ uspjeha na globalnom tržištu, dugi niz godina ulažu se značajna sredstva u razvoj zaposlenih kroz različite programe.

Svjesni potrebe poticanja cjeloživotnog obrazovanja nastojimo omogućiti zaposlenima usvajanje znanja, vještina i navika koje su im potrebne u radu s novim tehnologijama, te poticati kreativnost i razvoj stilova suradnje i razumijevanja.

Ovisno o potrebama radnog mjesta, osobito o potrebi stjecanja znanja i vještina za učinkovitu provjeru, održavanje i primjenu svih sustava kvalitete, te razvojnim potrebama pojedinca, tijekom 2023. godine, uslijed nove organizacije te osposobljavanja za rad na siguran način, radnici su bili uključivani u obrazovne aktivnosti. Uključivanje pojedinih zaposlenika u obrazovne aktivnosti iz aspekta sustava kvalitete te potrebe radnog mjesta proizlazi iz razloga organizacijskih promjena u Društvu.

U 2023. godini u ukupnom iznosu utrošenih sredstava za edukaciju zaposlenih u Društvu stručna usavršavanja sudjeluju s 51%, osposobljavanja za potrebe radnog mjesta s 41%, izobrazba za ISO normu 8% .

Interne i vanjske edukacije

U 2023. godini radnici su većinom participirali u online edukacijama koje su se odnosile na unapređenje socijalno – poslovnih vještina ili su pratile novosti u zakonodavstvu i načinima poslovanja ili su se pak odnosile na obvezna osposobljavanja za potrebe radnog mjesta. Online edukacije pokazale su se kao izvrstan motivacijski faktor i način da se na jednostavniji i prihvatljiviji način nastavi rast i razvoj zaposlenih.

Uvođenje u posao i pripravništvo

Uvođenje u posao, odnosno pripravništvo sa stručnim mentorstvom, usmjerenjem i podrškom, je izuzetno važan početak profesionalnog razvoja svakog novozaposlenog, posebno mladih ljudi koji se prvi puta zapošljavaju.

Društvo provodi strukturirani pripravnički program u trajanju od 6 do 12 mjeseci u kojem se pripravnike u specijalističkom dijelu, uz vodstvo i podršku mentora, usmjerava na stalno propitivanje, provjeravanje, istraživanje, mijenjanje i unapređivanje svojih znanja i vještina stečenih tijekom školovanja. Takav program omogućava pripravnicima kraće vrijeme potrebno od ulaska u kompaniju do početka samostalnog odrađivanja radnih zadataka.

Uvođenje u posao je strateški proces kojem je glavni cilj da novozaposlenim radnicima omogući stjecanje kompetencija potrebnih za savladavanje zahtjeva organizacije kao i samog radnog mjesta. To je ujedno i proces socijalizacije, upoznavanje s Misijom i Vizijom, strateškim odrednicama i ključnim vrijednostima, kao i samom djelatnošću, organizacijskom strukturom i kulturom Društva. Osim općeg informiranja o Društvu, program uvođenja podrazumijeva i strukturirane stručne sadržaje kojima se novozaposlenim radnicima želi omogućiti lakše i efikasnije snalaženje u radnoj okolini.

ZAŠTITA NA RADU

Zaštita na radu je interdisciplinarno područje različitih znanstvenoistraživačkih aktivnosti. Regulirana je i usklađena s okvirnom Direktivom Europske unije o sigurnosti i zdravlju na radu (89/391/EEZ) te je implementirana u zakonodavstvo zemalja članica EU. Odredba Zakona o zaštiti na radu propisuje da je zaštita na radu sustavno unapređivanje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu, sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom.

Prema Zakonu o zaštiti na radu i drugim propisima iz područja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu, poslodavac je obavezan provoditi mjere zaštite na radu kako bi se rizik od ozljeda na radu sveo na minimum.

Sukladno navedenom, Društvo je u svoje temeljne odrednice poslovanja ugradilo provedbu svih propisa iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, kao i odredbi konvencija Međunarodne organizacije rada koje se tiču predmeta našeg poslovanja.

Kultura zaštite zdravlja i sigurnosti na radu podrazumijeva pravo na sigurno i zdravo radno mjesto na svim razinama, a prioritet se uvijek daje načelima prevencije ozljeda na radu, nezgoda i profesionalnih bolesti, drugih bolesti u svezi s radom te zaštita radnog okoliša.

U 2023. godini u Društvu je prosječno bio zaposlen 1.691 radnik. Prema ESAW metodologiji, ozljede na radu su podijeljene na ozljede nastale na uobičajnom mjestu rada ili mjestu rada unutar lokalne jedinice poslodavca, na putu kuća/posao i obratno, te na službenom putu odnosno putovanju po nalogu poslodavca.

Od ukupnog broja zaposlenih radnika, njih 600 je zaposleno na poslovima s posebnim uvjetima rada (PUR). Za iste se provode prethodni i periodički liječnički pregledi za poslove koje obavljaju.

U evidenciji ozljeda na radu u 2023. godini, evidentirano je ukupno 87 ozljeda. Od ukupnog broja evidentiranih ozljeda na radu, na lokaciji središnjice Društva u Zagrebu, evidentirane su 34 ozljede, a u tvornici Karolina 53 ozljede. Analizom je utvrđeno da se 79 ozljeda dogodilo na mjestu rada, a 8 ozljeda se dogodilo u dolasku ili odlasku s posla tj. na putu kuća/posao i obratno. Četiri ozljede su okarakterizirane kao teške, te je za iste obavljen inspekcijski nadzor. Ozljede na radu prouzročile su ukupno 2.733 dana bolovanja.

Prevencija ozljeda usmjerena je na identifikaciju potencijalnih opasnosti i nesigurnih uvjeta rada te zdravstvenih i sigurnosnih rizika, eliminaciju istih, primjenu mjera nadzora, postavljanje propisanih znakova upozorenja i uputa za siguran način rada, ispitivanje radne opreme i radnog okoliša u zadanim

rokovima te uporabu propisanih osobnih zaštitnih sredstava. Svojim radnicima Društvo osigurava provedbu osposobljavanja za rad na siguran način i to prilikom zapošljavanja, u slučaju premještanja zaposlenih radnika na drugo mjesto, prilikom uvođenja nove tehnologije ili nove tehnološke opreme te u situacijama kada se promjene rizici na radnom mjestu. Isto tako, redovito se obnavljaju znanja za rad na siguran način radnicima u proizvodnim procesima s većim rizicima za nastanak ozljeda, te onim radnicima koji su se vratili na posao nakon bolovanja uzrokovanih ozljedom na radu. Društvo je, sukladno Zakonu o zaštiti na radu, osiguralo i osposobljavanje dovoljnog broja radnika za pružanje prve pomoći na mjestu rada.

Za sve svoje radnike Društvo je ugovorilo i policu dodatnog zdravstvenog osiguranja, koja radnicima tijekom ugovorenog perioda pruža mogućnost obavljanja sistematskih pregleda i dodatnih specijalističkih pregleda prema potrebi.

Tijekom godine Društvo održava redovite sastanke Odbora zaštite na radu na kojima se podnosi izvješće i analizira primjena pravila zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, analiziraju se nastale ozljede na radu, te se u skladu s tim, predlažu preventivne mjere u svrhu smanjenja rizika od ozljeda, nezgoda i profesionalnih bolesti. U konačnici, svrha zaštite na radu je stvaranje sigurnog i zdravog okruženja za radnike, čime se štite njihova prava i interesi, a ujedno se povećava produktivnost, poboljšava kvaliteta rada i smanjuju troškovi nastali zbog ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja.

SURADNJA SA DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM I UTJECAJ NA DRUŠTVO

Stručne prakse i posjete

Kraš godinama uspješno surađuje s više srednjoškolskih i visokoškolskih ustanova iz cijele Hrvatske. U 2023. godini nastavila se suradnja s Tehničkom školom Ruđera Boškovića u provedbi projekta „Uspostava regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju u (pod)sektorima: strojarstvo, elektrotehnika i računalstvo, poljoprivreda i zdravstvo“ kojim smo se aktivno uključili u razvoj strukovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Tijekom 2023. godine u Krašu su se odrađivale i stručne prakse strukovnih srednjih škola. Također, u stručni je posjet tvornici kakao proizvoda i bombona došlo i 36 studenata s Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Jenjavanjem pandemije krajem 2022. Kraš je ponovno otvorio svoja vrata i najmlađima u sklopu programa Posjet tvornici čokolade, a koji je namijenjen učenicima osnovnih škola od 3. do 6. razreda. Tako je u 2023. godini tvornicu posjetilo preko 1.300 djece zajedno s oko stotinjak učitelja i učiteljica, te asistenta.

Krašograd

Održiv razvoj i ekologija sastavni su dijelovi svih planova poslovanja i razvoja tvrtki u najširem smislu. Šireći ideju o proizvodnji i radu na društveno odgovoran, ekološki prihvatljiv i održiv način, Kraš je izgradio obiteljsko izletišta u Bratini, smješteno u blizini Zagreba. Svi objekti na posjedu i pripadajući sadržaji pričaju lijepu etno priču, od drvenih kućica čiji su apartmanski kapaciteti planirani za smještaj stotinjak osoba, do restorana s originalnom ponudom specijaliteta.

U 2023. godini u Krašogradu su, između ostalog, organizirani izleti za djecu osnovnoškolskog uzrasta, tzv. škola u prirodi, a za njih je osmišljen i poseban program koji djecu dodatno educira o ruralnom načinu života kao i o postulatima odnosa prema hrani – od polja do stola.

U Krašogradu su postavljeni i dodatni sportsko-rekreacijski i zabavni sadržaji koji promiču aktivan način provođenja vremena u prirodi.

Sponzorstva

Kraš u skladu s društveno odgovornim poslovanjem podržava održavanje kulturnih, obrazovnih i sportskih događanja. Osim različitih programa namijenjenih djeci, pažljivo se biraju i podupiru događanja, pri čemu se prednost daje značajnim projektima za hrvatsko društvo i projektima koji promoviraju prave vrijednosti.

Kao dugogodišnji partner festivala, Kraš je podržao 74. Dubrovačke ljetne igre, te tako još jednom potvrdio svoju predanost promociji i zaštiti kulture i baštine naše zemlje. Partnerstvom s Gradskim satiričkim kazalištem Kerempuh u sezoni 2023./2024. Kraš nastoji dati svoj doprinos u promicanju kulture.

Kraš se priključio projektu Auto Hrvatske Kamion Djeda Mraza na njegovoj turneji za vrijeme Adventa. Riječ je o putujućoj predstavi koja donosi veseli besplatni program za mališane u 11 gradova Hrvatske. Kraš je ove godine sponzorirao i Advent na Zrinjvcu gdje su bile organizirane besplatne radionice za djecu i slatka druženja s Djedom Božićnjakom. Dodatno je u sklopu projekta Kraš razveselio štićenike Udruge Mali zmaj, te Doma za djecu Nazorova iz Zagreba slatkim paketima i izrađenim čestitkama.

Humanitarne donacije i potpore projektima

Humanitarne akcije i donacije oduvijek su dio Kraševog društveno odgovornog poslovanja, bilo da je riječ o pomoći pojedincima, udrugama ili ustanovama.

Preko Humanitarne zaklade za djecu Hrvatske Kraš godinama uplaćuje mjesečne novčane priloge za djecu socijalno ugroženih obitelji.

Kraš redovito godišnje pomaže zakladi Ivan Bulić u davanju potpore najboljim studentima, mladim istraživačima, te projektima i radovima osoba koje svojim aktivnostima i rezultatima daju poseban i trajan doprinos struci za promicanje biotehnologije, prehrambene tehnologije i nutricionizma, području pekarstva, slastičarstva i konditorstva.

Aktivno u kompaniji djeluje i Udruga branitelja Domovinskog rata koja organizira i provodi raznovrsne programe i aktivnosti namijenjene svojim članovima.

Ove je godine Kraš podržao JVP Zagreb u organizaciji Dana otvorenih vrata, humanitarnu utrku Zagreb Firefighter Stair Challenge te Međunarodni paraatletski miting Zagreb Open 2023.

Kraš je podržao Caritas zagrebačke nadbiskupije u sklopu proslave 70 godina djelovanja.

Krajem godine Kraš se priključio raznim humanitarnim akcijama te darivanju najugroženijih skupina našeg društva. U suradnji s udrugom Ljudi za ljude organizirana je izrada čestitki odnosno donacija i podjela poklona povodom božićnih blagdana i to najugroženijim građanima na području grada Gline i okolnih mjesta. Udruga je dodatno financijski podržana kako bi joj se olakšalo pokrivanje dijela troškova nastalih od svakodnevnog obilaska terena, tj. socijalno ugroženih građana koji žive na teško dostupnim mjestima. U suradnji s Hrvatskim Caritasom darivana su djeca humanitarne udruge Jak kao Jakov za pomoć djeci oboljeloj od malignih bolesti.

Također, kroz sponzorstvo, pomažemo radu Udruge Osmijeh koja djeci s teškoćama u razvoju organizira terapijska jahanja.

Kraševi su se zaposlenici i u 2023. godini više puta u velikom broju odazvali dobrovoljnom darivanju krvi organiziranom u prostorima kompanije.

Kraš kontinuirano daje donacije udrugama i ustanovama koje brinu o najosjetljivijim skupinama građana, poput domova za umirovljenike ili nezbrinutu djecu.

Društveno odgovorno poslovanje

Kraš postoji preko 110 godina pa je i izražena njegova povezanost sa zajednicom u kojoj djeluje. Svjesni kako naše proaktivno ponašanje koje izlazi iz zadanih okvira standardnog poslovanja stvara dodatnu vrijednost za društvo, trudimo se dati doprinos u skladu s našim mogućnostima u područjima koja su dio naše korporacijske kulture. Tako u središte poslovanja i djelovanja stavljamo naše zaposlenike, kontinuirano im povećavajući prava iznad onih propisanim zakonom, a brojne pogodnosti jamčimo putem Kolektivnog ugovora. Načelo je našeg upravljanja ljudskim resursima zadovoljstvo zaposlenika čiji rad i trud tvrtka prepoznaje.

U kontekstu odgovornog poslovanja u segmentu okoliša, Kraš u proizvodnji i transportu naglasak stavlja na odabir ambalažnih materijala koji generiraju manje otpada i koje je moguće reciklirati.

U poslovanju primjenjujemo i suvremene tehnologije usmjerene k odgovornijem korištenju energije, s ciljem smanjenja njene potrošnje kratkoročno i dugoročno. Racionalno korištenje energije kao strateška odrednica poslovanja višestruko je važno – za okoliš i zajednicu.

Kraš je ove godine podržao projekt Designed by People. Riječ je o društveno odgovornom projektu u organizaciji Studia Sonda u sklopu Kreativnog centra koji omogućuje zainteresiranim kreativcima širenje znanja i iskustava u području marketinga.

POSLOVNO PONAŠANJE, KORPORATIVNO UPRAVLJANJE I BORBA PROTIV KORUPCIJE

Odgovorno i etičko ponašanje osnovna je antikoruptivna mjera, stoga se kontinuiranim provođenjem aktivnosti poput usvajanja kodeksa i programa, edukacije radnika i unaprjeđenjem poslovnih procesa osigurava ostvarenje cilja koji se ogleda u poštivanju prisilnih propisa i dobrih poslovnih običaja.

Kodeks poslovnog ponašanja u Krašu

Kodeks poslovnog ponašanja je vodič za svakodnevno poslovno djelovanje radnika Kraša te sadrži osnovne smjernice kojih su se svi dužni pridržavati u svakodnevnom radu. Svrha je Kodeksa stvaranje i održavanje prepoznatljivog stila ponašanja utemeljenog na vrijednostima na kojima je zasnovana kompanija i koji je građen kroz stoljetnu tradiciju.

Pridržavanje pravila Kodeksa utječe na ukupnu radnu atmosferu te stvara prepoznatljivi identitet kompanije u odnosu na konkurenciju, utječe na odnos potrošača prema kompaniji, kao i na povjerenje dioničara, investitora, poslovnih partnera i cjelokupne javnosti.

Poslovno ponašanje opisano Kodeksom definira područja poslovnog ponašanja u Društvu, kao i poslovnog ponašanja u zajednici.

Program usklađenosti poslovanja s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja

Program usklađenosti poslovanja s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja predstavlja interni dokument Društva kojim se osigurava postizanje nekoliko različitih, ali međusobno komplementarnih ciljeva.

Prije svega, Programom se nastoji osigurati minimiziranje rizika Društva od povrede propisa o zaštiti tržišnog natjecanja, a istovremeno se izgrađuje i unaprjeđuje korporativna kultura Društva.

Također, učinkovita provedba Programa predstavlja dodatnu edukaciju čime radnici usvajaju nova znanja i vještine.

Kodeks korporativnog upravljanja

Kao poslovni subjekt čije su dionice uvrštene na Zagrebačku burzu, Kraš se razvija i djeluje u skladu s dobrom praksom korporativnog upravljanja te nastoji svojom poslovnom strategijom, poslovnom politikom, ključnim internim aktima i poslovnom praksom doprinijeti transparentnom i učinkovitim poslovanju i kvalitetnijim vezama s poslovnom sredinom u kojoj djeluje.

Kraš je donio vlastiti Kodeks korporativnog upravljanja Kraš d.d. Zagreb. Cilj Kodeksa je unaprijediti već uspostavljene visoke standarde korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja Društva radi olakšanja pristupa kapitalu uz niže troškove, s obzirom na to da su jasno definirane procedure korporativnog upravljanja, koje se temelje na prepoznatljivim međunarodnim standardima, jedan od osnovnih kriterija za donošenje odluke o investiranju.

Kodeks korporativnog upravljanja Kraš d.d. Zagreb usklađen je s Kodeksom korporativnog upravljanja HANFA-e i Zagrebačke burze, te je objavljen na internet stranici Društva.

Ciljevi i načela korporativnog upravljanja Društva izvode se iz sljedećih principa:

- poslovanje u skladu s važećim propisima zemalja u kojima obavlja svoju djelatnost,
- zadovoljavanje najviših standarda kroz organizaciju poslovanja i primjena suvremenih poslovnih načela u svim aktivnostima i odnosima Društva u svim područjima rada,
- primjena priznatih međunarodnih smjernica i ugradnja u svoju poslovnu praksu i procedure.

Temeljna načela Kodeksa su:

- transparentnost poslovanja
- jasno razrađene procedure za rad Nadzornog odbora, Uprave i drugih organa koji donose važne odluke
- izbjegavanje sukoba interesa
- djelotvoran sustav upravljanja i odgovornosti.

Društvo na internetskim stranicama Kraša i Zagrebačke burze, u zakonom propisanom roku, svake godine za prethodnu poslovnu godinu objavljuje Godišnji upitnik sastavljen sukladno Kodeksu korporativnog upravljanja koji je preporuka Zagrebačke burze i HANFA-e.

STRUKTURA DIONIČARA KRAŠ d.d., PROMET DIONICAMA, DIVIDENDE I VLASTITE DIONICE na dan 31.12.2023. godine

Temeljni kapital KRAŠ d.d. na dan 31.12.2023. godine

Temeljni kapital KRAŠ d.d. iznosi 79.560.470,00 eura i podijeljen je na 1.498.621 redovnu dionicu KRAS-R-A bez nominalnog iznosa. Svaka dionica daje pravo na jedan glas na glavnoj skupštini KRAŠ d.d..

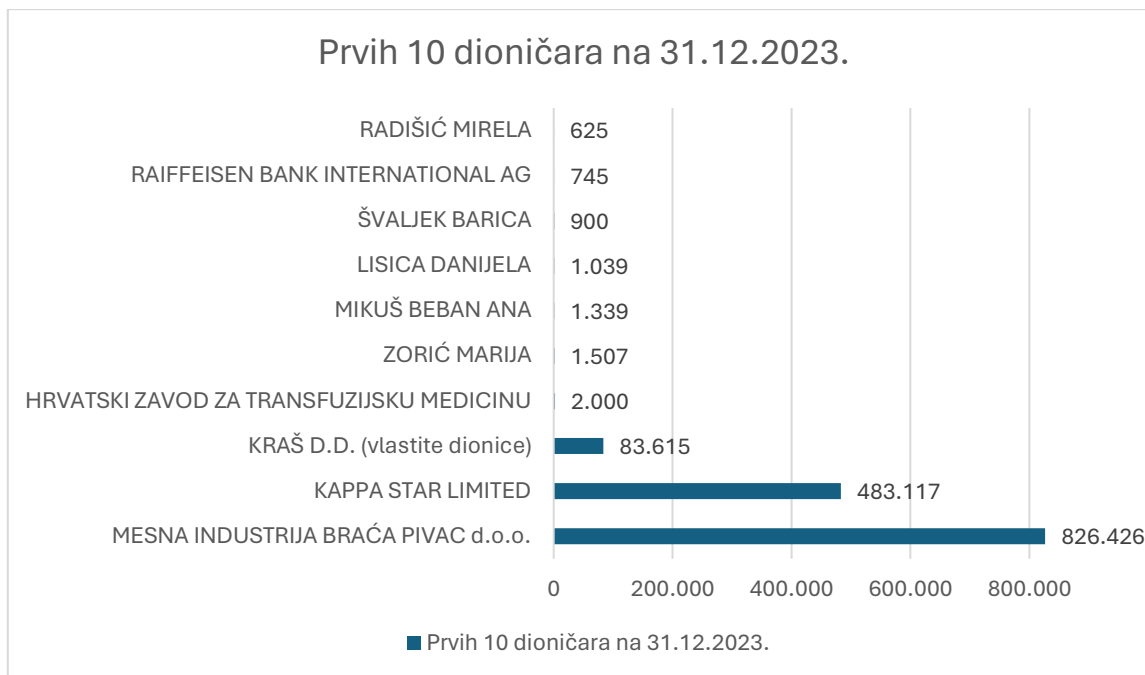
Sve redovne dionice koje je KRAŠ d.d. izdao imaju isti međunarodni identifikacijski broj vrijednosnog papira KRAS (ISIN broj) i međunarodnu identifikacijsku oznaku pravnog subjekta (zseLEI oznaku). ISIN oznaka vrijednosnice Kraš je HRKRASRA0008, a pravni subjekt Kraš nosi zseLEI oznaku 7478000N00HZTWVU688.

Struktura dioničara KRAŠ d.d. na dan 31.12.2023. godine

Na dan 31.12.2023. godine KRAŠ d.d. ima izdanu 1.498.621 redovnu dionicu na ime (oznake KRAS), koje su u vlasništvu 1.737 dioničara, te u trezoru KRAŠ d.d.

Prvih 10 dioničara na dan 31.12.2023.

Redni broj	Dioničar	Broj dionica	% udjela u temeljnom kapitalu
1	MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o.	826.426	55,15%
2	KAPPA STAR LIMITED	483.117	32,24%
3	KRAŠ d.d. (vlastite dionice)	83.615	5,58%
4	HRVATSKI ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU	2.000	0,13%
5	ZORIĆ MARIJA	1.507	0,10%
6	MIKUŠ BEBAN ANA	1.339	0,09%
7	LISICA DANIJELA	1.039	0,07%
8	ŠVALJEK BARICA	900	0,06%
9	RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG	745	0,05%
10	RADIŠIĆ MIRELA	625	0,04%
	UKUPNO	1.401.313	93,51%

Dividende

U skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, a nakon utvrđivanja i prihvaćanja godišnjih finansijskih izvještaja KRAŠ d.d. za pojedinu poslovnu godinu, Uprava i Nadzorni odbor predlažu glavnoj skupštini isplatu dobiti dioničarima na ime dividende, ovisno o rezultatima poslovanja, finansijskom položaju i drugim čimbenicima.

Dobit KRAŠ d.d. ostvarena u poslovnoj 2022. godini je iznosila 3.170.927,02 eura. Iz dobiti ostvarene u poslovnoj 2022. godini isplatila se dividenda u iznosu od 1,35 eura po dionici svim dioničarima koji su bili upisani u depozitoriju SREDIŠNJEG KLIRINŠKOG DEPOZITARNOG DRUŠTVA, dioničko društvo (SKDD d.d.) na dan 13. lipnja 2023. godine.

Preostala dobit raspoređena je u zadržanu dobit Društva.

Trgovanje na Zagrebačkoj burzi na Redovitom tržištu

U 2023. godini dionicama KRAŠ d.d. trgovalo se na uređenom tržištu kojim upravlja Zagrebačka burza u segmentu Redovitog tržišta i neposredno između prodavatelja i kupaca.

U zadnjoj transakciji na kraju 2023. godine na Zagrebačkoj burzi, tržišna cijena iznosila je 103 eura.

Tržišna kapitalizacija na dan 31.12.2023. godine iznosila je 154.357.963,00 eura.

Poravnanje i namira kroz sustav SKDD d.d.

Sve dionice KRAŠ d.d. izdane su u nematerijaliziranom obliku, a poslove vođenja središnjeg depozitorija nematerijaliziranih dionica Kraša vodi SKDD d.d..

SKDD d.d. obavlja poslove upravljanja sustavom poravnanja i namire transakcija sklopljenih na uređenom tržištu, te obavlja poslove prijenosa vlasništva u svezi drugih zaključenih pravnih poslova s dionicama KRAŠ d.d.

Vlastite dionice

Tijekom 2023. godine KRAŠ d.d. je stekao 4.666 vlastitih dionica, što predstavlja 0,31% udjela u temeljnom kapitalu.

Nije bilo otpuštanja vlastitih dionica iz trezora.

Na dan 31.12.2023. godine na trezorskom računu u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. upisano je 83.615 vlastitih dionica, što predstavlja 5,58% udjela u temeljnom kapitalu.

Tržišna vrijednost vlastitih dionica na dan 31.12.2023. godine iznosila je 8.612.345 eura.

Nabavna vrijednost vlastitih dionica na dan 31.12.2023.godine iznosi 5.789.482,65 eura

FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo i Grupa su kroz svoje poslovanje izloženi sljedećim financijskim rizicima: kreditni rizik, fer vrijednost novčanog toka ili kamatni rizik, valutni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo i Grupa upravljaju svojim kapitalom na način da se osigura kontinuitet poslovanja, uz maksimiziranje povrata dioničarima kroz optimizaciju salda dugovanja i kapitala. Struktura kapitala Kraša d.d. i ovisnih društava sastoji se od dugovanja, koje uključuje kredite i zajmove, novca i novčanih ekvivalenata te vlasničke glavnice koja uključuje upisani kapital i zadržanu dobit i ostale pričuve.

Upravljanja financijskim rizikom

Društvo i Grupa su izloženi međunarodnom tržištu, odnosno podložni utjecaju promjena cijena glavnih sirovina na svjetskom tržištu koje ovise o kretanju tečaja stranih valuta. Financijski rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik cijena), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamata.

Tržišni rizik

Poslovne aktivnosti izlažu Društvo i Grupu prvenstveno financijskim rizicima zbog promjene tečaja stranih valuta, kamatnih stopa te promjene cijena sirovina na svjetskom tržištu.

Valutni rizik

Društvo i Grupa su izložena tečajnom riziku prilikom kupnje sirovina i uzimanja zajmova denominiranih u drugim valutama, te kod prodaje na inozemnom tržištu. Valute koje podliježu rizicima su prvenstveno USD i CAD. Društvo i Grupa u ovom trenutku nemaju posebnih instrumenata zaštite već je isto osigurano kroz djelomičnu valutnu usklađenost imovine i obveza Društva i Grupe.

Kamatni rizik

Zaduženja na koja se obračunavaju kamate ugovorena su uz fiksnu kamatu stopu. Društvo i Grupa u ovom trenutku nemaju instrumenata zaštite kamatnih rizika za ugovaranje novih kreditnih linija.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjenja ugovornih obveza drugih ugovornih strana koji će proizvesti financijski gubitak. Društvo i Grupa su usvojili politiku prema kojoj posluju samo sa kreditno sposobnim ugovornim stranama, ugovarajući prema potrebi višak osiguranja za ublažavanje rizika financijskog gubitka zbog neispunjenja ugovornih obveza. Izloženost Društva i Grupe i kreditni položaj drugih ugovornih strana su neprekidno praćeni, a ukupni iznos zaključenih transakcija je raspodijeljen između odobrenih ugovornih strana.

Potraživanja od kupaca odnose se na veliki broj kupaca, raspoređenih na različita zemljopisna područja. Kontinuirano vrednovanje potraživanja provodi se na temelju financijskog položaja kupaca i, kada je prikladno, pribavljeno je osiguranje potraživanja garancijom.

Društvo i Grupa nemaju značajniju izloženost kreditnom riziku prema nijednoj ugovornoj strani ili grupi ugovornih strana sličnih karakteristika. Kreditni rizik likvidnih sredstava je ograničen, zato jer druge ugovorne strane predstavljaju banke sa visokim kreditnim rejtingima koji su određeni od međunarodnih agencija za određivanje kreditnih rizika.

Rizik likvidnosti

Društvo i Grupa upravljaju rizikom likvidnosti održavajući prikladne pričuve, bankovna sredstva i pričuve pozajmljenih sredstava, neprekidnim praćenjem predviđenih i stvarnih novčanih tokova, te uspoređujući rokove dospjeća financijske imovine i obveza.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenata, te prekoračenja po bankovnim računima približni su njihovim fer vrijednostima radi kratkoročnosti tih financijskih instrumenata. Slično tomu, knjigovodstveni iznos povijesnog troška potraživanja i obveza na koje se primjenjuju uobičajeni komercijalni uvjeti kreditiranja također su približni njihovim fer vrijednostima.

Fer vrijednosti financijske imovine kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima se određuje prema cijenama koje kotiraju na tržištu.

Društvo i Grupa su u svom financijskom poslovanju postavili ciljeve kvalitete te ih putem pokazatelja i mjeri i ocjenjuje.

Ciljevi kvalitete:

- Osiguranje financijske stabilnosti i tekuće likvidnosti Društva i Grupe
- Planiranje budućih tokova novca
- Osiguranje financijskih resursa iz vanjskih izvora po najpovoljnijim uvjetima
- Pravilno utvrđivanje i predočavanje financijskih rezultata Društva i Grupe
- Praćenje izvršenja planova prodaje i proizvodnje, ostvarenja planova prihoda, rashoda i računa dobiti i gubitka.

EU taksonomija

Sljedeća objava u skladu je sa zahtjevima za izvješćivanje iz Uredbe EU 852/2020 (Uredba o taksonomiji), te naknadnim delegiranim propisima i izmjenama, uključujući Delegiranu uredbu 2021/2139 (Delegirani akt o klimi), Delegiranu uredbu 2021/2178 (Delegirani akt o objavljivanju) i Delegiranu uredbu 2023/2486 (Delegirani akt o okolišu). Europska komisija odobrila je 27. lipnja 2023. delegirane akte koji se odnose na preostala četiri okolišna cilja i izmjene delegiranih akata o klimi i objavljivanju. Primjena akata potrebna je u izvješćima koja počinju od 1. siječnja 2024.: za izvještajnu godinu 2023. potrebno je objaviti prihvatljivost i usklađenost u pogledu aktivnosti koje doprinose ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi tim promjenama, kao i o prihvatljivosti četiriju novih ciljeva (održivo korištenje vodnih i morskih resursa, prijelaz na kružno gospodarstvo, sprečavanje i kontrolu onečišćenja te sprečavanje i obnovu biološke raznolikosti i ekosustava). Kraš Grupa predana je odgovornom korištenju resursa i smanjenju utjecaja proizvodnih aktivnosti na okoliš. Okvir taksonomije prožima se izravno u način na koji Grupa posluje jer se u budućnosti obvezuje da će zahtjeve Uredbe sve više uključivati u svoje poslovno ponašanje, kako na strateškoj tako i na operativnoj razini.

Glavna djelatnost Kraš Grupe je Prehrana (proizvodnja hrane), a ona kao takva nije definirana u Delegiranom aktu o klimi (EU) 2021/2139, (EU) 2022/1214, (EU) 2023/2485 i (EU) 2023/2486 kao taksonomski prihvatljiva i samim time nema značajan negativan utjecaj na klimu i okoliš. No, bez obzira na navedeno, određeni prihodi, kapitalni i operativni rashodni mogu se povezati s pojedinim taksonomski prihvatljivim djelatnostima. Kako bi Kraš Grupa definirala svoje taksonomske obveze provedena je detaljna analiza aktivnosti svih tvrtki čija se financijska Izvješća konsolidiraju. Za analizu je zadužena Služba strateškog razvoja poslovanja, održivosti i upravljanja imovinom, koja je zajedno s ostalim službama i odjelima provela detaljnu analizu na temelju opisa djelatnosti, referentnih NACE oznaka i dodatnih publikacija Europske komisije. Nadalje, za svaku od definiranih prihvatljivih djelatnosti izvršena je i provjera usklade iste s propisanim tehničkim kriterijima. Utvrđeno je da definirane prihvatljive djelatnosti ne zadovoljavaju propisane tehničke kriterije u punom opsegu. Dodatno, za 2023. godinu nije provedena procjena klimatskih rizika te za cilj prilagodbe klimatskim promjenama nije bilo moguće utvrditi zadovoljavanje kriterija „ne čini značajnu štetu“, stoga se svi nevedeni KPU, koji se mogu povezati s taksonomski prihvatljivim djelatnostima, smatraju taksonomski neusklađenima. U Izvještaju za 2023. navodimo i prikazujemo prihode, kapitalne i operativne rashode za prihvatljive djelatnosti. Tijekom procesa izračuna KPU, kako bi izbjegli dvostruko uračunavanje, vođeno je računa da pojedina stavka ulazi u izračun samo jednog KPU. Podaci za 2022. godinu ove su godine prikazani prvi puta i po istom principu kao i za tekuću, 2023. godinu.

Prihodi

Ukupni poslovni prihodi Kraš Grupe u 2023. godini iznosili su 177.087 tis. EUR, od čega 171.765 tis. EUR prihoda od prodaje i 5.322 tis. EUR ostalih prihoda.

Detaljnijom analizom svih prihoda utvrđeno je da Kraš Grupa ima prihode po sljedećim EU taksonomski okolišnim prihvatljivim djelatnostima:

Cilj Ublažavanje klimatskih promjena

- prihod od prodaje nusproizvoda, neopasnog otpada i rabljenog materijala (djelatnost 5.5. Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru)
- prihod od najma automobila (djelatnost 6.5. Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima)
- prihod od najma nekretnina i prihod od prodaje nekretnina (djelatnost 7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama)

Cilj Prelazak na kružno gospodarstvo

- prihod od prodaje rabljene opreme i rashodovane imovine (djelatnost 5.4. Prodaja rabljene robe)

Cilj Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava

- prihod od prodaje turističkih usluga (djelatnost 2.1. Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj)

Ukupno ostvareni prihodi povezani s taksonomski prihvatljivim djelatnostima u 2023. godini iznose 1.394 tis. EUR.

Nazivnik za potrebe EU taksonomije određen je u skladu s definicijom prodaje u konsolidiranim financijskim izvještajima te uključuje prihode od prodaje (prihodi od Ugovora i ostali prihod od prodaje), prihode od najmova i dobiti od prodaje dugotrajne imovine (bilješke 5 i 5.2.). Ukupno su u 2023. godini iznosili 171.969 tis. EUR.

Sukladno navedenom KPU Prihod za Kraš Grupu u 2023. godini iznosi **0,81%**.

Obrazac: Udio prihoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom - objava za godinu 2023.

Financijska godina N	2023			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanošenja bitne štete (h)						Udio prihoda od taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) djelatnosti, godina 2022 (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)	
	Ekonomske djelatnosti (1)	Oznaka (a)(2)	Prihodi (3)	Udio prihoda (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjena (6)	Vodni i morski resursi (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjena (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)				Bioraznolikost (16)
		u 000 EUR	%	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	O	P
A. TAKSNOMOSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
Prihodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)		0	0%														0%		
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom)(g)																			
Prikupljanje i prijevoz neopasnog otpada u frakcijama koje se odvajaju na izvoru	CCM 5.5.	122	0,07%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,07%		
Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	CCM 6.5.	4	0,00%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,00%		
Kupnja i vlasništvo nad zgradama	CCM 7.7.	991	0,58%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,42%		
Prodaja rabljene robe	CE 5.4.	199	0,12%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL	N/EL								0,08%		
Hoteli, odmarališta, kampovi i sličan smještaj	BIO 2.1.	79	0,05%	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	EL								0,05%		
Prihodi od taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2.)		1.394	0,81%	0,65%	0%	0%	0%	0,12%	0,05%								0,62%		
A. Prihodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)		1.394	0,81%	0,65%	0%	0%	0%	0,12%	0,05%								0,62%		
B. TAKSNOMOSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
Prihodi od taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		170.574	99,19%																
UKUPNO		171.969	100%																

(a) Oznaku sačinjavaju pokrata relevantnog cilja kojem ekonomska djelatnost može znatno doprinijeti i broj odjeljka o određenoj djelatnosti u relevantnom prilogu koji se odnosi na taj cilj, tj.:

- Ublažavanje klimatskih promjena: CCM
- Prilagodba klimatskim promjenama: CCA
- Vodni i morski resursi: WTR
- Kružno gospodarstvo: CE
- Sprečavanje i kontrola onečišćenja: PPC
- Bioraznolikost i ekosustavi: BIONa primjer, oznaka za djelatnost „Pošumljavanje“ bila bi: CCM 1.1.

Ako djelatnosti mogu znatno doprinijeti ostvarenju više ciljeva, trebalo bi navesti oznake za sve ciljeve.
 Na primjer, ako poslovni subjekt navede da djelatnost „Izgradnja novih zgrada“ znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i kružnom gospodarstvu, oznaka bi bila: CCM 7.1./CE 3.1.
 U odjeljcima A.1 i A.2 trebalo bi koristiti iste oznake.

(b) D – Da, taksonomski prihvatljiva i taksonomski usklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem
 N – Ne, taksonomski prihvatljiva, ali taksonomski neusklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem
 N/EL – nije prihvatljiva, taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni okolišni cilj

(c) Ako ekonomska djelatnost znatno doprinosi nekoliko okolišnih ciljeva, nefinancijska poduzeća podebljanim slovima navode najrelevantniji okolišni cilj u svrhu izračuna svojih ključnih pokazatelja uspješnosti i pritom izbjegavaju dvostruko uračunavanje. Ako namjena sredstava financiranja nije poznata, financijska poduzeća u svojim odgovarajućim ključnim pokazateljima uspješnosti izračunavaju financijska sredstva ekonomske djelatnosti koja znatno doprinose više okolišnih ciljeva pod najrelevantnijim okolišnim ciljem koji su nefinancijski subjekti u ovom obrascu naveli podebljanim slovima. Okolišni cilj može se podebljanim slovima navesti samo jedanput u jednom retku da bi se izbjeglo dvostruko uračunavanje za ekonomske djelatnosti u ključnim financijskim pokazateljima financijskih poduzeća. To se ne odnosi na obračun usklađenosti ekonomskih djelatnosti s taksonomijom za financijske proizvode definirane u Uredbi (EU) 2019/2088 članku 2. točki 12. U obrascu u nastavku nefinancijska poduzeća iskazuju i razmjer prihvatljivosti i usklađenosti po okolišnom cilju, što uključuje usklađenost sa svakim od okolišnih ciljeva za djelatnosti koje znatno doprinose nekoliko ciljeva

	Udio prihoda/ukupni prihodi	
	Usklađene s taksonomijom po cilju	Taksonomski prihvatljive po cilju
CCM	0%	0,65%
CCA	0%	0,00%
WTR	0%	0,00%
CE	0%	0,12%
PPC	0%	0,00%
BIO	0%	0,05%

(d) Ista djelatnost može biti usklađena s jednim ili više ciljeva za koje je taksonomski prihvatljiva.
 (e) Ista djelatnost može biti prihvatljiva i neusklađena s relevantnim okolišnim ciljevima.
 (f) EL – Taksonomski prihvatljiva djelatnost za relevantni cilj
 N/EL – Taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni cilj
 (g) Djelatnosti se navode u odjeljku A.2 ovog obrasca samo ako nisu usklađene ni s jednim okolišnim ciljem za koji su prihvatljive. Djelatnosti koje su usklađene s barem jednim okolišnim ciljem navode se u odjeljku A.1 ovog obrasca.
 (h) Djelatnost koja se navodi u odjeljku A.1 mora ispunjavati sve kriterije nenanošenja bitne štete i obavljati se u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama. Nefinancijska poduzeća mogu za djelatnosti navedene pod A.2 dobrovoljno unijeti podatke u stupcima od (5) do (17). Nefinancijska poduzeća mogu u odjeljku A.2 naznačiti kriterije znatnog doprinosa i nenanošenja bitne štete koje ispunjavaju odnosno ne ispunjavaju. (a) za znatan doprinos – oznake D/N i N/EL umjesto oznaka EL i N/EL i (b) za DNSH – oznake D/N.

Kapitalni rahodi (CAPEX)

Detaljnomo analizom CAPEX-a u 2023. godini, koji se mogu povezati s EU taksonomski okolišno prihvatljivim djelatnostima koji za cilj imaju Ublažavanje klimatskih promjena su:

- nabavka motornih vozila (djelatnost 6.5. Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima)
- zamjena i ugradnja klime i ventilacije (djelatnost 7.3. Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetska učinkovitost)
- građevinski radovi i preuređenja maloprodajnih objekata (djelatnost 7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama)

Ukupan iznos CAPEX-a povezanih s taksonomski prihvatljivim djelatnostima u 2023. godini iznosi 1.272 tis. EUR.

Nazivnik se sastoji od povećanja materijalne i nematerijalne imovine (bilješke 16 i 17), ulaganja koja se odnose na imovinu s pravom uporabe (bilješka 18) i ulaganja u nekretnine (bilješka 19). Ukupno su u 2023. godini navedena povećanja iznosila 8.854 tis. EUR.

Sukladno navedenom KPU CAPEX za Kraš Grupu u 2023. godini iznosi **14,37%**.

Obrazac: Udio kapitalnih rashoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom – objava za godinu 2023.

Financijska godina N	2023			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanošenja bitne štete (h)						Udio taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) Kapitalni rashodi, 2022 (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)	
	Oznaka (a)(2)	Kapitalni rashodi (3)	Udio kapitalnih rashoda (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjena (6)	Vodni i morski resursi (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjena (12)	Voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)				Minimalne zaštitne mjere (17)
Tekst		u 000 EUR	%	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	O	P
A. TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
Kapitalni rashodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1.)		0	0%													0%			
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (g)																			
Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim	CCM 6.5.	316	3,57%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							1,48%			
Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetska učinkovitost	CCM 7.3.	225	2,55%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							3,78%			
Kupnja i vlasništvo nad zgradama	CCM 7.7.	731	8,25%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							10,10%			
Kapitalni rashodi taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2)		1.272	14,37%	14,37%	0%	0%	0%	0%	0%							15,36%			
A. Kapitalni rashodi od taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)		1.272	14,37%	14,37%	0%	0%	0%	0%	0%							15,36%			
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																			
Kapitalni rashodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		7.582	85,63%																
UKUPNO		8.854	100,00%																

(a) Oznaku sačinjavaju pokratak relevantnog cilja kojem ekonomska djelatnost može znatno doprinijeti i broj odjeljka o određenoj djelatnosti u relevantnom prilogu koji se odnosi na taj cilj, tj.:

- Ublažavanje klimatskih promjena: CCM
- Prilagodba klimatskim promjenama: CCA
- Vodni i morski resursi: WTR
- Kružno gospodarstvo: CE
- Sprečavanje i kontrola onečišćenja: PPC
- Bioraznolikost i ekosustavi: BIONa primjer, oznaka za djelatnost „Pošumljavanje” bila bi: CCM 1.1.

Ako djelatnosti mogu znatno doprinijeti ostvarenju više ciljeva, trebalo bi navesti oznake za sve ciljeve.

Na primjer, ako poslovni subjekt navede da djelatnost „Izgradnja novih zgrada” znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i kružnom gospodarstvu, oznaka bi bila: CCM 7.1./CE 3.1.

U odjeljcima A.1 i A.2 trebalo bi koristiti iste oznake.

(b) D – Da, taksonomski prihvatljiva i taksonomski usklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem
 N – Ne, taksonomski prihvatljiva, ali taksonomski neusklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem
 N/EL – nije prihvatljiva, taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni okolišni cilj

(c) Ako ekonomska djelatnost znatno doprinosi nekoliko okolišnih ciljeva, nefinancijska poduzeća podebljanim slovima navode najrelevantniji okolišni cilj u svrhu izračuna svojih ključnih pokazatelja uspješnosti i pritom izbjegavaju dvostruko računanje. Ako namjena sredstava financiranja nije poznata, financijska poduzeća u svojim odgovarajućim ključnim pokazateljima uspješnosti izračunavaju financijska sredstva ekonomske djelatnosti koja znatno doprinose više okolišnih ciljeva pod najrelevantnijim okolišnim ciljem koji su nefinancijski subjekti u ovom obrascu naveli podebljanim slovima. Okolišni cilj može se podebljanim slovima navesti samo jedanput u jednom retku da bi se izbjeglo dvostruko računanje za ekonomske djelatnosti u ključnim financijskim pokazateljima financijskih poduzeća. To se ne odnosi na obračun usklađenosti ekonomskih djelatnosti s taksonomijom za financijske proizvode definirane u Uredbi (EU) 2019/2088 članku 2. točki 12. U obrascu u nastavku nefinancijska poduzeća iskazuju i razmjer prihvatljivosti i usklađenosti po okolišnom cilju, što uključuje usklađenost sa svakim od okolišnih ciljeva za djelatnosti koje znatno doprinose nekoliko ciljeva

	Udio kapitalnih rashoda/ukupnih kapitalnih rashoda	
	Usklađene s taksonomijom po cilju	Taksonomski prihvatljive po cilju
CCM	0%	14,37%
CCA	0%	0%
WTR	0%	0%
CE	0%	0%
PPC	0%	0%
BIO	0%	0%

(d) Ista djelatnost može biti usklađena s jednim ili više ciljeva za koje je taksonomski prihvatljiva.

(e) Ista djelatnost može biti prihvatljiva i neusklađena s relevantnim okolišnim ciljevima.

(f) EL – Taksonomski prihvatljiva djelatnost za relevantni cilj
 N/EL – Taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni cilj

(g) Djelatnosti se navode u odjeljku A.2 ovog obrasca samo ako nisu usklađene ni s jednim okolišnim ciljem za koji su prihvatljive. Djelatnosti koje su usklađene s barem jednim okolišnim ciljem navode se u odjeljku A.1 ovog obrasca.

(h) Djelatnost koja se navodi u odjeljku A.1 mora ispunjavati sve kriterije nenanošenja bitne štete i obavljati se u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama. Nefinancijska poduzeća mogu za djelatnosti navedene pod A.2 dobrovoljno unijeti podatke u stupcima od (5) do (17). Nefinancijska poduzeća mogu u odjeljku A.2 naznačiti kriterije znatnog doprinosa i nenanošenja bitne štete koje ispunjavaju odnosno ne ispunjavaju. (a) za znatan doprinos – oznake D/N i N/EL umjesto oznaka EL i N/EL i (b) za DNSH – oznake D/N.

Operativni troškovi (OPEX)

Detaljnijom analizom OPEX-a u 2023. godini, utvrdili smo da se dio troškova vezanih s EU taksonomski okolišno prihvatljivim djelatnostima koji za cilj imaju Ublažavanje klimatskih promjena svrstavaju po sljedećim djelatnostima:

- održavanje i čišćenje motornih vozila (djelatnost 6.5. Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima)
- zamjena, postavljanje, popravak i održavanje opreme za energetske učinkovitost (djelatnost 7.3. Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost)
- održavanje, popravak i čišćenje zgrada i maloprodajnih objekata (djelatnost 7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama)

Ukupan iznos OPEX-a povezanih s taksonomski prihvatljivim djelatnostima u 2023. godini iznosi 2.807 tis. EUR.

Ukupno nazivnik iznosi 6.408 tis. EUR i zbroj je sljedećih troškovnih komponenti (bilješke 7 i 8):

- troškovi održavanja,
- troškovi kratkoročnih najмова,
- plaće čistača i IT održavanja,
- trošak materijala za čišćenje i tekuće održavanje i
- svi ostali troškovi vezani uz svakodnevno održavanje postrojenja i opreme, pokretne imovine i nekretnina.

Sukladno navedenom KPU OPEX za Kraš Grupu u 2023. godini iznosi **43,81%**.

Obrazac: Udio operativnih rashoda od proizvoda ili usluga povezanih s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom – objava za godinu 2023.

Financijska godina N	2023			Kriterij znatnog doprinosa						Kriterij nenanošenja bitne štete (f)						Udio taksonomski usklađenih (A.1) ili prihvatljivih (A.2) Operativni rashodi, 2022 (18)	Kategorija omogućujuća djelatnost (19)	Kategorija prijelazna djelatnost (20)
	Oznaka (a)(2)	Operativni rashodi (3)	Udio operativnih rashoda (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjena (6)	Vodni i inozemski resursi (7)	Onečišćenje (8)	Kružno gospodarstvo (9)	Bioraznolikost (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjena (12)	voda (13)	Onečišćenje (14)	Kružno gospodarstvo (15)	Bioraznolikost (16)			
		u 000 EUR	%	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D; N; N/EL (b) (c)	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	D/N	%	O	P
A. TAKSONOMSKI PRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																		
A.1. Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																		
Operativni rashodi okolišno održivih ekonomskih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)		0	0%													0%		
A.2. Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (f)																		
Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima	CCM 6.5.	215	3,35%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							1,78%		
Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetska učinkovitost	CCM 7.3.	658	10,27%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							5,12%		
Kupnja i vlasništvo nad zgradama	CCM 7.7.	1.934	30,19%	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL							33,32%		
Operativni rashodi taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađene s taksonomijom) (A.2.)		2.804	43,81%	43,81%	0%	0%	0%	0%	0%							40,22%		
A. Operativni rashodi taksonomski prihvatljivih djelatnosti (A.1 + A.2)		2.807	43,81%	43,81%	0%	0%	0%	0%	0%							40,22%		
B. TAKSONOMSKI NEPRIHVATLJIVE DJELATNOSTI																		
Operativni rashodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti		3.601	56,19%															
UKUPNO		6.408	100%															

(a) Oznaku sačinjavaju pokrata relevantnog cilja kojem ekonomska djelatnost može znatno doprinijeti i broj odjeljka o određenoj djelatnosti u relevantnom prilogu koji se odnosi na taj cilj, tj.:

- Ublažavanje klimatskih promjena: CCM
- Prilagodba klimatskim promjenama: CCA
- Vodni i morski resursi: WTR
- Kružno gospodarstvo: CE
- Sprečavanje i kontrola onečišćenja: PPC
- Bioraznolikost i ekosustavi: BIONa primjer, oznaka za djelatnost „Pošumljavanje“ bila bi: CCM 1.1.

Ako djelatnosti mogu znatno doprinijeti ostvarenju više ciljeva, trebalo bi navesti oznake za sve ciljeve.

Na primjer, ako poslovni subjekt navede da djelatnost „Izgradnja novih zgrada“ znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i kružnom gospodarstvu, oznaka bi bila: CCM 7.1./CE 3.1.

U odjeljcima A.1 i A.2 trebalo bi koristiti iste oznake.

(b) D – Da, taksonomski prihvatljiva i taksonomski usklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem

N – Ne, taksonomski prihvatljiva, ali taksonomski neusklađena djelatnost s relevantnim okolišnim ciljem

N/EL – nije prihvatljiva, taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni okolišni cilj

(c) Ako ekonomska djelatnost znatno doprinosi nekoliko okolišnih ciljeva, nefinancijska poduzeća podebljanim slovima navode najrelevantniji okolišni cilj u svrhu izračuna svojih ključnih pokazatelja uspješnosti i pritom izbjegavaju dvostruko računanje. Ako namjena sredstava financiranja nije poznata, financijska poduzeća u svojim odgovarajućim ključnim pokazateljima uspješnosti izračunavaju financijska sredstva ekonomske djelatnosti koja znatno doprinose više okolišnih ciljeva pod najrelevantnijim okolišnim ciljem koji su nefinancijski subjekti u ovom obrascu naveli podebljanim slovima. Okolišni cilj može se podebljanim slovima navesti samo jedanput u jednom retku da bi se izbjeglo dvostruko računanje za ekonomske djelatnosti u ključnim financijskim pokazateljima financijskih poduzeća. To se ne odnosi na obračun usklađenosti ekonomskih djelatnosti s taksonomijom za financijske proizvode definirane u Uredbi (EU) 2019/2088 članku 2. točki 12. U obrascu u nastavku nefinancijska poduzeća iskazuju i razmjer prihvatljivosti i usklađenosti po okolišnom cilju, što uključuje usklađenost sa svakim od okolišnih ciljeva za djelatnosti koje znatno doprinose nekoliko ciljeva

	Udio operativnih rashoda/ukupnih operativnih rashoda	
	Usklađene s taksonomijom po cilju	Taksonomski prihvatljive po cilju
CCM	0%	43,81%
CCA	0%	0%
WTR	0%	0%
CE	0%	0%
PPC	0%	0%
BIO	0%	0%

(*) Ista djelatnost može biti usklađena s jednim ili više ciljeva za koje je taksonomski prihvatljiva.

(d) Ista djelatnost može biti prihvatljiva i neusklađena s relevantnim okolišnim ciljevima.

(e) EL – Taksonomski prihvatljiva djelatnost za relevantni cilj

N/EL – Taksonomski neprihvatljiva djelatnost za relevantni cilj

(f) Djelatnosti se navode u odjeljku A.2 ovog obrasca samo ako nisu usklađene ni s jednim okolišnim ciljem za koji su prihvatljive. Djelatnosti koje su usklađene s barem jednim okolišnim ciljem navode se u odjeljku A.1 ovog obrasca.

(g) Djelatnost koja se navodi u odjeljku A.1 mora ispunjavati sve kriterije nenanošenja bitne štete i obavljati se u skladu s minimalnim zaštitnim mjerama. Nefinancijska poduzeća mogu za djelatnosti navedene pod A.2 dobrovoljno unijeti podatke u stupcima od (5) do (17). Nefinancijska poduzeća mogu u odjeljku A.2 naznačiti kriterije znatnog doprinosa i nenanošenja bitne štete koje ispunjavaju odnosno ne ispunjavaju. (a) za znatan doprinos – oznake D/N i N/EL umjesto oznaka EL i N/EL i (b) za DNSH – oznake D/N.”;

I Z J A V A
o pridržavanju Kodeksa korporativnog upravljanja u poslovnoj 2023. godini

1. Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja Kraš d.d. Zagreb (dalje: Kodeks) donijet na sjednici Uprave Društva od 07.10.2020. godine i na sjednici Nadzornog odbora Društva od 28.10.2020. godine, a koji je javno objavljen na internetskoj stranici Društva.
2. Društvo javno na internetskim stranicama Društva i Zagrebačke burze te u Središnjem registru propisanih informacija objavljuje Upitnik o usklađenosti (GIKU_UOU_DION_2020.) u kojem su objašnjena odstupanja između Kodeksa kojeg KRAŠ d.d. primjenjuje i Kodeksa korporativnog upravljanja koji je preporuka Zagrebačke burze i HANFA-e.
3. U poslovnoj 2023. godini Društvo je u potpunosti primjenjivalo preporuke utvrđene Kodeksom iz točke 1. ove Izjave, te je svoje poslovanje i rezultate poslovanja, financijski položaj, vlasničku strukturu i upravljanje učinilo potpuno transparentnim i dostupnim javnosti objavom na internetskim stranicama Društva, Zagrebačke burze i Službenog registra propisanih informacija te putem sustava HinaOTS te kada je to bilo obvezujuće objavom na internetskoj stranici sudskog registra Trgovačkog suda u Zagrebu, objavljujući u skladu s načelima Kodeksa:
 - cjenovno osjetljive informacije;
 - povlaštene informacije;
 - financijske izvještaje (godišnje, polugodišnje i tromjesečne);
 - promjene u vlasničkoj strukturi Društva;
 - podatke o dionicama Društva;
 - poziv s dnevnim redom na Glavnu skupštinu Društva, sa predloženim odlukama i uputom dioničarima o realizaciji njihova prava sudjelovanja i odlučivanja na Glavnoj skupštini;
 - odluke Glavne skupštine Društva;
 - podatke o vlastitim dionicama (broj u apsolutnom i relativnom iznosu).
4. Društvo je provodilo načelo jednakog postupanja prema svim dioničarima.
5. Dioničari su svoja glavna upravljačka prava ostvarili putem Glavne skupštine Društva, odlučujući o poslovima Društva koji su u njihovoj nadležnosti.
6. Nadzorni odbor provodio je nadzor nad vođenjem poslova Društva u poslovnoj 2023. godini u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom i drugim aktima Društva te se u potpunosti pridržavao odredbi propisanih Kodeksom.
7. Nadzorni odbor ima Revizijski odbor, imenovan iz redova članova Nadzornog odbora, koji je za poslovnu 2023. godinu ocijenio djelotvornost upravljanja rizicima i sustav unutarnje kontrole kao cjeline. Opis poslova Revizijskog odbora dostupan je na internetskoj stranici Društva.
8. Uprava Društva vodila je poslove Društva u poslovnoj 2023. godini u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom i drugim aktima Društva te se u potpunosti pridržavala odredbi propisanih Kodeksom.
9. U cilju provođenja politike raznolikosti tj. sprečavanja pojave „grupnog mišljenja u razmatranju i stajalištima“, u poslovnoj 2023. godini sastav Revizijskog odbora, Nadzornog odbora i Uprave Društva, te sastav izvršnog menadžmenta bio je raznolik u smislu dobi, spola, obrazovanja i struke. Javnost je pravodobno izvještavana o svim promjenama u sastavu Uprave Društva. Promjena nije bilo u sastavu Revizijskog odbora i Nadzornog odbora Društva.
10. Društvo na propisani način i u propisanim rokovima javnosti objavljuje propisane i povlaštene informacije sukladno odredbama ZTK-a, Uredbe (EU) br.596/2014, Pravilima ZSE i internom Pravilniku o povlaštenim informacijama te svaku značajnu promjenu u svezi objavljenih informacija, odmah nakon što je do te promjene došlo.
11. Sukladno članku 19. Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (dalje: Uredba o zlouporabi tržišta), osobe koje obavljaju rukovoditeljske dužnosti ili osobe koje su usko povezane s osobom koja pri izdavatelju KRAŠ d.d. obavlja rukovoditeljske dužnosti nisu tijekom 2023. godine obavještavale KRAŠ d.d. i Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga iz razloga što u 2023. godini nisu provodili nikakve transakcije dionicama KRAŠ d.d..
12. Sukladno odredbama članka 250.a st.4. i čl.272.p st.1. ZTD-a, ova Izjava je poseban odjeljak i sastavni dio Godišnjeg izvješća o stanju i poslovanju Društva za poslovnu 2023. godinu.

Uprava je dužna osigurati da godišnji financijski izvještaji budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, koje je usvojila Europska Unija (MSFI EU), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja društva KRAŠ d.d., Zagreb („Društvo“) i njenih ovisnih društava („Grupa“) za svako prezentirano razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Grupa i Društvo imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo neograničenosti poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi,
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu trajnosti poslovanja. Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva i financijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe i Društva, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nepravilnosti. Uprava Društva je odgovorna za potpunost i točnost izvješća poslovanja sukladno članku 21. i 24. Zakona o računovodstvu.

Potpisali članovi Uprave:

Predsjednik Uprave Allen Halamić	Član Uprave Mario Müller	Član Uprave Filip Mutić	Član Uprave Marijana Knežević Tudić
--	--	--	---

KRAŠ 08
PREHRAMBENA INDUSTRIJA d.d.
ZAGREB, RAVNICE 48

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia
MBS: 080435407
OIB: 58960122779
PDV br. / VAT no.: HR58960122779

Tel: +385 1 5800 800
Fax: +385 1 5800 888
www.ey.com/hr

Banka / Bank:
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3A, 51000 Rijeka
Hrvatska / Croatia
IBAN: HR 3324020061100280716
SWIFT: ESBCHR22

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva Kraš d.d.

Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih financijskih izvještaja Društva Kraš d.d. (Društvo) i konsolidiranih financijskih izvještaja društva Kraš d.d. i njemu ovisnih društava (zajedno – Grupa), koji obuhvaćaju odvojeni i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2023., odvojeni i konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, odvojeni i konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice i odvojeni i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući značajne informacije o računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju odvojeni i konsolidirani financijski položaj Društva i Grupe na 31. prosinca 2023., njihovu odvojenu i konsolidiranu financijsku uspješnost i njihove odvojene i konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, usvojenima od Europske unije (MSFI).-

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja*.

Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti (IESBA Kodeks), Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Republici Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za svako pitanje u nastavku, opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjem, pripremljen je u tom kontekstu.

Ispunili smo obveze opisane u našem izvješću u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja*, uključujući i to pitanje. Sukladno tome, naša revizija uključuje obavljanje postupaka dizajniranih da odgovore na našu procjenu rizika značajnog pogrešnog prikaza u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima. Rezultati naših revizijskih postupaka, uključujući postupke provedene kao odgovor na pitanje u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o ovim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia
MBS: 080435407
OIB: 58960122779
PDV br. / VAT no.: HR58960122779

Tel: +385 1 5800 800
Fax: +385 1 5800 888
www.ey.com/hr

Banka / Bank:
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3A, 51000 Rijeka
Hrvatska / Croatia
IBAN: HR 3324020061100280716
SWIFT: ESBCHR22

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Priznavanje prihoda</p> <p>Pogledati Bilješku 3 (f) <i>Priznavanje prihoda</i> i Bilješku 5 <i>Prihodi od ugovora s kupcima</i> u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.</p> <p>Mjerenje prihoda uzima u obzir popuste, poticaje i rabate koji dobivaju kupci Društva i Grupe prilikom prodaje. Zbog broja i raznolikosti ugovornih odnosa s kupcima Društva i Grupe, mjerenje popusta, poticaja i rabata koji se priznaju na temelju prodaje tijekom godine smatra se složenim.</p> <p>Usredotočenost Društva i Grupe na prihode koji su jedna od ključnih pokazatelja uspješnosti može stvoriti poticaj za priznavanje prihoda prije nego li su rizici i nagrade prenesene na kupca. Zbog složenosti ugovornih odnosa i usredotočenosti menadžmenta na prihode kao jedne od ključnih pokazatelja uspješnosti, zaključili smo kako je priznavanje prihoda ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Naši revizijski postupci su uključivali razumijevanje procesa priznavanja prihoda uključujući i priznavanje popusta, poticaja i rabata i ocjenu usklađenosti politika s relevantnim računovodstvenim standardima. Stekli smo razumijevanje kontrola i testirali operativnu učinkovitost kontrola vezanih uz proces priznavanja prihoda.</p> <p>Analizirali smo ovogodišnje prihode, popuste, poticaje, rabate i kretanje bruto marže te smo ih usporedili s povijesnim trendovima i tekućim trendovima u industriji. U slučaju neočekivanih razlika proveli smo dodatne upite i uvide kako bismo razumjeli kretanja i promjene.</p> <p>Na uzorku kupaca zaprimili smo konfirmacije od kupaca o otvorenim iznosima na datum financijskih izvještaja te smo stekli razumijevanje o značajnim razlikama između zaprimljenih konfirmacija kupaca i računovodstvenih evidencija Društva i Grupe.</p> <p>Na temelju uzorka transakcija analizirali smo prihodovne transakcije oko kraja godine i izdana odobrenja nakon kraja izvještajnog razdoblja, kako bismo ocijenili jesu li prihodi priznati u ispravnom razdoblju.</p> <p>Na uzorku ključnih kupaca, pregledali smo ugovorne uvjete i preračunali iznose popusta, poticaja i rabata. Gdje se je naš preračun na temelju ugovornih uvjeta razlikovao od evidencija menadžmenta, zaprimili smo dokumentaciju koja objašnjava razlike i ocijenili smo njihovu valjanost.</p> <p>Također smo ocijenili prikladnost relevantnih objava u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima te njihovu usklađenost s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, usvojenima od Europske unije.</p>

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia
MBS: 080435407
OIB: 58960122779
PDV br. / VAT no.: HR58960122779

Tel: +385 1 5800 800
Fax: +385 1 5800 888
www.ey.com/hr

Banka / Bank:
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3A, 51000 Rijeka
Hrvatska / Croatia
IBAN: HR 3324020061100280716
SWIFT: ESBCHR22

Ostala pitanja

Reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2022. obavio je drugi revizor koji je dana 28. travnja 2023. godine izdao revizorsko mišljenje bez rezerve.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvješće posloводства, Nefinancijsko izvješće i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključene u Godišnje izvješće Društva i Grupe, ali ne uključuju odvojene i konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće revizora o njima. Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства, Nefinancijskog izvješća i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru je li Izvješće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu, je li Nefinancijsko izvješće sastavljeno u skladu s člankom 21.a Zakona o računovodstvu i sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja podatke iz članka 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja usklađene, u svim značajnim odrednicama, s priloženim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima;
2. je priloženo Izvješće posloводства sastavljeno u skladu sa člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu;
3. je priloženo Nefinancijsko izvješće sastavljeno u skladu sa člankom 21.a Zakona o računovodstvu; te
4. priložena Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i Grupe i njihovog okruženja stečenog u okviru revizije odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, dužni smo izvijestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvješću posloводства, Nefinancijskom izvješću i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U tom smislu nemamo što izvijestiti.

Odgovornosti uprave i Revizorskog odbora za odvojene i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo i Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia
MBS: 080435407
OIB: 58960122779
PDV br. / VAT no.: HR58960122779

Tel: +385 1 5800 800
Fax: +385 1 5800 888
www.ey.com/hr

Banka / Bank:
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3A, 51000 Rijeka
Hrvatska / Croatia
IBAN: HR 3324020061100280716
SWIFT: ESBCHR22

Odgovornosti uprave i Revizorskog odbora za odvojene i konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Revizorski odbor je odgovoran za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo i Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerne propuste, lažna predstavljanja ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću revizora na povezane objave u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa prekinu s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia
MBS: 080435407
OIB: 58960122779
PDV br. / VAT no.: HR58960122779

Tel: +385 1 5800 800
Fax: +385 1 5800 888
www.ey.com/hr

Banka / Bank:
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3A, 51000 Rijeka
Hrvatska / Croatia
IBAN: HR 3324020061100280716
SWIFT: ESBCHR22

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Mi komuniciramo s Revizorskim odborom u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Revizorskom odboru da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim kako bi se uklonile prijetnje neovisnosti, te povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s Revizorskim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

U skladu s člankom 10. stavka 2. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća, u našem izvješću neovisnog revizora dajemo sljedeće informacije koje su potrebne nastavno na zahtjeve MRevS:

Imenovanje revizora i razdoblje angažmana

Inicijalno smo imenovani revizorom Društva 7. lipnja 2023., što predstavlja neprekidan angažman od 1 godine.

Dosljednost s Dodatnim izvještajem Revizorskom odboru

Potvrđujemo da je naše revizorsko mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima u skladu s dodatnim izvješćem Revizorskom odboru Društva koji smo izdali na 30. travnja 2024. u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Pružanje nerevizijskih usluga

Izjavljujemo da Društvu i njegovim kontroliranim tvrtkama u Europskoj uniji nismo pružali zabranjene nerevizijske usluge navedene u članku 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća. Nadalje, nismo pružili ni ostale nerevizijske usluge Društvu i njegovim kontroliranim tvrtkama koje nisu objavljene u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

Izvještaj o regulatornim izvještajima

Izvješće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje

Izvješće o uvjerenju revizora o usklađenosti odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, sastavljenih temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, br. 65/18, 17/20, 83/21 i 151/22) primjenom zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 kojom se za izdavatelje određuje jedinstveni elektronički format za izvještavanje (Uredba o ESEF-u).

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia
MBS: 080435407
OIB: 58960122779
PDV br. / VAT no.: HR58960122779

Tel: +385 1 5800 800
Fax: +385 1 5800 888
www.ey.com/hr

Banka / Bank:
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3A, 51000 Rijeka
Hrvatska / Croatia
IBAN: HR 3324020061100280716
SWIFT: ESBCHR22

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima (nastavak)

Izveštaj o regulatornim izvještajima (nastavak)

Izvešće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje (nastavak)

Proveli smo angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja o tome jesu li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni za potrebe objavljivanja javnosti temeljem članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala, koji su sadržani u priloženoj elektroničkoj datoteci krasdd-2023-12-31-hr, u svim značajnim odrednicama pripremljeni u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Odgovornosti uprave i Revizorskog odbora

Uprava Društva odgovorna je za pripremu i sadržaj odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Uredbom o ESEF-u.

Osim toga, uprava Društva odgovorna je održavati sustav unutarnjih kontrola koji u razumnoj mjeri osigurava pripremu odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima izvještavanja iz Uredbe o ESEF-u, bilo zbog prijevare ili pogreške.

Uprava Društva također je odgovorna za:

- objavljivanje javnosti odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja sadržanih u godišnjem izvješću u važećem XHTML formatu i
- odabir i korištenje XBRL oznaka u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Revizorski odbor je odgovoran za nadzor pripreme odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja u ESEF formatu kao dijela procesa financijskog izvještavanja.

Odgovornosti revizora

Naša je odgovornost izraziti zaključak, temeljen na prikupljenim revizijskim dokazima, o tome jesu li odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u. Proveli smo ovaj angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjeni) - Angažmani s izražavanjem uvjerenja različitih od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija.

Obavljeni postupci

Priroda, vremenski okvir i obim odabranih procedura ovise o prosudbi revizora. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će opseg testiranja otkriti svaku značajnu neusklađenost s Uredbom o ESEF-u.

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- pročitali smo zahtjeve Uredbe o ESEF-u,
- stekli smo razumijevanje internih kontrola Društva relevantnih za primjenu zahtjeva Uredbe o ESEF-u,
- identificirali smo i procijenili rizike značajne neusklađenosti s Uredbom o ESEF-u zbog prijevare ili pogreške; i
- na temelju toga, osmislili i proveli postupke za odgovor na procijenjene rizike i za dobivanje razumnog uvjerenja u svrhu izražavanja našeg zaključka.

**Building a better
working world**

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia
MBS: 080435407
OIB: 58960122779
PDV br. / VAT no.: HR58960122779

Tel: +385 1 5800 800
Fax: +385 1 5800 888
www.ey.com/hr

Banka / Bank:
Erste & Steiermärkische Bank d.d.
Jadranski trg 3A, 51000 Rijeka
Hrvatska / Croatia
IBAN: HR 3324020061100280716
SWIFT: ESBCHR22

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima (nastavak)

Obavljeni postupci (nastavak)

Cilj naših postupaka bio je procijeniti jesu li:

- odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji, koji su uključeni u godišnje izvješće, izrađeni u važećem XHTML formatu,
- podaci, sadržani u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima koji se zahtijevaju Uredbom o ESEF-u, označeni i sva označavanja ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
 - korišten je XBRL jezik za označavanje,
 - korišteni su elementi osnovne taksonomije navedene u Uredbi o ESEF-u s najbližim računovodstvenim značajem, osim ako nije stvoren dodatni element taksonomije u skladu s Prilogom IV. Uredbe o ESEF-u,
 - oznake su u skladu sa zajedničkim pravilima za označavanje prema Uredbi o ESEF-u.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni da pruže osnovu za naš zaključak.

Zaključak

Prema našem uvjerenju, temeljem provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji prezentirani u ESEF formatu, sadržani u gore navedenoj priloženoj elektroničkoj datoteci i temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala pripremljeni radi objavljivanja javnosti, u svim značajnim odrednicama su u skladu sa zahtjevima iz članka 3., 4. i 6. Uredbe o ESEF-u za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine.

Povrh ovog zaključka, kao i mišljenja sadržanog u ovom izvješću neovisnog revizora za priložene odvojene i konsolidirane financijske izvještaje i godišnje izvješće za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine, ne izražavamo nikakvo mišljenje o informacijama sadržanima u tim prikazima ili o drugim informacijama sadržanima u prethodno navedenoj datoteci.

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovo izvješće neovisnog revizora je Ivana Krajinović

Ivana Krajinović

Ivana Krajinović
Član Uprave i ovlaštenu revizor

30. travnja 2024.

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine

		2023.	2022.	2023.	2022.
		'000 EUR	Prepravljeno '000 EUR	'000 EUR	Prepravljeno '000 EUR
		Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
	Bilješke				
Prihodi od ugovora s kupcima	5	171.765	151.614	161.216	138.215
Ostali poslovni prihodi	5.2	5.322	2.070	5.301	2.082
Promjena vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda		2.400	4.726	2.417	4.148
Troškovi prodane robe	6	(3.353)	(2.377)	(14.454)	(10.300)
Materijalni troškovi	7	(93.638)	(79.874)	(79.402)	(67.915)
Troškovi usluga	8	(19.230)	(16.578)	(18.889)	(14.533)
Troškovi osoblja	9	(33.206)	(33.264)	(29.698)	(29.099)
Amortizacija	10	(9.796)	(8.281)	(8.592)	(6.949)
Gubici od umanjenja financijske imovine	10.1	(150)	(520)	(111)	(741)
Gubici od umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine	10.2	(495)	(18)	(495)	-
Ostali troškovi poslovanja		(116)	(114)	(92)	(84)
Ostali rashodi	11	(11.396)	(11.515)	(10.082)	(10.648)
Financijski prihodi	13	833	1.287	718	1.075
Financijski rashodi	12	(626)	(1.210)	(455)	(1.003)
Dobit prije poreza		8.314	5.946	7.382	4.248
Trošak poreza na dobit	14	(1.659)	(1.110)	(1.558)	(1.077)
Dobit nakon poreza		6.655	4.836	5.824	3.171
Pripisiva:					
Vlasnicima Društva		6.655	4.836	5.824	3.171
Zarada po dionici					
Osnovna	15	4,69	3,41	-	-
<i>Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>					
Neto rezultat iz revalorizacije financijske imovine	30	-	(61)	-	(61)
Neto rezultat iz revalorizacije nefinancijske imovine		(11)	-	(11)	-
<i>Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:</i>					
Tečajne razlike		(8)	8	-	-
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit / gubitak		(19)	(53)	(11)	(61)
Ukupna sveobuhvatna dobit:		6.636	4.783	5.813	3.110
Vlasnicima matice		6.636	4.783	5.813	3.110
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		-	-	-	-

Izveštaj o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2023. godine

	Bilješka	31.12.2023. '000 EUR Grupa	31.12.2022. Prepravljeno '000 EUR Grupa	31.12.2023. '000 EUR Društvo	31.12.2022. Prepravljeno '000 EUR Društvo
Imovina					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	16	1.188	1.078	1.125	1.038
Nekretnine, postrojenja i oprema	17	66.152	67.286	58.805	59.217
Imovina s pravom uporabe	18	1.613	1.806	1.601	1.781
Ulaganja u nekretnine	19	8.636	8.072	9.168	8.571
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20	1.219	1.232	1.219	1.232
Dani zajmovi	21	31	49	31	49
Biološka imovina		100	100	100	100
Ostala financijska ulaganja		4	63	4	39
Ulaganja u ovisna društva	22	-	-	5.615	5.819
Ukupna dugotrajna imovina		78.943	79.686	77.668	77.846
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	24	26.932	33.184	23.898	28.378
Potraživanja od kupaca	25	36.790	33.734	33.077	29.535
Ostala potraživanja	26	987	2.040	605	1.610
Ostala financijska ulaganja		-	12	-	11
Dani zajmovi	21	2.004	4	2.004	4
Novac i novčani ekvivalenti	27	19.234	16.605	18.836	15.812
Ukupno kratkotrajna imovina		85.947	85.579	78.420	75.350
Ukupna imovina		164.890	165.265	156.088	153.196
Vlasnička glavnica i obveze					
Kapital i pričuve					
Temeljni kapital	28	79.560	79.560	79.560	79.560
Kapitalne rezerve	28.1.	(2.060)	(2.060)	(2.060)	(2.060)
Zakonske rezerve	28.2.	4.300	4.300	3.978	3.978
Revalorizacijske pričuve	28.3.				
	28.4.	1.726	1.737	1.726	1.737
Rezerve za vlastite dionice		5.789	5.307	5.789	5.307
Vlastite dionice		(5.789)	(5.307)	(5.789)	(5.307)
Ostalo		(397)	(324)	-	-
Translacijska rezerva		(235)	(413)	-	-
Zadržana dobit		24.110	19.856	17.235	13.812
Udjel vlasnika u kapitalu		107.004	102.656	100.439	97.027
Ukupna vlasnička glavnica		107.004	102.656	100.439	97.027
Dugoročne obveze					
Posudbe	29	17.034	23.493	15.451	21.319
Odgodena porezna obveza	23	782	812	556	593
Obveze s osnova najma	30	1.312	1.403	1.276	1.341
Rezerviranja	31	3.848	6.194	3.626	5.883
Obveze za zajmove, depozite i sl.		17	17	8	8
Ostale dugoročne obveze		16	26	16	25
Ukupne dugoročne obveze		23.009	31.945	20.933	29.169
Kratkoročne obveze					
Obveze prema dobavljačima	32	19.388	14.569	20.432	12.231
Obveze s osnova najma	30	392	511	354	466
Posudbe	29	9.559	9.780	8.968	9.189
Obveze za zajmove, depozite i sl.		30	37	30	37
Obveza poreza na dobit	33	748	957	646	925
Ostale kratkoročne obveze	33	4.760	4.810	4.286	4.152
Ukupne kratkoročne obveze		34.877	30.664	34.716	27.000
Ukupne obveze		57.886	62.609	55.649	56.169
Ukupno vlasnička glavnica i obveze		164.890	165.265	156.088	153.196

Izveštaj o promjenama vlasničke glavnice

Za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine

Grupa	Temeljni kapital	Kapitalne rezerve	Zakonske rezerve	Revalorizacijske pričuve	Rezerve za vlastite dionice	Vlastite dionice	Ostalo	Zadržana dobit	Translacijska rezerva inozemnog poslovanja	Vlasnicima matice	Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Stanje na dan 01. siječnja 2022.	79.560	(2.049)	4.300	1.792	5.341	(5.341)	(383)	16.904	(421)	99.703	31	99.734
Dobit poslovne godine (bilješka 15)	-	-	-	-	-	-	-	4.836	-	4.836	-	4.836
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit (bilješke 28.3, 28.4)	-	-	-	(61)	-	-	-	-	8	(53)	-	(53)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	(61)	-	-	-	4.836	8	4.783	-	4.783
Stjecanje nekontrolirajućih udjela	-	-	-	-	-	-	-	(32)	-	(32)	(31)	(63)
Isplaćena dividenda	-	-	-	-	-	-	-	(1.884)	-	(1.884)	-	(1.884)
Ostale promjene kapitala	-	(11)	-	6	(34)	34	59	32	-	86	-	86
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	79.560	(2.060)	4.300	1.737	5.307	(5.307)	(324)	19.856	(413)	102.656	-	102.656
Dobit poslovne godine (bilješka 15)	-	-	-	-	-	-	-	6.655	-	6.655	-	6.655
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit (bilješke 28.3, 28.4)	-	-	-	(11)	-	-	-	-	(8)	(19)	-	(19)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	(11)	-	-	-	6.655	(8)	6.636	-	6.636
Stjecanje vlastitih dionica	-	-	-	-	482	(482)	-	(482)	-	(482)	-	(482)
Isplaćena dividenda	-	-	-	-	-	-	-	(1.919)	-	(1.919)	-	(1.919)
Ostale promjene kapitala	-	-	-	-	-	-	(73)	-	186	113	-	113
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	79.560	(2.060)	4.300	1.726	5.789	(5.789)	(397)	24.110	(235)	107.004	-	107.004

Izveštaj o promjenama vlasničke glavnice (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine

Društvo	Temeljni kapital ‘000 EUR	Kapitalne rezerve ‘000 EUR	Zakonske rezerve ‘000 EUR	Revalorizacijske pričuve ‘000 EUR	Rezerve za vlastite dionice ‘000 EUR	Vlastite dionice ‘000 EUR	Zadržana dobit ‘000 EUR	Ukupno ‘000 EUR
Stanje na dan 1. siječnja 2022.	79.560	(2.049)	3.978	1.792	5.341	(5.341)	7.658	90.939
Dobit poslovne godine (bilješka 15)	-	-	-	-	-	-	3.171	3.171
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit (bilješke 28.3, 28.4)	-	-	-	(61)	-	-	-	(61)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	(61)	-	-	3.171	3.110
Pripajanje ovisnog društva Karolina d.o.o. (bilješka 34)	-	-	-	-	-	-	4.834	4.834
Isplaćena dividenda	-	-	-	-	-	-	(1.884)	(1.884)
Ostale promjene kapitala	-	(11)	-	6	(34)	34	33	28
Stanje na dan 31. prosinca 2022.	79.560	(2.060)	3.978	1.737	5.307	(5.307)	13.812	97.027
Dobit poslovne godine (bilješka 15)	-	-	-	-	-	-	5.824	5.824
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine umanjena za porez na dobit (bilješke 28.3, 28.4)	-	-	-	(11)	-	-	-	(11)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	(11)	-	-	5.824	5.813
Stjecanje vlastitih dionica	-	-	-	-	482	(482)	(482)	(482)
Isplaćena dividenda	-	-	-	-	-	-	(1.919)	(1.919)
Stanje na dan 31. prosinca 2023.	79.560	(2.060)	3.978	1.726	5.789	(5.789)	17.235	100.439

Izveštaj o novčanim tokovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine

Bilješka	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR Grupa	Prepravljeno '000 EUR Grupa	'000 EUR Društvo	Prepravljeno '000 EUR Društvo
Dobit tekuće godine prije poreza	8.314	5.946	7.382	4.248
Usklađenja:				
Amortizacija	10	9.796	8.592	6.949
Neto gubici od umanjenja financijske imovine	10.1.	150	2.652	111
Vrijednosno usklađenje zaliha	10.2.	495	348	495
Dobici od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	11, 5.1	(582)	131	(582)
Prihod od kamata	13	(484)	(2)	(484)
Rashod kamata	12	186	138	166
Promjena rezerviranja	31	(2.346)	3.572	(2.256)
Ostale nenovčane stavke		814	806	450
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena obrtnog kapitala	16.343	21.872	13.874	18.675
Povećanje zaliha		5.756	(9.971)	3.986
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca i drugih potraživanja		(4.516)	(5.898)	(4.684)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		6.868	88	10.223
Novac ostvaren poslovanjem	24.451	6.091	23.399	6.216
Plaćeni porez na dobit		(1.067)	(1.277)	(1.230)
Plaćene kamate		(186)	(148)	(166)
Neto novac iz poslovnih aktivnosti	23.198	4.666	22.166	4.867
Investicijske aktivnosti				
Primici od kamata		13	2	13
Dividende i primici od financijske imovine	13	2	-	2
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme	17	(8.704)	(7.260)	(7.912)
Nabava nematerijalne imovine	16	(310)	(771)	(274)
Primici od danih zajmova	21	18	35	18
Izdaci za dane zajmove	21	(2.000)	-	(2.000)
Stjecanje nekontrolirajućih udjela		-	(32)	-
Povećanje ulaganja u ovisna društva		-	-	(3)
Primici od ostalih financijskih ulaganja		71	32	46
Novčani izdaci iz investicijskih aktivnosti	(10.910)	(7.994)	(10.107)	(6.516)
Aktivnosti financiranja				
Stjecanje vlastitih dionica, neto		(482)	-	(482)
Isplaćene dividende		(1.919)	(1.884)	(1.919)
Otplate zajmova i posudbi	29	(9.680)	(9.286)	(9.089)
Novčani primici od zajmova i posudbi	29	3.000	25.003	3.000
Otplata obveza po najmu		(578)	(727)	(545)
Neto novčani (izdaci)/ primici iz aktivnosti financiranja	(9.659)	13.106	(9.035)	11.917
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	2.629	9.778	3.024	10.268
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	16.605	6.827	15.812	5.544
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	27	19.234	18.836	15.812

1. Općenito

Društvo KRAŠ d.d. (u nastavku: „Društvo“) je dioničko društvo osnovano i registrirano u Republici Hrvatskoj. Iznosi u ovim financijskim izvještajima izraženi su u eurima i zaokruženi na najbližu tisuću. Inozemni dijelovi poslovanja uključeni su u skladu s politikama opisanima u bilješci 3.

Osnovne djelatnosti Društva i njegovih ovisnih društava (Grupe) i priroda djelatnosti Grupe opisane su u nastavku.

a. KRAŠ d.d., Zagreb

Društvo KRAŠ d.d. (u nastavku: „Društvo“) je dioničko društvo osnovano i registrirano u Republici Hrvatskoj. Krajnja pravna osoba koja imaju kontrolu nad društvom je MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o., Vrgorac. Društvo KRAŠ d.d., Zagreb, MB: 080005858, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Hrvatske kao dioničko društvo, dana 12. kolovoza 1995. godine. Osnovna djelatnost društva je proizvodnja kaka, bombona, keksa i čokolade.

Sjedište Društva: Ravnice 48, Zagreb, Republika Hrvatska.

Uprava Društva

Allen Halamić, Predsjednik Uprave, od 1. travnja 2023. godine;
Slavko Ledić, Predsjednik Uprave, od 16. svibnja 2020. do 31. ožujka 2023. godine;
Filip Mutić, član Uprave, od 1. siječnja 2024. godine;
Damir Bulić, član Uprave, od 24. svibnja 2021. godine do 31. prosinca 2023. godine;
Mario Müller, član Uprave, od 1. lipnja 2023. godine;
Davor Bošnjaković, član Uprave od 1. siječnja 2021. do 31. ožujka 2023. godine;
Nevena Pivac, zamjenik člana Uprave od 1. travnja do 15. lipnja 2023. godine;
Marijana Knežević Tudić, član Uprave od 15. travnja 2024. godine.

Nadzorni odbor Društva

- Zoran Parać, Predsjednik Nadzornog odbora od 27. kolovoza 2016. godine;
- Ana Mikuš Beban, član Nadzornog odbora od 15. listopada 2020. godine temeljem odluke Radničkog vijeća;
- Vedran Tolić, član Nadzornog odbora od 27. kolovoza 2016. godine;
- Nevena Pivac, član Nadzornog odbora od 11. rujna 2019. godine;
- Ivan Dropulić, član Nadzornog odbora od 25. srpnja 2020. godine;
- Ante Šalinović, član Nadzornog odbora od 25. srpnja 2020. godine;
- Aleksandar Seratlić, član Nadzornog odbora od 25. srpnja 2020. godine.

b. KRAŠ trgovina d.o.o., Prijedor

Društvo KRAŠ trgovina d.o.o., Široki Brijeg, JIB: 4272026910000, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Bosne i Hercegovine kao društvo s ograničenom odgovornošću, 1991. godine.

Sjedište društva: Široki Brijeg, Visoka Glavica 15. Odlukom Skupštine Kraš trgovine d.o.o. o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću od 23.6.2021. promijenjeno je sjedište društva iz Širokog Brijega u Prijedor te je dana 13.7.2021. godine rješenjem nadležnog suda u Prijedoru društvo registrirano kao Kraš trgovina d.o.o., Prijedor, Ulica Kraja Aleksandra 3, JIB: 4404752650002.

Uprava društva: Sanela Alajbegović, direktor

Osnovna djelatnost društva je bila plasman proizvoda Kraš Grupe na tržište Bosne i Hercegovine. U 2021. godini promijenjen je model rada i obrade tržišta, te se uvoz i distribucija proizvoda odvija preko vanjskog distributera.

U 2022. godini nad društvom je pokrenut dobrovoljni skraćeni likvidacijski postupak te je zaključenjem postupka, a sukladno Rješenju br. 067-0-Reg-22-000308 od 23.12.2022. godine Okružnog privrednog suda u Prijedoru društvo KRAŠ Trgovina Prijedor prestalo s radom i brisano iz sudskog registra. Društvo nije imalo značajnijih obveza i imovine te posljedično predmetna likvidacija nije imala značajniji utjecaj na financijske izvještaje.

1. Općenito (nastavak)

c. Mira d.o.o., Prijedor, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina

Društvo Mira a.d., Prijedor, MB: 1430297, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Bosne i Hercegovine kao dioničko društvo, 2001. godine.

Odlukom Skupštine Mire a.d. Prijedor od 4.10.2021.g. provedeno je preoblikovanje dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću, te je rješenjem nadležnog suda u Prijedoru od 3.11.2021. Mira a.d. Prijedor preoblikovana u Mira d.o.o. Prijedor.

Sjedište društva: Prijedor, Ulica Kralja Aleksandra br. 3

Uprava društva: Marina Stupar, direktor

Osnovna djelatnost društva je proizvodnja keksa i srodnih proizvoda.

d. Kraškomerc KRAŠ dooel, Skopje, Sjeverna Makedonija

Društvo Kraškomerc KRAŠ dooel, Skopje, MB: 4273028, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Sjeverne Makedonije kao društvo s ograničenom odgovornošću, 1991. godine.

Sjedište društva: Skopje, Dame Gruev br. 3

Uprava društva: Filip Mutić, direktor

Osnovna djelatnost društva je bila plasman proizvoda Kraš Grupe na tržište Sjeverne Makedonije. U 2021. godini promijenjen je model rada i obrade tržišta, te se uvoz i distribucija proizvoda odvija preko vanjskog distributera.

e. Krašcommerce d.o.o., Ljubljana, Slovenija

Društvo Krašcommerce d.o.o., Ljubljana, MB: 5539234000, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Slovenije kao društvo s ograničenom odgovornošću, 1991. godine.

Sjedište društva: Ljubljana, Cesta na Brdo 85

Uprava društva: Goran Belič, direktor

Osnovna djelatnost društva je plasman proizvoda društva KRAŠ d.d. na tržište Slovenije.

U 2022. godini i na tržištu Slovenije promijenjen je model rada, te se uvoz i distribucija od druge polovine 2022. godine odvijaju preko vanjskog distributera.

U 2023. godini pokrenut je postupak pripajanja društva te je isto u prosincu 2023. godine pripojeno matičnom društvu KRAŠ d.d., Zagreb (bilješka 34. Pripajanje ovisnog društva).

f. KAROLINA d.o.o., Osijek, Republika Hrvatska

Društvo KAROLINA d.o.o., Osijek, MB: 030003718, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Hrvatske kao društvo s ograničenom odgovornošću, 2003. godine.

Sjedište društva: Vukovarska Cesta 209/a, Osijek

Uprava društva: Miroslav Šimić, direktor

Osnovna djelatnost društva je proizvodnja dvopeka, keksa, trajnog peciva i kolača.

Krajem 2021. godine pokrenut je postupak pripajanja društva te je s 1.1.2022. godine Karolina pripojena matičnom društvu KRAŠ d.d., Zagreb (bilješka 34. Pripajanje ovisnog društva).

g. Kraš Commerce d.o.o., Beograd, Republika Srbija

Društvo Kraš Commerce d.o.o., Beograd, MB: 17320955, osnovano je prema zakonima i propisima Republike Srbije kao društvo s ograničenom odgovornošću, 2001. godine.

Sjedište društva: Palmira Toljatija 5, Novi Beograd

Uprava društva: Milan Marković, direktor

Osnovna djelatnost društva je bila plasman proizvoda Kraš Grupe na tržište Srbije. U 2021. godini promijenjen je model rada i obrade tržišta, te se uvoz i distribucija proizvoda odvija preko vanjskog distributera.

2. Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja i koji su usvojeni u EU na snazi su u tekućem razdoblju:

MSFI 17 Ugovori o osiguranju, objavljeno 18. svibnja 2017.; uključuje promjene MSFI 17, objavljeno 25. lipnja 2020. godine, (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

- **Izmjene i dopune MSFI 17 Ugovori o osiguranju**, prva primjena MSFI 17 i MSFI 9 – Usporedni podaci, objavljeno 9. prosinca 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 12 Porez na dobit**: Odgođen porez vezan za imovinu i obveze nastale iz pojedinačne transakcije, objavljeno 7. svibnja 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 12 Porez na dobit**: Međunarodna porezna reforma – pravila modela drugog stupa, objavljeno 23. svibnja 2023. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 1 Prezentiranje financijskih izvještaja** i MSFI smjernica 2: Objava računovodstvenih politika, objavljeno 12. veljače 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 8 Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i pogreškama**: Definicija računovodstvenih procjena, objavljeno 12. veljače 2021. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2023. godine).

Usvajanje navedenih standarda i tumačenja nije imalo značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe.

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, koji su odobreni u EU, ali nisu još na snazi

- **Izmjene i dopune MRS 1 Prezentiranje financijskih izvještaja**: Klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili dugoročnih, izdan 23. siječnja 2020. godine i dopunjen 15. srpnja 2020. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).
- **Izmjene i dopune MSFI 16 Najmovi**: Obveza za najam u povratnom najmu, izdan 22. rujna 2022. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine).

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, a koji još nisu usvojeni u EU

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja, sljedeći standardi, prerade i tumačenja koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde nisu usvojeni u Europskoj uniji:

- **Izmjene i dopune MRS 21 Učinci promjena tečaja stranih valuta**: Nedostatak razmjernosti (izdan 15. kolovoza 2023. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 7 Izvještaj o novčanom toku i MSFI 7 Financijski instrumenti: objavljivanje** - Financijski aranžmani dobavljača (izdan 25. svibnja 2023. godine).

Društvo i Grupa ne očekuju da će usvajanje spomenutih standarda i tumačenja imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama

a) Osnove sastavljanja

Financijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju se u financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Financijski izvještaji sastavljeni su po načelu povijesnog troška, izuzev revalorizacije određene financijske imovine, i zemljišta, koji su iskazani u revaloriziranim iznosima, te ulaganja u nekretnine, koji su iskazani po fer vrijednosti, kako je obrazloženo u računovodstvenim politikama koje slijede.

Priprema godišnjih financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima zahtijeva od Uprave stvaranje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iznosa objavljenih za imovinu i obveze, prihode i troškove. Procjene i uz njih vezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i raznim ostalim čimbenicima, za koje se smatra da su razumni u danim okolnostima, rezultat kojih čini polazište za stvaranje procjena o vrijednosti imovine i obveza, koje se ne mogu dobiti iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od takvih procjena.

Stavke uključene u financijski izvještaj Društva i konsolidirani izvještaj Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem Društvo, odnosno Grupa posluje (funkcijska valuta).

Obzirom da je Republika Hrvatska od 1. siječnja 2023. godine sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, uvela euro kao službenu valutu, Društvo i Grupa su za potrebe pripreme financijskih izvještaja za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine, promijenili prezentacijsku valutu iz kuna u eure, te su financijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine (odvojeni i konsolidirani) prvi pripremljeni u eurima. Euro je od 1. siječnja 2023. godine također i funkcijska valuta Društva i Grupe (do 1. siječnja 2023. godine to je bila kuna).

Iako promjena prezentacijske valute u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima predstavlja promjenu računovodstvene politike koja zahtijeva retroaktivnu primjenu, Društvo i Grupa nisu objavili treću bilancu u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine sukladno Međunarodnom računovodstvenom standardu 8 (MRS) *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške*, obzirom da su utvrdili da promjena prezentacijske valute nema značajan utjecaj na odvojene financijske izvještaje Društva i konsolidirane financijske izvještaje Grupe, zbog stabilnog tečaja HRK/EUR zadnjih nekoliko godina.

b) Vremenska neograničenost poslovanja

U trenutku odobrenja za izdavanje financijskih izvještaja, Uprava razumno očekuje da Grupa i Društvo raspolažu odgovarajućim sredstvima za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Stoga i dalje usvajaju načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

c) Ulaganja u ovisna društva

Ulaganja u ovisna društva iskazuju se po trošku, umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti u financijskim izvještajima Društva. Ulaganja u ovisna društva konsolidiraju se metodom pune konsolidacije u konsolidiranim financijskim izvještajima.

d) Osnova za konsolidaciju

Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i društava pod njegovom kontrolom pripremljena do 31. prosinca svake godine. Ulagatelj kontrolira poduzeće u koje ulaže ako je u mogućnosti kontrolirati, ili ima prava na udjele u zaradi drugog poduzeća te može utjecati na visinu raspoređene svote zarade koristeći se svojom moći nad tim poduzećem.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

e) Poslovna spajanja

Preuzimanje, tj. stjecanje ovisnih društava i poslovanja se obračunava metodom stjecanja. Naknada, tj. činidba u sklopu poslovnog spajanja vrednuje se po fer vrijednosti, a to je ukupna fer vrijednost, na datum razmjene, imovine koju Grupa prenosi te obveza Grupe prema bivšim vlasnicima stečenika te udjela ili dionica koje je Društvo izdalo u zamjenu za kontrolu nad stečenikom. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se u dobit ili gubitak kako nastaju.

Kad naknada koju Grupa prenosi u sklopu poslovnog spajanja uključuje sporazum o uvjetovanoj nepredviđenoj naknadi, ta se naknada vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja i uključuje u naknadu koja se prenosi u sklopu poslovnog spajanja. Promjene fer vrijednosti nepredviđene naknade koje udovoljavaju kriterijima prihvatljivosti kao naknade u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja se usklađuju retrospektivno, zajedno s pripadajućim usklađenjima goodwilla. Usklađenja u razdoblju vrednovanja su ona usklađenja koja su posljedica dodatnih saznanja o činjenicama i okolnostima koja su postojala na datum stjecanja a koja su stečena u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja koje ne smije biti dulje od godine dana računajući od datuma stjecanja.

Kod pripajanja entiteta unutar Grupe, Društvo i Grupa takve kombinacije vrše prema knjigovodstvenoj vrijednosti u financijskim izvještajima pripojenog društva.

f) Priznavanje prihoda

Osnovna djelatnost Grupe i Društva jest proizvodnja i prodaja konditorskih proizvoda, odnosno kaka, bombona, keksa i čokolade. Grupa i Društvo iskazuju prihod kada na kupca prenose kontrolu nad proizvodom ili uslugom u trenutku u vremenu.

Prihodi od prodaje predstavljaju primljene iznose i potraživanja od trećih strana za robu isporučenu kupcima i za isporučene usluge. Prodaja se prepoznaje kada se kontrola robe prenese na kupca, što je uglavnom po dolasku kod kupca.

Prihodi se mjere kao iznos naknade koje Grupa i Društvo očekuju da će dobiti, na temelju navedene cijene koja se primjenjuje na određenom distribucijskom kanalu nakon odbitka povrata, poreza na promet, drugih trgovinskih popusta kupcima. Razina popusta, dodataka, priznaje se kao odbitak od prihoda u vrijeme kada je povezana prodaja prepoznata ili kada se rabat nudi kupcu. Oni se određuju na temelju potpisanih ugovora.

Uz porez na dodanu vrijednost, ugovorene obveze s trgovinom, kao što su cjenovni ili promotivni popusti, popusti na kraju godine, odbijaju se od prihoda, osim činidbe za različite i jasno prepoznatljive usluge trgovinskih partnera, koje bi mogle pružiti i treće strane uz usporedive troškove.

Grupa i Društvo imaju uvjete plaćanja koji su obično kratkoročni, budući da su ugovori sklopljeni po uobičajenim komercijalnim uvjetima u skladu s tržišnom praksom bez materijalne komponente financiranja.

I. Prihodi od prodaje usluga

Pod uvjetom da je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti i ako je vjerojatno da će Grupa i Društvo primiti naknadu, prihodi od usluga priznaju se u razdoblju u kojem su iste pružene.

Prihodi od usluga ostvaruju se uglavnom od ugostiteljske djelatnosti Grupe i Društva. Ovi prihodi se priznaju u trenutku pružanja usluge kupcima.

II. Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se na vremenskoj osnovi, na temelju neotplaćene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, koja točno diskontira procijenjene buduće novčane primitke kroz očekivani vijek trajanja financijskom instrumenta ili do neto knjigovodstvenog iznosa financijske imovine. Prihod od kamata se priznaje kao financijski prihod u računu dobiti i gubitka.

III. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi i udjela u dobiti priznaju se kao prihod kada je ustanovljeno pravo na njihov primitak, odnosno u trenutku skupštinske odluke društva u čije dionice ili udjele je izvršeno ulaganje te kada izvjesno da će dividenda biti isplaćena.

IV. Prihodi od najмова

Prihodi od poslovnih najмова obračunavaju se na linearnoj osnovi tijekom trajanja najma.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

g) Najmovi

Grupa i Društvo kao najmoprimac

Grupa i Društvo procjenjuju je li riječ o ugovoru o najmu odnosno sadržava li ugovor najam, na početku ugovora. Grupa i Društvo iskazuju imovinu s pravom uporabe i pripadajuću obvezu po najmu u pogledu svih najмова u kojima je ona najmoprimac, osim kad je riječ o kratkoročnim najmovima (definiranim kao najmovima čije trajanje iznosi 12 mjeseci ili manje). Za takve najmove Grupa i Društvo pravocrtno priznaju plaćanja najma kao poslovni rashod tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova kvalitetnije ne odražava vremensku dinamiku trošenja ekonomskih koristi od imovine koje se drži u najmu.

Imovina s pravom uporabe obuhvaća početno mjerenje predmetne obveze po najmu, plaćanja najma na dan početka najma ili prije toga, umanjeno za primljene poticaje za zaključenje poslovnog najma i sve početne izravne troškove. Oni se naknadno mjere po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija započinje na datum početka najma. Imovina s pravom uporabe amortizira se kroz razdoblje najma ili vijek uporabe, ovisno o tome što je kraće, primjenom pravocrtne (linearne) metode.

Imovina s pravom uporabe prezentira se kao zasebna stavka u izvještaju o financijskom položaju.

Za utvrđivanja obveze po najmu Grupa i Društvo koriste kamatnu stopu od 2,05% godišnje (2022: 2,05% godišnje).

Grupa i Društvo kao najmodavac

Grupa i Društvo sklapaju ugovore o najmu kao najmodavac s obzirom na svoja određena ulaganja u nekretnine. Grupa i Društvo iznajmljuje poslovne prostore.

Prihodi od najamnina temeljem poslovnog najma priznaju se pravocrtno tijekom razdoblja predmetnog najma. Početni izravni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma pripisuju se knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

h) Strane valute

Monetarna imovina i obveze u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju toga razdoblja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su nominirane u stranim valutama ponovno se preračunavaju po tečaju važećem na datum utvrđivanja njihove fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se vode po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno.

U financijskim izvještajima Grupe i Društva, imovina i obveze inozemnih dijelova poslovanja Grupe i Društva preračunati su primjenom valutnih tečajeva važećih na kraju izvještajnog razdoblja. Prihodi i rashodi preračunavaju se primjenom prosječnog valutnog tečaja za izvještajno razdoblje, osim kod značajnih fluktuacija valutnih tečajeva, i u tom se slučaju upotrebljavaju valutni tečajevi važeći na datum transakcije. Eventualne tečajne razlike iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliraju u pričuvi iz preračuna stranih valuta.

Usklađenja po fer vrijednosti zbog stjecanja inozemnog poslovanja obračunavaju se kao imovina i obveze inozemnog poslovanja i preračunavaju po zaključnom tečaju. Pri tom nastale tečajne razlike iskazuju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

i) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, pripisuju se trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Svi drugi troškovi posudbe uključuju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

j) Državne potpore

Državne potpore ne priznaju se sve dok ispunjenje uvjeta za dobivanje državne potpore i primitak potpore ne postanu realno izvjesni.

Državne potpore priznaju se u dobit ili gubitak sustavno kroz razdoblje u kojem Grupa i Društvo troškove koji trebaju biti pokriveni potporom priznaju kao rashod. Konkretno, državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Grupa, odnosno Društvo nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu (uključujući nekretnine i opremu) iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit ili gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine.

Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutne financijske potpore Grupi, odnosno Društvu bez budućih povezanih troškova priznaju se u dobit i gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima.

k) Primanja zaposlenih

I. Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Grupa i Društvo u ime svojih radnika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Grupa i Društvo nemaju obvezu osigurati bilo koja druga primanja radnika nakon njihova umirovljenja vezano uz mirovine iz obveznih mirovinskih fondova.

Obveza se odnosi na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće. Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali.

II. Otpremnine kod prestanka radnog odnosa

Obveze za otpremnine priznaju se kad Grupa i Društvo prekinu radni odnos radnika prije redovnog datuma umirovljenja ili odlukom radnika da dragovoljno prihvati prekid radnog odnosa u zamjenu za naknadu. Grupa i Društvo priznaju obveze za otpremnine kada su dokazivo preuzeli obvezu da prekinu radni odnos sa sadašnjim radnicima, na osnovu detaljnog formalnog plana bez mogućnosti da od njega odustanu ili osiguravaju otpremnine kao rezultat ponuda da potaknu dragovoljno raskidanje radnog odnosa.

III. Primanja prilikom umirovljenja

Isplate koje dospijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma, diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost temeljem aktuarskog izračuna koji se izrađuje na kraju svakog izvještajnog razdoblja te koji koristi pretpostavke o broju radnika za koje se procjenjuje da će ostvariti pravo na otpremninu pri redovnoj mirovini, procijenjeni trošak navedenih otpremnina te diskontnu stopu koja je slična očekivanoj stopi prinosa na ulaganje u državne obveznice u Republici Hrvatskoj koje kotiraju na tržištu i kod kojih su valute i rokovi dospjeća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Aktuarski dobiti ili gubici koji proizlaze iz usklade i promjena temeljenih na iskustvu u aktuarskim pretpostavkama knjiže se odmah unutar dobiti ili gubitka.

IV. Dugoročna primanja radnika

Grupa i Društvo priznaju obvezu za dugoročna primanja radnika (jubilarne nagrade) ravnomjerno u razdoblju u kojem je nagrada ostvarena na temelju stvarnog broja godina radnog iskustva. Nagrada za dugogodišnji rad isplaćuje se u najvećem iznosu na koji se sukladno važećim propisima ne plaća porez na dohodak. Obveza za dugoročna primanja radnika mjeri se na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći pretpostavke o broju radnika kojima se navedena primanja trebaju isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontne stope koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganja u državne obveznice.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)**l) Nekretnine, postrojenja i oprema**

Nekretnine, postrojenja i oprema koji se upotrebljavaju u isporuci dobara odnosno usluga ili za administrativne svrhe iskazani su u izvještaju o financijskom položaju po trošku, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, osim zemljišta koja su vrednovana po revaloriziranom modelu.

Amortizacija dugotrajne materijalne imovine započinje kad je sredstvo spremno za namjeravanu uporabu. Zemljište u vlasništvu se ne amortizira. Amortizacija se obračunava na način da se nabavna vrijednost (trošak) odnosno procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta u vlasništvu i dugotrajne materijalne imovine u pripremi, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode, na sljedećim osnovama:

	2022.	2023.
Građevinski objekti	10 - 66 godina	5-66 godina
Postrojenja i oprema	4 – 10 godina	4 – 10 godina
Alati, inventar i transportna imovina i ostala materijalna imovina	4 – 10 godina	4 – 10 godina

U 2023. godini Društvo je preispitalo korisni vijek uporabe za dio građevinskih objekata te je za iste primijenilo ubrzanu stopu amortizacije od 20%.

Sukladno promjeni računovodstvene procjene, u financijskim izvještajima za 2023. godinu iskazan je veći trošak amortizacije u iznosu od 1.544 tisuće eura. Procjena ukupnog učinaka na buduća razdoblja iznosi 6.176 tisuća eura.

m) Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine obuhvaćaju ulaganja Grupe i Društva u nekretnine (građevinske objekte i zemljišta) s namjerom ostvarivanja zarade od najamnine i/ili porasta tržišne vrijednosti. Ulaganja u nekretnine priznaju se po trošku i naknadno se mjere po fer vrijednosti. Grupa i Društvo mjere fer vrijednost svojih ulaganja u nekretnine na kraju svakog izvještajnog razdoblja temeljem procjene angažiranog ovlaštenog procjenitelja. Promjene fer vrijednosti priznaju se u dobiti ili gubitku te ne podliježu amortizaciji. Prilikom prijenosa nekretnina s nekretnina koje koriste Grupa i Društvo, na ulaganja u nekretnine razlika između knjigovodstvene i fer vrijednosti na datum prijenosa priznaje se sukladno zahtjevima MRS 16 standarda.

Prijenosi sa ili iz ulaganja u nekretnine događaju se kad dođe do promjene u upotrebi, a dokaz tome je prestanak korištenja ili početak korištenja za vlastite potrebe. Ulaganja u nekretnine prestaju se priznavati prilikom otuđenja ili konačnog povlačenja iz upotrebe te kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od otuđenja. Dobici i gubici od povlačenja iz upotrebe ili otuđenja priznaju se u dobiti ili gubitku u razdoblju povlačenja ili otuđenja.

n) Nematerijalna imovina

Odvojeno stečena nematerijalna imovina određenog vijeka uporabe iskazuje se po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog vijeka uporabe navedenog u bilješki 10. Procijenjeni vijek uporabe i metoda amortizacije preispituju se na kraju svakog izvještajnog razdoblja, te se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Amortizacija se obračunava na način da se nabavna vrijednost (trošak), otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode, na sljedećim osnovama:

Softver	5 godina
---------	----------

Nematerijalna imovina prestaje se priznavati otuđenjem ili kad se od njezine uporabe ili prodaje ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit odnosno svaki gubitak nastao prestankom priznavanja stavke nematerijalne imovine, koja se utvrđuje kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti te stavke, uključuje se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem se stavka prestala priznavati.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

o) Zalihe

Zalihe se iskazuju u visini troška ili neto ostvarive vrijednosti ako je niža. Trošak obuhvaća izravne materijale te, prema potrebi, izravne troškove rada i viškove nastale pri dovođenju zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u njihovo trenutno stanje. Trošak se izračunava uporabom metode vrednovanja prosječne ponderirane cijene. Neto utrživa vrijednost je procijenjena prodajna cijena umanjena za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove koji su neophodni za marketing, prodaju i distribuciju.

Kalkulacije stvarne cijene proizvodnje obuhvaćaju troškove sirovina i materijala te troškove konverzije. Troškovi konverzije zaliha uključuju troškove izravno povezane s jedinicama proizvodnje, kao što je direktan rad. Također uključuju i sustavno raspoređene fiksne i varijabilne opće troškove proizvodnje koji su nastali konverzijom materijala u gotove proizvode. Fiksni troškovi uključuju se u mjerenje zaliha u visini iskorištenog normalnog kapaciteta.

Zalihe trgovačke robe iskazuju se po trošku nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Utrošak zaliha trgovačke robe priznaje se po metodi prosječnih ponderiranih cijena.

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i tekuće račune kod banaka te depozite kod banaka po viđenju s rokovima naplate do tri mjeseca i kraće. Knjigovodstveni iznosi novca i novčanih ekvivalenata općenito su približni njihovim fer vrijednostima.

q) Rezervacije

Rezervacije za obveze i troškove održavaju se na razini koju rukovodstvo Grupe i Društva smatra dostatnom za podmirenje mogućih budućih gubitaka. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na osnovi uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uvjete, karakteristike rizika različitih kategorija transakcija kao i ostale relevantne čimbenike.

r) Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju Grupe i Društva kada Grupa i Društvo postanu strana ugovornih odredbi instrumenta.

Financijska imovina

Ovisno o poslovnom modelu za upravljanje imovinom te ugovornim značajkama novčanih tokove financijske imovine, Grupa i Društvo mjere financijsku imovinu po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka.

a.1) Financijska imovina kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Početno priznavanje

Grupa i Društvo priznaju financijsku imovinu kada i samo kada postaje ugovorna strana u ugovornim odredbama instrumenta. Grupa i Društvo početno priznaju financijsku imovinu po fer vrijednosti uvećanu za transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine.

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja Grupa i Društvo mjere financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

a.2) Dani zajmovi

Dani zajmovi Grupe i Društva drže se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi. Ugovornim uvjetima na određeni datum nastaju novčani tokovi koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate. Pri tome je glavnica je fer vrijednost imovine pri početnom priznavanju. Na osnovu navedenog, dani zajmovi mjereni su po amortiziranom trošku.

Mjerenje po amortiziranom trošku podrazumijeva sljedeće:

- Prihod od kamata računa se korištenjem efektivne kamatne stope, te se ista pri obračunu primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednosti imovine.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

a.3) Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu financijsku komponentu pri početnom priznavanju mjerena su po njihovoj transakcijskoj cijeni.

a.4) Umanjenje

Grupa i Društvo na osnovi očekivanih kreditnih gubitaka priznaju umanjena financijske imovine. Na svaki izvještajni datum, Grupa i Društvo mjere očekivane kreditne gubitke te iste priznaje u financijskim izvještajima. Očekivani kreditni gubici od financijskih instrumenata mjere se na način koji odražavaju:

- Nepristran i ponderiran iznos vjerojatnosti koji je određen procjenom raspona mogućih ishoda;
- Vremensku vrijednost novca;
- Razumne i prihvatljive podatke o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima budućih ekonomskih uvjeta.

Kod potraživanja od kupaca Grupa i Društvo primjenjuju pojednostavljeni pristup MSFI-ja 9 za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka korištenjem očekivanih rezervacija za kreditne gubitke potraživanja od kupaca. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca, Grupa i Društvo su grupirali kupce u određene skupine te analizom starosne strukture te povijesnih podataka, kao i potencijalnog utjecaja makroekonomskih uvjeta, utvrdili očekivane buduće gubitke.

b) Financijske obveze i vlasnička glavnica

Razvrstavanje u obveze ili vlasničku glavnica

Dužnički i vlasnički instrumenti razvrstavaju se ili u financijske obveze ili u vlasničku glavnica, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma te definicijama financijske obveze i vlasničkog instrumenta.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrument je svaki ugovor koji pruža dokaz o preostalom udjelu u imovini nekog subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Vlasnički instrumenti koje je izdala Grupa, odnosno Društvo iskazuju se u iznosu ostvarenih priljeva, umanjeno za izravne troškove izdavanja.

Financijske obveze

Sve se financijske obveze mjere naknadno po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope na kraju svakog izvještajnog razdoblja.

Financijske obveze naknadno mjerene po amortiziranom trošku

Financijske obveze koje nisu (i) uvjetovana naknada koju će stjecatelj možda morati platiti u sklopu poslovnog spajanja, ii) namijenjene trgovanju ili (iii) predodređene za iskazivanje po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim postotnim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na amortizirani trošak financijske obveze kroz očekivani vijek trajanja financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Dobici i gubici od promjene tečaja stranih valuta

Kad je riječ o financijskim obvezama u stranoj valuti mjerenim po amortiziranom trošku na kraju svakog izvještajnog razdoblja, dobici i gubici od promjene tečaja stranih valuta određuju se na temelju amortiziranog troška instrumenata.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa i Društvo prestaju priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili su istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske obveze koja se prestala priznavati te plaćene naknade i obveze za naknadu uključuje se u dobit ili gubitak.

3. Značajne informacije o računovodstvenim politikama (nastavak)**s) Vlastite dionice**

Kada Društvo, odnosno članica Grupe kupuje izdani dionički kapital (trezorske dionice), plaćeni iznos predstavlja odbitnu stavku kapitala i rezervi koji pripadaju dioničarima, dok se dionice ne ponište, ponovno izdaju ili prodaju te se klasificiraju kao trezorske dionice. Kada se takve dionice naknadno prodaju ili ponovno izdaju, primljeni iznos, umanjnjen za transakcijske troškove, uključuje se u kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima.

t) Prepravak prethodnog razdoblja

U financijskim izvještajima Grupe i Društva izvršen je prepravak prikaza prihoda i rashoda od ukidanja rezerviranja za (a) obračun neiskorištenih godišnjih odmora, (b) rezerviranja za otpremnine i (c) vrijednosnog usklađenja zaliha, iskazujući ih na neto osnovi. Usporedni podaci su reklasificirani kako bi se dobio bolji pregled i usporedivost financijskih informacija.

Iz istog razloga, u Izvještaju o financijskom položaju Grupe i Društva prepravljen je prikaz odgođenih poreza na način da se izvršio prijebaj odgođene porezne imovine s odgođenom poreznom obvezom.

Prepravci nisu imali učinak na zaradu po dionici.

Učinci gore navedenih prepravaka prikazani su u sljedećoj tabeli.

Grupa

Pozicija	31.12.2022. Prije prepravaka	Prepravci	31.12.2022. Nakon prepravaka	Obrazloženje za prepravak
Ostali poslovni prihodi	3.351	(1.170)	2.181	a) Neto prikaz promjene ukalkuliranog troška za neiskorištene godišnje odmore b) vrijednosnog usklađenja zaliha
Ostali rashodi	12.336	(822)	11.514	
Neto umanjnjenje vrijednosti nefinancijske imovine	366	(348)	18	
Odgođena porezna obveza	1.242	(430)	(812)	Prijebaj odgođenih poreza
Odgođena porezna imovina	430	(430)	-	

Društvo

Pozicija	31.12.2022. Prije prepravaka	Prepravci	31.12.2022. Nakon prepravaka	Obrazloženje za prepravak
Ostali poslovni prihodi	3.252	(1.170)	2.182	a) Neto prikaz promjene ukalkuliranog troška za neiskorištene godišnje odmore b) vrijednosnog usklađenja zaliha
Ostali rashodi	11.470	(822)	10.648	
Neto umanjnjenje vrijednosti nefinancijske imovine	348	(348)	-	
Odgođena porezna obveza	1.160	(567)	593	Prijebaj odgođenih poreza
Odgođeni porezna imovina	567	(567)	-	

4. Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena

Pri primjeni računovodstvenih politika Grupe i Društva, opisanih u bilješci 3, Uprava mora donijeti prosudbe koje imaju značajan utjecaj na iskazane iznose te donijeti procjene i pretpostavke o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke temelje se na iskustvu iz prethodnih razdoblja i drugim čimbenicima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena. Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju revidiranja procjene ako utječu samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako utječu i na tekuće i na buduća razdoblja.

Ključne prosudbe pri primjeni računovodstvenih politika Grupe i Društva

U nastavku je opis ključnih prosudbi Uprave, osim onih koje uključuju procjene (koje su prezentirane u nastavku), u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe i Društva koje su najznačajnije utjecale na iznose iskazane u priloženim financijskim izvještajima.

Ključni izvori neizvjesnosti procjena

U nastavku su iznesene ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i drugi ključni izvori neizvjesnosti procjena na kraju izvještajnog razdoblja koji nose znatan rizik značajnog usklađenja knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza u idućoj financijskoj godini.

Umanjenje potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca procjenjuju se na svaki datum izvještavanja te im se vrijednost umanjuje sukladno procjeni vjerojatnosti naplate iskazanog iznosa. Svaki kupac se zasebno razmatra na temelju očekivanog datuma naplate potražnog iznosa i procijenjene vjerojatnosti naplate dospjelih iznosa. Uprava smatra da su potraživanja od kupaca iskazana sukladno njihovom nadoknadivom iznosu na datum izvještavanja.

Porez na dobit

Društvo obračunava poreznu obvezu u skladu s poreznim zakonodavstvom u Republici Hrvatskoj, dok ovisna društva u skladu sa svojim poreznim jurisdikcijama. Porezne prijave podložne su kontroli od strane poreznih vlasti koje imaju pravo provoditi naknadne kontrole poreznih obveznika. Postoje različite moguće interpretacije poreznih zakona, stoga se iznosi u financijskim izvještajima mogu mijenjati naknadno, ovisno o odluci poreznih vlasti.

Ispravak vrijednosti zaliha

Grupa, odnosno Društvo provodi umanjenje vrijednosti zaliha temeljem procjene zastarjelosti i daljnje neiskoristivosti. Vrijednosno usklađenje zaliha provodi se na teret troškova poslovanja.

Vijek trajanja nematerijalne imovine i prava na upravljanje imovinom

Grupa, odnosno Društvo pregledava procijenjeni vijek trajanja nematerijalne imovine te pravo na upravljanje imovinom na kraju svakog izvještajnog datuma. Nematerijalna imovina i prava na upravljanje imovinom iskazani su po trošku nabave umanjenoj za akumulirani ispravak vrijednosti.

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacija se obračunava na način da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta u vlasništvu i nekretnina u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog vijeka uporabe primjenom pravocrtne metode. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake godine, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno.

Procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu i jubilarnih nagrada

Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontnoj stopi, budućim povećanjima dohotka ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova te procjene su predmet nesigurnosti. Ova prava uređena su kolektivnim ugovorom.

Procjene korištene za izračun ulaganja u nekretnine

Grupa i Društvo mjere ulaganja u nekretnine u skladu sa zahtjevima MRS-a 40, koristeći model fer vrijednosti. U skladu s tim, Grupa priznaje dobit ili gubitak koji proizlazi iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine unutar dobiti ili gubitka za razdoblje u kojem je nastala na osnovi procjene koju su proveli vanjski procjenitelji.

4. Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena (nastavak)

Ključni izvori neizvjesnosti procjena (nastavak)

Posljedice određenih sudskih sporova

Grupa i Društvo su stranka u određenim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom obavljanju poslovanja. Uprava koristi procjenu kada su najvjerojatnije posljedice tih aktivnosti procijenjene i rezerviranja su priznata na dosljednoj osnovi.

Priznavanje odgođene porezne imovine

Odgođena porezna imovina predstavlja iznose poreza na dobit koji su nadoknadivi na temelju budućih odbitaka oporezive dobiti te se iskazuje u izvještaju o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni. Prilikom utvrđivanja buduće oporezive dobiti i iznosa poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni u budućnosti, Uprava donosi prosudbe i izrađuje procjene na temelju oporezive dobiti iz prethodnih godina i u očekivanja budućih prihoda za koje se smatra da su razumni u postojećim okolnostima.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Imovina koja se amortizira pregledava se zbog umanjenja vrijednosti kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknativa. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknativog iznosa. Nadoknativni iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koja vrijednost je viša. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najniži nivo kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tok (jedinice stvaranja novca). Nefinancijska imovina za koju je iskazano umanjene vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti. Na temelju pregleda imovine i stupnja korištenja, Uprava identificira potrebu za provedbom testa umanjenja imovine.

Određivanje fer vrijednosti

Grupa i Društvo primjenjuju računovodstvene politike i objave koje zahtijevaju mjerenje fer vrijednosti za financijsku i nefinancijsku imovinu.

Fer vrijednosti mjere se u odnosu na informacije prikupljene od trećih strana u kojem slučaju Uprava i funkcija financija ocjenjuju ukoliko dokazi prikupljeni od trećih strana osiguravaju da navedene procjene fer vrijednosti ispunjavaju zahtjeve MSFI-jeva, uključujući i razinu iz hijerarhije fer vrijednosti u koju bi te procjene trebale biti klasificirane.

Fer vrijednosti kategoriziraju se u različite razine u hijerarhiji fer vrijednosti na temelju ulaznih varijabli koje se koriste u tehnikama procjene kao što slijedi:

- Razina 1 – kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze
- Razina 2 – ulazne varijable koje ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o ulaznim varijablama za imovinu ili obveze za koje su vidljive bilo izravno (npr. kao cijene) bilo neizravno (npr. izvedene iz cijena)
- Razina 3 – ulazne varijable za imovinu ili obveze koje se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (ulazne varijable koje nisu vidljive)

5. PRIHODI OD UGOVORA S KUPCIMA

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Prihodi od prodaje u zemlji	98.932	83.652	98.932	83.652
Prihodi od prodaje u inozemstvu	70.380	66.386	58.551	51.839
Prihodi od najma	1.276	866	1.173	775
Ostali prihodi od prodaje	1.177	710	2.560	1.949
Ukupno	171.765	151.614	161.216	138.215

Grupa i Društvo ostvaruju prihode od ugovora s kupcima (prihodi od prodaje u zemlji i inozemstvu), za prijenos robe u određenom trenutku u vremenu.

Ostali prihodi od prodaje se u najvećem dijelu odnose na prihode od prodaje materijala. Pregled danih najмова te očekivanih prihoda po najmovima u budućim razdobljima prikazani su u bilješci 19. Ulaganja u nekretnine.

5.1. SEGMENTI**Grupa**

Ostvareni prihodi po vrsti proizvoda su objavljeni ispod:

	Proizvodi od kaka	Bomboni	Keksi, vafli i slani asortiman	Trgovačka roba	Ostali prihodi od prodaje	Eliminacija	Ukupno
	2023. '000 EUR	2023. '000 EUR	2023. '000 EUR	2023. '000 EUR	2023. '000 EUR	2023. '000 EUR	2023. '000 EUR
Prihod od prodaje eksternim kupcima	62.259	15.605	88.113	861	4.928	-	171.765
Intergrupni prihod od prodaje	829	6	9.197	-	1.484	(11.517)	-
Prihod od ugovora s kupcima	63.088	15.610	97.311	861	6.412	(11.517)	171.765

	Proizvodi od kaka	Bomboni	Keksi, vafli i slani asortiman	Trgovačka roba	Ostali prihodi od prodaje	Eliminacija	Ukupno
	2022. '000 EUR	2022. '000 EUR	2022. '000 EUR	2022. '000 EUR	2022. '000 EUR	2022.* '000 EUR	2022. '000 EUR
Prihod od prodaje eksternim kupcima	56.894	13.697	75.207	875	4.941	-	151.614
Intergrupni prihod od prodaje	3.840	563	11.513	-	1.342	(17.258)	-
Prihod od ugovora s kupcima	60.734	14.260	86.720	875	6.283	(17.258)	151.614

Usporedni podaci po segmentima nisu u potpunosti usporedivi s podacima objavljenim u Godišnjem izvješću za 2022. godinu iz razloga što je tijekom 2022. i 2023. godine Društvo uvelo novi erp sustav kao i interni sustav izvještavanja. Nadogradnja navedenih sustava u 2023. omogućila je kvalitetniju analizu podataka što je rezultiralo određenim promjenama u iskazanim podacima između segmenata.

5.1. SEGMENTI (NASTAVAK)

Grupa (nastavak)

Teritorijalna analiza poslovanja

	Prihod od prodaje vanjskih kupaca	
	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR
HRVATSKA	101.061	83.652
BOSNA I HERCEGOVINA	21.101	18.020
SLOVENIJA	10.953	13.118
MAKEDONIJA	4.822	3.930
SRBIJA	7.731	5.245
PREKOMORSKE ZEMLJE	13.936	15.578
OSTALO	12.161	12.071
	171.765	151.614

Ostali prihod od prodaje odnosi se na prodaju konditorskog asortimana na ostala tržišta, osim gore navedenih, prihod od prodaje nekonditorske trgovačke robe, prihod od prodaje materijala i usluga te prihod od najma.

Društvo

Značajni kupci Društva, koji se odnose na prihode od prodaje u zemlji te prihode od prodaje u inozemstvu su:

Ostvareni prihodi po vrsti proizvoda su objavljeni ispod:

	Proizvodi od kaka	Bomboni	Keksi, vafli i slani asortiman	Trgovačka roba	Ostali prihodi od prodaje	Ukupno
	2023.	2023.	2023.	2023.	2023.	2023.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Prihod od ugovora s kupcima	62.914	15.587	75.640	758	6.317	161.216

	Proizvodi od kaka	Bomboni	Keksi, vafli i slani asortiman	Trgovačka roba	Ostali prihodi od prodaje	Ukupno
	2022.	2022.	2022.	2022.	2022.	2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Prihod od ugovora s kupcima	55.338	13.399	62.549	757	6.172	138.215

5.1. SEGMENTI (NASTAVAK)

Društvo (nastavak)

Teritorijalna analiza poslovanja

	Prihod od prodaje vanjskih kupaca	
	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR
HRVATSKA	95.674	80.292
BOSNA I HERCEGOVINA	15.800	13.713
SLOVENIJA	8.779	8.316
MAKEDONIJA	4.039	3.122
SRBIJA	5.710	4.360
PREKOMORSKE ZEMLJE	12.894	12.659
OSTALO	18.320	15.753
	161.216	138.215

Ostali prihod od prodaje odnosi se na prodaju konditorskog asortimana na ostala tržišta, osim gore navedenih, prihod od prodaje nekonditorske trgovačke robe, prihod od prodaje materijala i usluga te prihod od najma.

5.2. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2023.	2022.	2023.	2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Prihodi od ukidanja rezerviranja	2.810	281	2.810	281
Prihodi od promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine	651	70	679	62
Naknadno utvrđeni prihodi	546	179	546	179
Prihodi od ukidanja vrijednosnog usklađenja zaliha	-	130	-	129
Prihodi od naplata šteta, refundacija i poticaja	349	581	314	439
Dobitci od prodaje dugotrajne imovine	204	296	163	296
Prihodi od prodaje prava	134	113	194	186
Viškovi proizvoda i robe	42	196	42	196
Prihod od marketinške suradnje	27	27	27	27
Usluge provizije	20	-	20	-
Naplata prethodno otpisanih potraživanja	-	23	45	107
Ostali poslovnih prihodi	539	174	461	180
Ukupno	5.322	2.070	5.301	2.082

Prihodi od ukidanja rezerviranja odnose se na ukidanje po rezerviranjima za započete sudske sporove, za neiskorištene godišnje odmore i otpremnine.

6. TROŠKOVI PRODANE ROBE

	2023.	2022.	2023.	2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Troškovi prodane robe	3.353	2.377	14.454	10.300
Ukupno	3.353	2.377	14.454	10.300

7. MATERIJALNI TROŠKOVI

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Utrošene sirovine i materijal, ambalaža	87.303	74.650	73.589	63.316
Utrošena energija	6.231	5.015	5.711	4.395
Sitan inventar	104	209	102	204
Ukupno	93.638	79.874	79.402	67.915

8. TROŠKOVI USLUGA

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Vanjske usluge reklame i propagande	8.368	7.926	8.364	6.479
Prijevozne usluge	2.527	2.426	2.409	2.185
Usluge održavanja	3.192	1.883	3.091	1.782
Intelektualne i osobne usluge*	1.350	863	1.312	823
Najamnine i zakupnine	510	541	522	512
Komunalne usluge	460	474	427	432
Vanjske usluge reprezentacije	116	57	98	28
Usluge sajmova	28	12	28	12
Ostale vanjske usluge	2.679	2.396	2.638	2.280
Ukupno	19.230	16.578	18.889	14.533

*U okviru intelektualnih i osobnih usluga Grupa i Društvo evidentiraju trošak revizije financijskih izvještaja. Naknada za uslugu revizije za 2022. godinu za Grupu iznosila je 81 tisuću eura (2022: 61 tisuću eura), a za Društvo 65 tisuća eura (2022: 42 tisuća eura).

9. TROŠKOVI OSOBLJA

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Neto plaće	20.696	21.216	18.409	18.522
Porezi i doprinosi iz plaće	8.434	8.092	7.230	6.725
Doprinosi na plaće	4.076	3.956	4.059	3.852
Ukupno	33.206	33.264	29.698	29.099

Na kraju 2023. godine broj zaposlenih u Grupi je 2.071 (2022: 2.189), dok je prosječan broj zaposlenih u Grupi bio 2.056 (2022.: 2.271). Na kraju 2023. godine broj zaposlenih u Društvu je 1.692 (2022: 1.774), dok je prosječan broj zaposlenih u Društvu bio 1.691 (2022.: 1.847).

Na razini Grupe u 2023. godini je uplaćeno 5.973 tisuća eura doprinosa za mirovinsko osiguranje (2022: 6.205 tisuća eura), a na razini Društva u 2023. godini je uplaćeno 5.223 tisuće eura (2022: 5.038 tisuća eura).

10. TROŠAK AMORTIZACIJE

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	9.069	7.440	7.889	6.289
Trošak amortizacije imovine s pravom uporabe	528	665	514	518
Trošak amortizacije nematerijalne imovine	199	169	188	135
Trošak amortizacije biološke imovine	1	7	1	7
Ukupno	9.796	8.281	8.592	6.949

10.1. GUBICI OD UMANJENJA VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	150	520	111	415
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca - povezane strane	-	-	-	326
Ukupno	150	520	111	741

10.2. GUBICI OD UMANJENJA VRIJEDNOSTI NEFINANCIJSKE IMOVINE

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Vrijednosno usklađenje zaliha	495	-	495	-
Ostalo	-	18	-	-
Ukupno	495	18	495	-

11. OSTALI RASHODI

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Naknade troškova zaposlenima	7.504	5.164	6.896	4.650
Rezerviranja za sudske sporove*	-	2.831	-	2.831
Doprinosi, članarine i druga davanja	768	804	750	786
Premije osiguranja	506	523	475	497
Dnevnice za službena putovanja i putni troškovi	322	284	315	278
Neiskorišteni dani godišnjih odmora	290	8	183	8
Pomoći i ostala davanja	239	253	97	111
Otpis zaliha	120	322	104	293
Naknade članovima Nadzornog odbora	119	109	119	109
Porezi koji ne ovise o rezultatu i takse	109	107	53	55
Gubici od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	97	201	97	201
Ostali nematerijalni troškovi poslovanja	1.322	909	993	829
Ukupno	11.396	11.515	10.082	10.648

11. OSTALI RASHODI (NASTAVAK)

Naknade troškova zaposlenima najvećim dijelom odnose se na troškove prijevoza na posao i s posla, otpremnine po sporazumu i zbog poslovno i osobno uvjetovanog otkaza, prigodne nagrade te naknade troškova prehrane radnicima.

12. FINANCIJSKI RASHODI

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Negativne tečajne razlike	440	1.063	289	876
Rashodi od kamata	148	91	128	80
Rashodi kamata s osnove obveza po najmu	38	47	38	38
Nerealizirani gubici	-	9	-	9
Ukupno	626	1.210	455	1.003

13. FINANCIJSKI PRIHODI

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	347	1.275	232	1.063
Prihod od kamata	484	2	484	2
Ostali financijski prihodi	2	10	2	10
Ukupno	833	1.287	718	1.075

14. POREZ NA DOBIT

	2023. '000 EUR Grupa	2022. '000 EUR Grupa	2023. '000 EUR Društvo	2022. '000 EUR Društvo
Trošak poreza na dobit tekuće godine	(1.695)	(981)	(1.592)	(925)
Odgođeni porez	36	(129)	34	(152)
Ukupno	(1.659)	(1.110)	(1.558)	(1.077)
Računovodstvena dobit prije oporezivanja	8.314	5.946	7.382	4.248
Porez na dobit	1.496	1.070	1.329	765
Učinak porezno nepriznatih rashoda	819	647	281	440
Učinak porezno izuzetih prihoda	(656)	(607)	(52)	(128)
Porezni rashod	1.659	1.110	1.558	1.077
<i>Efektivna porezna stopa</i>	<i>20%</i>	<i>19%</i>	<i>21%</i>	<i>25%</i>

S 31.12.2023. godine Grupa i Društva Grupe nemaju prenesenih poreznih gubitaka.

U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni s kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

15. ZARADA PO DIONICI

	2023.	2022.
	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa
Neto dobit pripisiva vlasnicima kapitala matičnog društva	5.824	3.171
Prosječan ponderirani broj redovnih dionica za potrebe izračuna osnovne zarade po dionici	1.418.898	1.419.672
Osnovna zarada po dionici	4,69	3,41

Razrijeđena zarada po dionici jednaka je osnovnoj zaradi budući da nije bilo razrijeđenih potencijalno redovnih dionica.

16. NEMATERIJALNA IMOVINA

Grupa	Zaštitni znakovi	Software	Licence	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijal na imovina u pripremi	Ostalo	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Trošak nabave							
Na dan 01. siječnja 2022.	10	1.859	20	30	279	468	2.665
Povećanja	-	17	-	-	754	-	771
Prijenos s imovine u pripremi	-	443	-	-	(612)	169	-
Smanjenja	-	(71)	-	-	-	(44)	(115)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	1	1
Na dan 31. prosinca 2022.	10	2.248	20	30	421	594	3.323
Povećanja	-	-	-	-	310	-	310
Prijenos s imovine u pripremi	-	393	226	-	(695)	76	-
Smanjenja	-	-	-	-	-	(297)	(297)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023.	10	2.641	245	30	36	373	3.335
Amortizacija							
Na dan 1. siječnja 2022.	10	1.703	18	30	-	425	2.186
Amortizacija za godinu	-	91	-	-	-	77	169
Smanjenja	-	(61)	-	-	-	(53)	(114)
Tečajne razlike	-	2	-	-	-	2	4
Na dan 31. prosinca 2022.	10	1.735	18	30	-	451	2.245
Amortizacija za godinu	-	151	11	-	-	37	199
Smanjenja	-	-	-	-	-	(297)	(297)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023.	10	1.886	29	30	-	191	2.147
Knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 31. prosinca 2023.	-	755	216	-	36	181	1.188
Na dan 31. prosinca 2022.	-	513	2	-	421	143	1.078

16. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)**Društvo**

	Zaštitni znakovi	Software	Licence	Nematerijalna imovina u pripremi	Ostalo	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Trošak nabave						
Na dan 1. siječnja 2022.	-	1.614	-	279	430	2.323
Pripajanje Karolina (bilješka 34.)	10	69	20	-	-	98
Povećanja	-	-	-	754	-	754
Prijenos s imovine u pripremi	-	443	-	(612)	169	-
Smanjenja	-	(6)	-	-	(44)	(50)
Na dan 31. prosinca 2022.	10	2.120	20	421	555	3.126
Pripajanje Krašcommerce (bilješka 34.)	-	13	-	-	-	13
Povećanja	-	-	-	274	-	274
Prijenos s imovine u pripremi	-	393	226	(695)	76	-
Smanjenja	-	-	-	-	(297)	(297)
Na dan 31. prosinca 2023.	10	2.527	245	-	334	3.116
Amortizacija						
Na dan 1. siječnja 2022.	-	1.496	-	-	390	1.887
Pripajanje Karolina (bilješka 34.)	10	66	18	-	-	95
Amortizacija tijekom godine	-	90	-	-	45	135
Smanjenja	-	(6)	-	-	(21)	(28)
Na dan 31. prosinca 2022.	10	1.646	18	-	414	2.088
Pripajanje Krašcommerce (bilješka 34.)	-	12	-	-	-	12
Amortizacija tijekom godine	-	141	11	-	37	188
Smanjenja	-	-	-	-	(297)	(297)
Na dan 31. prosinca 2023.	10	1.798	29	-	154	1.991
Knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2022.	-	729	216	-	180	1.125
Na dan 31. prosinca 2021.	-	475	2	421	141	1.038

Efekt pripajanja ovisnog društva Karolina d.o.o. opisan u bilješci 34.

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Knjigovodstvena vrijednost				
Građevinski objekti	20.127	22.928	16.293	18.832
Postrojenja i oprema	24.436	25.351	21.875	22.573
Zemljišta	11.368	11.372	10.691	10.691
Imovina u pripremi	4.883	2.833	4.691	2.555
Predujmovi za materijalnu imovinu	2.154	1.783	2.093	1.626
Alati, inventar i transportna imovina	3.093	2.922	3.090	2.861
Ostala materijalna imovina	90	97	72	79
Ukupno	66.152	67.286	58.805	59.217

Bruto vrijednost potpuno amortizirane imovine na 31.12.2023. na razini Grupe iznosi: 130.276 tisuća eura, a na razini Društva 122.472 tisuća eura.

Imovina založena kao jamstvo

Na dan 31. prosinca 2023. godine i na dan 31. prosinca 2022. godine Grupa nema založene dugotrajne materijalne imovine kao sredstvo osiguranja. Obveze po kreditima prema bankama osigurane su mjenicama i zadužnicama.

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Grupa	Građevinski objekti	Zemljišta	Postrojenja i oprema	Alati, inventar i transportna imovina	Ostala materijalna imovina	Imovina u pripremi	Predujmovi za materijalnu imovinu	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Nabavna vrijednost								
Na dan 1. siječnja 2022.	100.970	11.376	134.614	15.454	835	10.659	1.608	275.517
Povećanja	32	-	1.048	-	-	5.516	664	7.260
Smanjenja	(285)	-	(5.016)	(990)	(19)	(126)	-	(6.436)
Prijenos s imovine u pripremi	537	-	11.341	1.416	20	(13.223)	(491)	(401)
Prijenos na ulaganja u nekretnine	(493)	(12)	-	-	-	-	-	(505)
Tečajne razlike	15	8	(40)	3	-	6	1	(6)
Na dan 31. prosinca 2022.	100.775	11.372	141.948	15.883	836	2.833	1.783	275.430
Povećanja	-	-	52	-	-	8.125	2.153	10.330
Smanjenja	(82)	-	(3.752)	(1.048)	(45)	(451)	(1.782)	(7.160)
Prijenos s imovine u pripremi	758	-	3.791	1.058	6	(5.628)	-	(15)
Tečajne razlike	(8)	(4)	(1)	(2)	-	4	-	(11)
Na dan 31. prosinca 2023.	101.443	11.368	142.038	15.891	797	4.883	2.154	278.574
Akumulirana amortizacija i umanjenje								
Na dan 1. siječnja 2022.	76.091	-	116.894	13.132	744	-	-	206.861
Amortizacija tijekom godine	2.055	-	4.574	797	14	-	-	7.440
Smanjenja	(285)	-	(4.732)	(973)	(16)	-	-	(6.006)
Prijenos u ulaganja u nekretnine	(34)	-	(109)	-	(3)	-	-	(146)
Tečajne razlike	21	-	(31)	5	-	-	-	(5)
Na dan 31. prosinca 2022.	77.847	-	116.596	12.962	739	-	-	208.144
Amortizacija tijekom godine	3.555	-	4.687	814	13	-	-	9.069
Smanjenja	(82)	-	(3.682)	(977)	(45)	-	-	(4.786)
Tečajne razlike	(4)	-	-	(1)	1	-	-	(5)
Na dan 31. prosinca 2023.	81.315	-	117.602	12.798	708	-	-	212.422
Knjigovodstvena vrijednost								
Na dan 31. prosinca 2023.	20.127	11.368	24.436	3.093	90	4.883	2.154	66.152
Na dan 31. prosinca 2022.	22.928	11.372	25.351	2.922	97	2.833	1.783	67.286

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Društvo	Građevinski objekti	Zemljišta	Postrojenja i oprema	Alati, inventar i transportna imovina	Ostala materijalna imovina	Imovina u pripremi	Predujmovi za materijalnu imovinu	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Nabavna vrijednost								
Na dan 1. siječnja 2022.	75.139	6.272	102.688	12.662	794	9.798	793	208.147
Pripajanje Karolina (bilješka 34.)	14.642	4.431	20.594	2.337	20	511	324	42.860
Povećanja	-	-	-	-	-	5.363	509	5.871
Smanjenja	(285)	-	(4.628)	(880)	(16)	(10)	-	(5.819)
Prijenos s imovine u pripremi	528	-	10.746	1.416	20	(13.108)	-	(398)
Prijenosi na ulaganja u nekretnine	(493)	(12)	-	-	-	-	-	(505)
Na dan 31. prosinca 2022.	89.532	10.691	129.401	15.535	818	2.555	1.626	250.157
Pripajanje Krašcomerce (bilješka 34.)	-	-	-	192	1	8	-	200
Povećanja	-	-	-	-	-	7.446	2.093	9.539
Smanjenja	(82)	-	(2.813)	(1.012)	(45)	(412)	(1.626)	(5.990)
Prijenos s imovine u pripremi	752	-	3.073	1.058	6	(4.905)	-	(16)
Na dan 31. prosinca 2023.	90.202	10.691	129.661	15.773	780	4.691	2.093	253.890
Akumulirana amortizacija i umanjenje								
Na dan 1. siječnja 2022.	58.072	-	93.383	11.102	728	-	-	163.285
Pripajanje Karolina (bilješka 34.)	11.155	-	14.340	1.654	13	-	-	27.162
Amortizacija tijekom godine	1.785	-	3.707	783	14	-	-	6.289
Smanjenja	(285)	-	(4.602)	(865)	(16)	-	-	(5.769)
Prijenos na ulaganja u nekretnine	(27)	-	-	-	-	-	-	(27)
Na dan 31. prosinca 2022.	70.700	-	106.828	12.674	739	-	-	190.940
Pripajanje Krašcomerce (bilješka .34)	-	-	-	162	1	-	-	163
Amortizacija tijekom godine	3.291	-	3.761	824	13	-	-	7.889
Smanjenja	(82)	-	(2.803)	(977)	(45)	-	-	(3.907)
Na dan 31. prosinca 2023.	73.909	-	107.786	12.682	708	-	-	195.084
Knjigovodstvena vrijednost								
Na dan 31. prosinca 2023.	16.293	10.691	21.875	3.090	72	4.691	2.093	58.805
Na dan 31. prosinca 2022.	18.832	10.691	22.573	2.861	79	2.555	1.626	59.217

18. IMOVINA S PRAVOM UPORABE

	31.12.2023. '000 EUR Grupa	31.12.2022. '000 EUR Grupa	31.12.2023. '000 EUR Društvo	31.12.2022. '000 EUR Društvo
Imovina s pravom uporabe - Građevinski objekti	1.416	1.364	1.416	1.351
Imovina s pravom uporabe - Informatička oprema	42	209	42	209
Imovina s pravom uporabe - Vozila i Viličari	156	233	144	222
Ukupno	1.613	1.806	1.601	1.781

Grupa	Informatička oprema	Vozila i Viličari	Građevinski objekti	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Trošak nabave				
Na dan 1. siječnja 2022.	623	597	2.848	4.068
Povećanja	62	209	73	344
Prestanak najma	-	(107)	(1.047)	(1.154)
-----Tečajne razlike	-	-	2	2
Na dan 31. prosinca 2022.	685	699	1.876	3.260
Povećanja	-	3	364	367
Prestanak najma	-	(345)	(301)	(647)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023.	685	357	1.939	2.981
Akumulirana amortizacija				
Na dan 1. siječnja 2022.	323	437	695	1.454
Amortizacija tijekom godine	153	125	386	664
Prestanak najma	-	(95)	(570)	(665)
Tečajne razlike	-	-	1	1
Na dan 31. prosinca 2022.	476	467	512	1.455
Amortizacija tijekom godine	167	81	280	528
Prestanak najma	-	(346)	(268)	(615)
Tečajne razlike	-	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023.	643	201	523	1.367
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 31. prosinca 2023.	42	156	1.416	1.613
Na dan 31. prosinca 2022.	209	233	1.364	1.806

	2023. '000 EUR	2022. '000 EUR
Amortizacija	528	664
Rashodi kamata s osnove obveza po najmu	38	47
Trošak kratkoročnih najмова	510	540
Otplata obveza po najmu	(1.126)	(1.293)

Obveze s osnova najma prikazane su u bilješci 32. Grupa koristi poslovne prostore (građevinski objekti) za obavljanje trgovačke i ugostiteljske djelatnosti, ugovoreno s lokalnim nepovezanim stranama. IT oprema pretežno se odnosi na poslužitelje za podršku informacijskim sustavima Grupe. Vozila u najmu iznajmljuju se za članove uprave i prodajnu operativu dok se viličari koriste u procesu proizvodnje.

Ukupni novčani odljev po najmovima u 2022. godini iznosio je 578 tisuća eura (2022: 723 tisuće eura).

18. IMOVINA S PRAVOM UPORABE (NASTAVAK)

Društvo	Informatička oprema	Vozila i Viličari	Građevinski objekti	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Trošak nabave				
Na dan 1. siječnja 2022.	623	484	1.949	3.056
Povećanja	62	209	73	344
Prestanak najma	-	(80)	(246)	(327)
Na dan 31. prosinca 2022.	685	613	1.776	3.074
Povećanja	-	3	364	367
Prestanak najma	-	(313)	(201)	(515)
Na dan 31. prosinca 2023.	685	303	1.939	2.927
Akumulirana amortizacija				
Na dan 1. siječnja 2022.	323	347	273	942
Amortizacija tijekom godine	153	125	240	518
Prestanak najma	-	(80)	(87)	(167)
Na dan 31. prosinca 2022.	476	392	426	1.293
Amortizacija tijekom godine	167	81	266	514
Prestanak najma	-	(313)	(168)	(482)
Na dan 31. prosinca 2023.	643	160	523	1.326
Knjigovodstvena vrijednost				
Na dan 31. prosinca 2023.	42	144	1.416	1.601
Na dan 31. prosinca 2022.	209	222	1.351	1.781

	2023.	2022.
	'000 EUR	'000 EUR
Amortizacija	514	518
Rashodi kamata s osnove obveza po najmu	38	38
Trošak kratkoročnih najмова	522	512
Otplata obveza po najmu	(1.105)	(1.062)

Ukupni novčani odljev po najmovima u 2023. godini iznosio je 545 tisuća eura (2022: 512 tisuća eura).

19. ULAGANJA U NEKRETNINE

Grupa	Građevinski objekti	Zemljišta	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Na dan 1. siječnja 2022.	1.648	6.145	7.793
Povećanja	466	12	478
Dobici (Gubici) od fer vrednovanja	33	(163)	(131)
Smanjenja	(427)	-	(427)
Prijenos s imovine u pripremi	358	-	358
Na dan 31. prosinca 2022.	2.078	5.994	8.072
Dobici (Gubici) od fer vrednovanja	(46)	628	582
Smanjenja	(33)	-	(33)
Prijenos s imovine u pripremi	15	-	15
Na dan 31. prosinca 2023.	2.014	6.622	8.636

19. ULAGANJA U NEKRETNINE (NASTAVAK)

Ulaganja u nekretnine iskazane na dan 31. prosinca 2023. godine u iznosu od 8.636 tisuća eura (8.072 tisuće eura na dan 31. prosinca 2022. godine) odnose se na iznajmljeni poslovni prostor i poljoprivredno zemljište. Grupa mjeri ulaganja u nekretnine u skladu sa zahtjevima MRS-a 40, koristeći model fer vrijednosti. U skladu s tim, Grupa priznaje dobit ili gubitak koji proizlazi iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine unutar dobiti ili gubitka za razdoblje u kojem je nastala na osnovi procjene koju su proveli vanjski procjenitelji.

Generirana fer vrijednost nekretnine predstavlja 2. razinu unutar hijerarhije fer vrijednosti.

	Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2023. godine	Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2022. godine	Vrednovanje	Značajni ulazni podaci
Zemljišta	6.622	5.994	- Prosjek oglašanih vrijednosti usporedivih obližnjih građevinskih zemljišta slične vrste, veličine i lokacije (poljoprivredno)	<p>2023:</p> <p>- raspon cijena EUR/m² (EUR 0,42 – 7,67 po m²) za zemljišta slične vrste, veličine i lokacije</p> <p>2022:</p> <p>- raspon cijena EUR/m² (EUR 0,49 – 7,23 po m²) za zemljišta slične vrste, veličine i lokacije</p>
Građevinski objekti	2.014	2.078	- Prosjek oglašanih vrijednosti usporedivih obližnjih građevinskih objekata iste vrste, veličine i lokacije - Prihodovna metoda - Troškovna metoda	<p>2023:</p> <p>- raspon cijena EUR/m² (EUR 1.364-2.292 po m²) za građevinske objekte slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije: 6,50% - 8%</p> <p>2022:</p> <p>- raspon cijena EUR/m² (EUR 1.221-2.296 po m²) za građevinske objekte slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije: 6,60% - 8%</p>

U nastavku je prikaz po danim najmovima te očekivanim prihodima po najmovima u budućim razdobljima na razini Grupe.

	2023.	do godine dana	do dvije godine	do tri godine	do četiri godine	do pet godina	nakon 5 godina
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Prihodi od najma	1.254	1.167	748	521	482	264	31
Ukupno	1.254	1.167	748	521	482	264	31
	2022.	do godine dana	do dvije godine	do tri godine	do četiri godine	do pet godina	nakon 5 godina
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Prihodi od najma	718	736	619	409	478	307	1.000
Ukupno	718	736	619	409	478	307	1.000

19. ULAGANJA U NEKRETNINE (NASTAVAK)

Društvo	Građevinski objekti	Zemljišta	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Nabavna vrijednost ili vrednovanje			
Na dan 01. siječnja 2022.	2.150	6.145	8.295
Donos s nekretnina, postrojenja i opreme	466	12	478
Dobici (Gubici) od fer vrednovanja	24	(163)	(139)
Prijenos s imovine u pripremi	358	-	358
Smanjenja	(421)	-	(421)
Na dan 31. prosinca 2022.	2.578	5.994	8.571
Dobici (Gubici) od fer vrednovanja	(46)	628	592
Prijenos s imovine u pripremi	15	-	15
Smanjenja	-	-	-
Na dan 31. prosinca 2023.	2.547	6.622	9.168

Ulaganja u nekretnine iskazane na dan 31. prosinca 2023. godine u iznosu od 9.168 tisuća eura (8.571 tisuću eura na dan 31. prosinca 2022. godine) odnose se na iznajmljeni poslovni prostor i poljoprivredno zemljište. Društvo mjeri ulaganja u nekretnine u skladu sa zahtjevima MRS-a 40, koristeći model fer vrijednosti. U skladu s tim, Društvo priznaje dobit ili gubitak koji proizlazi iz promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine unutar dobiti ili gubitka za razdoblje u kojem je nastala na osnovi procjene koju su proveli vanjski procjenitelji.

Generirana fer vrijednost nekretnine predstavlja 2. razinu unutar hijerarhije fer vrijednosti.

	Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2023. godine	Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2022. godine	Vrednovanje	Značajni ulazni podaci
Zemljišta	6.622	5.994	- Prosjek oglašanih vrijednosti usporedivih obližnjih građevinskih zemljišta slične vrste, veličine i lokacije (poljoprivredno)	<p>2023:</p> <p>- raspon cijena EUR/m² (EUR 0,42 – 7,67 po m²) za zemljišta slične vrste, veličine i lokacije</p> <p>2022:</p> <p>- raspon cijena EUR/m² (EUR 0,49 – 7,23 po m²) za zemljišta slične vrste, veličine i lokacije</p>
Građevinski objekti	2.547	2.578	- Prosjek oglašanih vrijednosti usporedivih obližnjih građevinskih objekata iste vrste, veličine i lokacije - Prihodovna metoda - Troškovna metoda	<p>2023:</p> <p>- raspon cijena EUR/m² (EUR 1.364- 2.292 po m²) za građevinske objekte slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije: 6,50% - 8%</p> <p>2022:</p> <p>- raspon cijena EUR/m² (EUR 1.221 - EUR 2.296 po m²) za građevinske objekte slične vrste, veličine i lokacije - Stopa kapitalizacije: 6,60% - 8%</p>

19. ULAGANJA U NEKRETNINE (NASTAVAK)

U nastavku je prikaz prihoda po danim najmovima, te očekivanim prihodima po najmovima u budućim razdobljima Društva.

	2023.	do godine dana	do dvije godine	do tri godine	do četiri godine	do pet godina	nakon 5 godina
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Prihodi od najma ovisnim društvima	21	21	21	21	19	16	16
Prihodi od najma povezanom društvu	152	152	149	149	149	149	31
Prihodi od najma - ostalo	997	909	493	295	290	84	-
Ukupno	1.171	1.082	663	465	458	249	47
	2022.	do godine dana	do dvije godine	do tri godine	do četiri godine	do pet godina	nakon 5 godina
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Prihodi od najma ovisnim društvima	21	21	21	21	21	19	-
Prihodi od najma povezanom društvu	167	140	139	136	136	136	160
Prihodi od najma - ostalo	585	616	499	289	397	281	1.000
Ukupno	774	777	660	446	554	436	1.160

20. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
<u>Dionice</u>				
Croatia osiguranje d.d.	1.212	1.227	1.212	1.227
Zagrebačka banka d.d.	4	2	4	2
Ostalo	3	3	3	3
Ukupno	1.219	1.232	1.219	1.232

Ulaganja u financijsku imovinu Grupa i Društvo drže s ciljem dugoročnog ostvarivanja prinosa. Takva ulaganja se početno mjere po trošku stjecanja, uvećano za transakcijske troškove, a naknadno po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, gdje se promjene u fer vrijednosti priznaju u revalorizacijske rezerve. Navedena imovina je kategorizirana kao razina 1 obzirom da se fer vrijednost temelji na kotiranim tržišnim cijenama.

21. DANI ZAJMOVI

	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku				
Dugoročni				
Dani zajmovi zaposlenicima	31	49	31	49
Ukupno	31	49	31	49
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku				
Kratkoročni				
Mesna industrija Braća Pivac	2.000	-	2.000	-
Autotehnica Fleet Services	4	4	4	4
Ukupno	2.004	4	2.004	4

U 2023. godini Društvo je dalo kratkoročni zajam povezanom društvu Mesna industrija Braća Pivac d.o.o. U 2022. godini Grupa i Društvo nemaju značajnih danih zajmova.

22. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

Naziv ovisnog društva	Mjesto osnutka i poslovanja	31.12.2023. godine	31.12.2022. godine
Kraš Commerce d.o.o., Beograd	Novi Beograd, Srbija	100%	100%
Krašcommerce d.o.o., Ljubljana *	Ljubljana, Slovenija	-	100%
Kraškomerc Kraš dooel, Skopje	Skopje, Sjeverna Makedonija	100%	100%
Mira d.o.o., Prijedor *	Prijedor, BiH	100%	100%

Vrijednost ulaganja u ovisna društva

	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR
	Društvo	Društvo
Mira a.d.	5.126	5.126
Kraškomerc Skopje d.o.o.el.	489	489
Kraškomerc Ljubljana d.o.o.	-	204
Kraškomerc Beograd d.o.o.	-	-
Ukupno	5.615	5.819

Ulaganje u ovisno društvo Kraš Commerce d.o.o., Beograd bruto knjigovodstvene vrijednosti 618 tisuća eura je u potpunosti umanjeno.

*Društvo je u prosincu 2023. godine pripojilo ovisno društvo Krašcommerce d.o.o. Ljubljana.

23. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA I ODGOĐENA POREZNA OBEVEZA

	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Odgođena porezna obveza	(1.242)	(1.242)	(1.153)	(1.160)
Odgođena porezna imovina	460	430	597	567
Odgođeni porezi - neto	(782)	(812)	(556)	(593)
<i>Odgođena porezna imovina</i>				
Iznosi se odnose na privremene razlike nastale iz:				
Rezervacija za jubilarne nagrade i otpremnine	218	250	217	250
Očekivanih kreditnih gubitaka po potraživanjima od kupaca, danih zajmova i danih depozita	(24)	(16)	3	11
Vrijednosnog usklađenja zaliha	93	63	93	63
Revalorizacije dionica	23	21	23	21
Umanjenja ulaganja u ovisno društvo Kraš Komerc Beograd	-	-	111	111
Depozitarnih potvrda i obveznice Fortenova Grupe	112	112	112	111
Amortizacije	38	-	38	-
Ukupna odgođena porezna imovina	460	430	597	567
Neto odgođena porezna imovina	460	430	597	567
<i>Odgođena porezna obveza</i>				
Iznosi se odnose na privremene razlike nastale iz:				
Revalorizacije zemljišta	1.153	1.160	1.153	1.160
Privremene porezne razlike nastale na razlici knjigovodstvenih i poreznih vrijednosti na građevinskim objektima	89	82	-	-
Ukupna odgođena porezna obveza	1.242	1.242	1.153	1.160
Stavke koje mogu biti predmet netiranja	-	-	-	-
Neto odgođena porezna obveza	1.242	1.242	1.153	1.160

U izvještajima o financijskom položaju Grupe i Društva, sukladno MRS-u 12, izvršen je prijeboj odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze.

23. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA I ODGOĐENA POREZNA OBVEZA (NASTAVAK)

Grupa Odgođena porezna imovina	Rezervacija za jubilarne nagrade i otpremnine	Očekivanih kreditnih gubitaka po potraživanjima od kupaca, danih zajmova i danih depozita	Revalorizacija dionica	Ispravak vrijednosti zaliha	Prenesenih poreznih gubitaka	Depozitarne potvrde i obveznice Fortenova Grupe	Amortizacija	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2022.	283	66	9	86	2	112	-	558
Knjiženje u dobiti ili gubitku	(33)	(82)	-	(23)	(2)	-	-	(140)
Knjiženje u ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	12	-	-	-	-	12
Na dan 31. prosinca 2022.	250	(16)	21	63	-	112	-	430
Knjiženje u dobiti ili gubitku	(34)	(8)	-	30	-	-	39	27
Knjiženje u ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	2	-	-	-	-	2
Na dan 31. prosinca 2023.	216	(24)	23	93	-	112	39	460
Odgođena porezna obveza	Privremenih poreznih razlika nastali na razlici knjigovodstvenih i poreznih vrijednosti na građevinskim objektima				Revalorizacija građevinskih objekata i zemljišta		Ukupno	
				'000 EUR		'000 EUR		'000 EUR
Na dan 1. siječnja 2022.				120		1.160		1.280
Knjiženje u dobiti ili gubitku				(38)		-		(38)
Na dan 31. prosinca 2022.				82		1.160		1.242
Knjiženje u dobiti ili gubitku				7		(7)		-
Na dan 31. prosinca 2023.				89		1.153		1.242

23. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA I ODGOĐENA POREZNA OBVEZA (NASTAVAK)**Društvo**

Odgođena porezna imovina	Rezervacija za jubilarne nagrade i otpremnine	Očekivanih kreditnih gubitaka po potraživanjima od kupaca, danih zajmova i danih depozita	Vrijednosno usklađenje zaliha	Revalorizacija dionica	Umanjenje ulaganja u ovisno društvo Kraš Komerc Beograd	Depozitarne potvrde i obveznice Fortenova Grupe	Amortizacija	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Na dan 1. siječnja 2022.	240	106	86	9	111	112	-	664
Knjiženje u dobiti ili gubitku	(33)	(95)	(23)	-	-	-	-	(152)
Knjiženje u ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	12	-	-	-	12
Prijenos u zadržanu dobit pripajanjem Karolina Osijek	43	-	-	-	-	-	-	43
Na dan 31. prosinca 2022.	250	11	63	21	111	112	-	567
Knjiženje u dobiti ili gubitku	(33)	(8)	29	-	-	-	39	28
Knjiženje u ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	2	-	-	-	2
Na dan 31. prosinca 2023.	217	3	92	23	111	112	39	597

Odgođena porezna obveza**Revalorizacija građevinskih objekata i zemljišta****Ukupno**

Na dan 1. siječnja 2022.	402	402
Knjiženje u dobiti ili gubitku	758	758
Na dan 31. prosinca 2022.	1.160	1.160
Knjiženje u dobiti ili gubitku	(7)	(7)
Knjiženje u ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-
Na dan 31. prosinca 2023.	1.153	1.153

24. ZALIH

	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Sirovine i materijal	10.800	19.740	8.973	16.402
Gotovi proizvodi	14.256	11.875	12.592	10.390
Trgovačka roba	789	551	1.246	709
Proizvodnja u tijeku	1.058	845	1.058	842
Predujmovi za zalihe	29	35	29	35
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	138	-	-
Ukupno	26.932	33.184	23.897	28.378

Na razini Grupe, u 2023. godini umanjene vrijednosti zaliha na teret troškova iznosi 495 tisuća eura (2022: 0 tisuća eura). Društvo je tijekom 2023. godine umanjilo vrijednost zaliha na teret troškova u iznosu od 495 tisuća eura (2022: 0 tisuća eura) (bilješka 10.2).

25. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Potraživanja od kupaca u zemlji	21.788	16.210	21.787	16.212
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	18.180	20.680	14.221	14.173
Umanjenje vrijednosti potraživanja	(3.178)	(3.156)	(3.037)	(3.029)
Potraživanja od ovisnih društava	-	-	892	3.010
Umanjenje vrijednosti potraživanja - povezane strane	-	-	(786)	(831)
Ukupno	36.790	33.734	33.077	29.535

Prosječno razdoblje kreditiranja prodaje robe je 78 dana (Grupa) i 75 dana Društvo (2022.: 81 dan (Grupa) i 78 dana (Društvo)). Kamata se ne zaračunava na nepodmirena potraživanja od kupaca.

Grupa i Društvo uvijek vrednuju smanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu istovjetnom očekivanim kreditnim gubicima kroz cijeli vijek. Očekivani kreditni gubici za potraživanja od kupaca procjenjuju se s pomoću matrice za određivanje rezerviranja na temelju proteklog iskustva s nenaplaćenim potraživanjima u proteklim razdobljima i analize trenutnog financijskog položaja dužnika, uz primjenu usklađenja s čimbenicima koji su svojstveni dužnicima, općim gospodarskim uvjetima u industriji u kojoj posluju dužnici te procjeni trenutnog i predviđenog smjera kretanja uvjeta na izvještajni datum. Grupa i Društvo su priznali ispravak vrijednosti za potraživanja za koja se procijenilo da je neizvjesna naplata.

Grupa i Društvo su povećali očekivanu stopu gubitka za potraživanja od kupaca iz prethodne godine na temelju svoje procjene učinka trenutnih gospodarskih uvjeta i predviđenog smjera kretanja na izvještajni datum. Metode procjene tijekom tekućeg izvještajnog razdoblja nisu se mijenjale.

Grupa i Društvo otpisuju potraživanja od kupaca ako postoji informacija koja upućuje na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i ne postoje izgledi za oporavak, na primjer ako je dužnik u postupku likvidacije ili je nad njime pokrenut stečajni postupak. Nijedno otpisano potraživanje od kupaca nije predmet prisilne naplate.

S obzirom na to da iskustvo Grupe i Društva oko kreditnog gubitka iz prethodnog razdoblja ne upućuje na znatno različite obrasce gubitka za različite segmente kupaca, rezerviranja za ispravak vrijednosti na temelju prekoračenja dospjeća ne razlikuju se dodatno među različitim kupcima Grupe i Društva.

Umanjenje vrijednosti potraživanja najvećim dijelom se odnosi na potraživanje od kupca na tržištu Saudijske Arabije koji je bio u procesu financijskog restrukturiranja, a koji je na zahtjev vjerovnika prekinut. Poštujući načelo opreznosti, te imajući u vidu da je mogućnost naplate iznimno mala, Društvo je na dan 31.12.2023. godine vrijednosno uskladilo sva potraživanja u iznosu od 2.956 tisuća eura za koje je proteklo 60 i više dana od dana dospjeća do 31.12.2022. godine. U 2023. godini vrijednosno su usklađena preostala potraživanja, u iznosu od 160 tisuća eura.

U 2023. godini Grupa i Društvo su s navedenim kupcem prekinuli poslovnu suradnju.

25. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

U financijskom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, radi adekvatnije prezentacije, izvršeno je netiranje naplaćenih prethodno vrijednosno usklađenih potraživanja u iznosu od 2.155 tisuća eura u 2022. godini i ispravka vrijednosti potraživanja u 2022. godini u iznosu od 2.131 tisuću eura.

Promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca treće strane

Grupa

	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR
Stanje na početku godine	3.155	2.523
Ponovna mjerenja ispravka vrijednosti, neto	150	2.651
Iznosi naplaćeni tijekom godine	-	(2.155)
Otpisani iznosi (Isknjiženje)	(128)	137
Stanje na kraju godine	3.178	3.156

Bruto potraživanja od kupaca – starosna struktura						
31.12.2023.	Nedospjela	0 – 90	91 - 180	181 - 360	> 360	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	29.114	6.774	45	289	3.747	39.968

Bruto potraživanja od kupaca – starosna struktura						
31.12.2022.	Nedospjela	0 – 90	91 - 180	181 - 360	> 360	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	28.119	4.936	2.223	1.579	36	36.893

Promjena ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca

Društvo

	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR
Stanje na početku godine	3.860	3.246
Ponovna mjerenja ispravka vrijednosti, neto	111	2.547
Iznosi naplaćeni tijekom godine	(45)	(2.239)
Otpisani iznosi (Isknjiženje)	(103)	306
Stanje na kraju godine	3.823	3.860

Bruto potraživanja od kupaca – starosna struktura						
31.12.2023.	Nedospjela	0 – 90	91 - 180	181 - 360	> 360	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	26.680	6.249	44	4	3.924	36.901

Bruto potraživanja od kupaca – starosna struktura						
31.12.2022.	Nedospjela	0 – 90	91 - 180	181 - 360	> 360	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	24.744	4.657	1.552	1.579	862	33.395

26. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2023. '000 EUR Grupa	31.12.2022. '000 EUR Grupa	31.12.2023. '000 EUR Društvo	31.12.2022. '000 EUR Društvo
Potraživanja za akontacije poreza na dobit	83	892	-	804
Potraživanja za više plaćeni porez na dodanu vrijednost	171	197	-	-
Potraživanja od HZZO	42	56	5	15
Ostala potraživanja od države	151	197	98	103
Unaprijed plaćeni troškovi	283	232	248	226
Potraživanja od zaposlenika	10	11	9	8
Potraživanja za dane predujmове	59	225	59	225
Ostala potraživanja	188	230	186	229
Ukupno	987	2.040	605	1.610

27. NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI

	31.12.2023. '000 EUR Grupa	31.12.2022. '000 EUR Grupa	31.12.2023. '000 EUR Društvo	31.12.2022. '000 EUR Društvo
Novac na deviznim računima u banci	404	3.650	9	2.861
Novac na eurskim računima u banci	18.822	12.949	18.822	12.948
Novac u blagajni	8	6	5	3
Ukupno	19.234	16.605	18.836	15.812

28. TEMELJNI KAPITAL

	31.12.2023. '000 EUR Grupa	31.12.2022. '000 EUR Grupa	31.12.2023. '000 EUR Društvo	31.12.2022. '000 EUR Društvo
Temeljni kapital	79.560	79.560	79.560	79.560
Ukupno	79.560	79.560	79.560	79.560

Temeljni (upisani) kapital na dan 31. prosinca 2023. godine utvrđen je u nominalnoj vrijednosti u iznosu od 79.560 tisuća eura (31. prosinca 2022. godine u iznosu od 79.560 tisuća eura) i sastoji se od 1.498.621 dionice bez nominalnog iznosa (2022.: 1.498.621 dionice nominalne vrijednosti od 59,09 eura) te predstavlja vlastite trajne izvore za poslovanje Grupe i Društva i obuhvaća temeljnu glavnica registriranu kod Trgovačkog suda u Zagrebu.

Vlasnička struktura dioničara na dan 31. prosinca 2023. godine upisana u informacijski sustav SKDD prikazana je kako slijedi:

31.12.2023.		
Dioničar	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu (%)
MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o. Vrgorac	826.426	55,15%
KAPPA STAR LIMITED d.o.o. Nicosia Cipar	483.117	32,24%
Ostale fizičke osobe	103.031	6,88%
Ostale pravne osobe	2.432	0,15%
KRAŠ d.d. Zagreb – Trezorski račun	83.615	5,58%
Ukupno	1.498.621	100,00%

28. TEMELJNI KAPITAL (NASTAVAK)

U nastavku je prikazana vlasnička struktura prvih deset dioničara na dan 31. prosinca 2023. godine upisanih u informacijski sustav SKDD:

31.12.2023.		
Dioničar	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu (%)
MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o. Vrgorac	826.426	55,15%
KAPPA STAR LIMITED d.o.o., Nicosia, Cipar	483.117	32,24%
KRAŠ d.d. Zagreb - trezorski račun	83.615	5,58%
HRVATSKI ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU	2.000	0,13%
ZORIĆ MARIJA	1.507	0,10%
JUKIĆ BORIS	1.339	0,09%
MIKUŠ BEBAN ANA	1.039	0,07%
LISICA DANIJELA	900	0,06%
BLAŽIĆ ZVJEZDANA	745	0,05%
ŠVALJEK BARICA	625	0,04%
Ukupno	1.401.313	93,51%

Vlasnička struktura dioničara na dan 31. prosinca 2022. godine upisana u informacijski sustav SKDD prikazana je kako slijedi:

31.12.2022.		
Dioničar	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu (%)
MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o. Vrgorac	824.155	54,99%
KAPPA STAR LIMITED d.o.o. Nicosia Cipar	483.117	32,24%
Ostale fizičke osobe	109.201	7,29%
Ostale pravne osobe	3.199	0,21%
KRAŠ d.d. Zagreb – Trezorski račun	78.949	5,27%
Ukupno	1.498.621	100,00%

U nastavku je prikazana vlasnička struktura prvih deset dioničara na dan 31. prosinca 2022. godine upisanih u informacijski sustav SKDD:

31.12.2022.		
Dioničar	Broj dionica	Udio u temeljnom kapitalu (%)
MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o. Vrgorac	824.155	54,99%
KAPPA STAR LIMITED d.o.o., Nicosia, Cipar	483.117	32,24%
KRAŠ d.d. Zagreb - trezorski račun	78.949	5,27%
HRVATSKI ZAVOD ZA TRANSFUZIJSKU MEDICINU	2.000	0,13%
ZORIĆ MARIJA	1.707	0,11%
JUKIĆ BORIS	1.661	0,11%
MIKUŠ BEBAN ANA	1.339	0,09%
LISICA DANIJELA	1.039	0,07%
BLAŽIĆ ZVJEZDANA	900	0,06%
ŠVALJEK BARICA	900	0,06%
Ukupno	1.395.767	93,13%

28. TEMELJNI KAPITAL (NASTAVAK)

Konsolidirane financijske izvještaje grupe poduzetnika u kojoj Društvo sudjeluje kao kontrolirani član sastavlja MESNA INDUSTRIJA BRAČA PIVAC d.o.o., te će isti biti javno dostupni u zakonskom roku kod registra Financijske agencije.

Isplate dividende

Prema odluci Glavne skupštine Društva održane 07. lipnja 2023. godine, odobrena je isplata dividende u iznosu od 1,35 EUR po dionici, za dobit ostvarenu u 2022. godini.

Prema odluci Glavne skupštine društva održane 14. srpnja 2022. godine, odobrena je isplate dividende u iznosu od 1,33 EUR po dionici, za dobit ostvarenu u 2021. godini.

28.1. KAPITALNE REZERVE

Kapitalne rezerve iskazane na dan 31. prosinca 2023. godine u negativnom iznosu od 20.060 tisuća eura (31. prosinca 2022. godine u negativnom iznosu od 20.060 tisuća eura) odnose se na kapitalni gubitak od prodaje vlastitih dionica.

28.2. ZAKONSKE REZERVE

Zakonske rezerve iskazane su na dan 31. prosinca 2023. godine u iznosu od 4.300 tisuća eura (Grupa), odnosno 3.978 tisuća eura (Društvo), (31. prosinca 2022. godine u iznosu od 4.300 tisuća eura, odnosno 3.978 tisuća eura) i u njih u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima unosi se 5% dobiti tekuće godine nakon pokrića gubitka, sve dok zakonske rezerve ne dosegnu minimalni zakonski iznos od 5% temeljnog kapitala.

28.3. REVALORIZACIJSKE PRIČUVE – ZEMLJIŠTA

Revalorizacijske pričuve u ukupnom iznosu od 1.832 tisuće eura formirane su prilikom prijenosa zemljišta s nekretnina koje koristi Društvo na ulaganje u nekretnine koje se iskazuje po fer vrijednosti. Društvo je razliku između knjigovodstvene vrijednosti nekretnine utvrđene sukladno MRS-u 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i njene fer vrijednosti sukladno MRS-u 40 „Ulaganje u nekretnine“ na datum prijenosa iskazalo kao revalorizacijsku rezervu u iznosu od 1.832 tisuće eura te odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 402 tisuće eura.

28.4. REVALORIZACIJSKE PRIČUVE – FINANCIJSKA IMOVINA VREDNOVANA KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

Revalorizacijske pričuve financijske imovine vrednovane kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iskazane na dan 31. prosinca 2023. godine u negativnom iznosu od 106 tisuća eura (31. prosinca 2022. godine u negativnom iznosu od 95 tisuća eura) predstavljaju pričuve po osnovi naknadnog vrednovanja po fer vrijednosti financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

29. POSUDBE

	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Dugoročne posudbe po amortiziranom trošku	17.034	23.493	15.451	21.319
Kratkoročne posudbe po amortiziranom trošku	9.559	9.780	8.968	9.189
Ukupno	26.592	33.273	24.419	30.508

Kratkoročne posudbe odnose se na tekuća dospijeca dugoročnih kredita.

29. POSUDBE (NASTAVAK)

Plan otplatnih planova glavnice kredita

Grupa	('000 EUR)			
	2024.	2025.	2026.	2027.
UKUPNO :	9.559	9.342	4.897	2.794

Društvo	('000 EUR)			
	2024.	2025.	2026.	2027.
UKUPNO :	8.968	8.751	4.300	2.400

Pregled fiksnih i varijabilnih kamatnih stopa

	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Fiksna kamatna stopa	0,00 %-1,50%	0,00% - 0,55 %	0,00 %-1,50%	0,00% - 0,55%

Prosječna efektivna kamatna stopa u 2023. godini iznosi 0,56% za Grupu i Društvo (2022.: 0,54% za Grupi i 0,52% za Društvo).

30. OBVEZE S OSNOVA NAJMA

	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Obveze s osnove najma - kratkoročno	392	511	354	466
Obveze s osnove najma - dugoročno	1.312	1.403	1.276	1.341
Ukupno	1.704	1.914	1.630	1.807

31. REZERVIRANJA

	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine*	2.600	2.502	2.409	2.222
Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	1.013	830	1.013	830
Rezerviranja za započete sudske sporove**	204	2.831	204	2.831
Rezerviranja za nadoknadu štete	31	31	-	-
Ukupno	3.848	6.194	3.626	5.883

*Trošak definiranih planiranih naknada je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Sve obveze izračunate su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 19 i u skladu s načelima aktuarske struke. Izračun sadašnje vrijednosti obveza rađen je po Metodi projicirane kreditne jedinice. Kamatna stopa određena je na nivou Grupe u iznosu 3,86% (2022. 3,5%) na osnovi prinosa obveznica RH, kao kombinacija kamatne stope na najkvalitetnije korporativne obveznice s dospeljećem do 5 godine i državnih obveznica s dospeljećem preko 5 godina od dana obračuna.

**Grupa je tijekom redovnog poslovanja bila tuženik, odnosno tužitelj u sudskim sporovima koji su u tijeku. Prema mišljenju Uprave, Grupa neće imati materijalnih gubitaka po ovim sporovima iznad iznosa za koje su izvršena rezerviranja na dan 31.12.2022. godine. U 2023. godini izvršeno je ukidanje rezerviranja za sudski spor u iznosu od 2.627 tisuća eura.

31. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Grupa	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	Rezerviranja za započete sudske sporove	Rezerviranja za nadoknadu štete	Ukupno
Na dan 1.siječnja 2023.	2.502	830	2.831	31	6.194
Povećanja	1.160	1.013	-	-	2.173
Iskorišteno	(846)	-	-	-	(846)
Ukinuto	(216)	(830)	(2.627)	-	(3.673)
Na dan 31. prosinca 2022.	2.600	1.013	204	31	3.848

Društvo	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	Rezerviranja za započete sudske sporove	Ukupno
Na dan 1.siječnja 2023.	2.222	830	2.831	5.833
Povećanja	1.160	1.013	-	2.173
Iskorišteno	(790)	-	-	(790)
Ukinuto	(183)	(830)	(2.627)	(183)
Na dan 31. prosinca 2023.	2.409	1.013	204	3.626

32. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2023. '000 EUR Grupa	31.12.2022. '000 EUR Grupa	31.12.2023. '000 EUR Društvo	31.12.2022. '000 EUR Društvo
Obveze prema dobavljačima u zemlji	11.403	7.055	11.401	7.054
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	7.985	7.514	6.317	4.113
Obveze prema ovisnim društvima	-	-	2.714	1.064
Ukupno	19.388	14.569	20.432	12.231

33. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31.12.2023. '000 EUR Grupa	31.12.2022. '000 EUR Grupa	31.12.2023. '000 EUR Društvo	31.12.2022. '000 EUR Društvo
Obveze prema zaposlenima za plaće	1.795	1.687	1.583	1.358
Odgođeno plaćanje troškova	969	1.373	849	1.211
Obveze za doprinose iz i na plaće	847	717	847	693
Obveza poreza na dobit	748	957	646	925
Obveze za prodane stanove	272	259	272	259
Ostale obveze za poreze i doprinose	225	122	99	110
Ostale obveze prema zaposlenima	186	116	178	104
Obveze za porez i prirez	167	127	167	127
Obveze za primljene predujmove	151	44	150	44
Obveze s osnova neisplaćene dobiti – dividende	134	118	134	118
Ostalo	13	202	7	121
Obveze za porez na dodanu vrijednost	1	38	-	-
Obveze za kamate	-	7	-	7
Ukupno	5.508	5.767	4.932	5.077

34. PRIPAJANJE OVISNOG DRUŠTVA

- Pripajanje društva Krašcommerce d.o.o., Ljubljana

Na dan 6. prosinca 2023. godine, temeljem zajedničkog plana pripajanja od 29. lipnja 2023. godine KRAŠ d.d. pripojio je ovisno društvo Krašcommerce d.o.o. Ljubljana. Efekti pripajanja provedeni su prema knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza društva Krašcommerce d.o.o..

Efekti priznavanja s 06.12.2023.

<i>Bilanca društva Krašcommerce d.o.o. 06.12.2023..</i>	'000 EUR
Nekretnine, postrojenja i oprema	37
Ostalo	1
Ukupno dugotrajna imovina	38
Potraživanja	38
Novac	151
Ostalo	2
Ukupno kratkotrajna imovina	191
Ukupno imovina	229
Obveze prema dobavljačima	(1)
Ukupno kratkoročne obveze	(1)
Ukupno obveze	(1)
Kapital	228
Efekt eliminacije međusobnih odnosa	(206)
Neto stečena imovina	22

34. PRIPAJANJE OVISNOG DRUŠTVA (NASTAVAK)**- Pripajanje društva Karolina d.o.o., Osijek**

Na dan 1. siječnja 2022. godine KRAŠ d.d. je pripojio ovisno društvo Karolina d.o.o., Osijek. Efekti pripajanja provedeni su prema knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza društva Karolina d.o.o. Poslovna transakcija pripajanja društva Karolina d.o.o. društvu Kraš d.d. provedena je isključivo temeljem strateških ciljeva i gospodarski opravdanih poslovnih razloga.

Efekti priznavanja s 1.1.2022.

<i>Bilanca društva Karolina d.o.o. 1.1.2022.</i>	'000 EUR
Nekretnine, postrojenja i oprema	15.698
Ostalo	87
Ukupno dugotrajna imovina	15.785
Zalihe	2.754
Potraživanja od kupaca	1.281
Novac	35
Ostalo	41
Ukupno kratkotrajna imovina	4.087
Ukupno imovina	19.873
Posudbe	(1.018)
Odgođena porezna obveza	(767)
Rezerviranja	342
Ukupne dugoročne obveze	(2.117)
	0
Obveze prema dobavljačima	1.366
Posudbe	3.794
Ostalo	566
Ukupno kratkoročne obveze	(5.726)
Ukupno obveze	(7.843)
Kapital	12.029
Efekt eliminacije međusobnih odnosa	(7.168)
Neto stečena imovina	4.862

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI**(a) Ciljevi upravljanja financijskim rizikom**

Grupa i Društvo su izloženi međunarodnom tržištu, odnosno Grupa i Društvo su podložni utjecaju promjena cijena glavnih sirovina na svjetskom tržištu koje ovise o kretanju tečaja stranih valuta.

Financijski rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik cijena), valutni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

(b) Tržišni rizik

Grupa i Društvo su prije svega izloženi financijskom riziku promjene valutnih tečajeva, kamatnih stopa te promjene cijena sirovina na svjetskom tržištu. Nije bilo promjena izloženosti Grupe i Društva tržišnim rizicima ili načina na koji Grupa i Društvo upravljaju tim rizikom i mjere ga. Grupa i Društvo ne ulaze u derivativne financijske instrumente kako bi upravljali izloženošću kamatnom i tečajnom riziku.

(b)(i) Upravljanje valutnim rizikom

Grupa i Društvo određene transakcije zaključuje u stranoj valuti, te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. Grupa i Društvo u ovom trenutku nemaju posebnih instrumenata zaštite već je isto djelomično osigurano kroz valutnu usklađenost imovine i obveza Grupe i Društva. U idućoj su tablici prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe i Društva u stranoj valuti na dan izvještavanja:

Grupa	31.12.2023.		31. prosinca 2022. godine	
	USD	Ostalo	USD	Ostalo
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Potraživanja od kupaca	-	1.873	1.402	2.074
Ostala potraživanja	480	182	-	-
Posudbe	-	-	-	(6)
Obveze s osnova najma	-	-	-	(7)
Obveze za zajmove depozite isl.	-	-	-	(9)
Ostale dugoročne obveze	-	-	-	(272)
Obveze prema dobavljačima	(145)	(448)	(212)	(924)
Obveze prema zaposlenicima	-	(219)	-	-
Obveze za poreze i doprinose	-	(112)	-	-
Ostale kratkoročne obveze	-	(134)	-	(477)
Neto bilančna izloženost	335	1.142	0	380

Društvo	31.12.2023.		31.12.2022.	
	USD	Ostalo	USD	Ostalo
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Potraživanja od kupaca	-	420	261	247
Obveze prema dobavljačima	(145)	-	(211)	(28)
Neto bilančna izloženost	(145)	420	50	219

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)**(b)(i) Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)****Analiza osjetljivosti na valutni rizik**

Grupa i Društvo su prvenstveno izloženi riziku valute Sjedinjenih Američkih Država (USD). U idućim je tablicama analizirana osjetljivost Grupe i Društva na povećanje i smanjenje tečaja eura od 1% u odnosu na relevantnu valutu. Stopa osjetljivosti od 1% je stopa koja se upotrebljava u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njome su preračunate stavke usklađene za promjenu od 1 posto u valutnim tečajevima na kraju godine. Analiza osjetljivosti uključuje vanjske zajmove, kao i zajmove inozemnim subjektima Grupe i Društva koji su nominirani u valuti koja nije valuta vjerovnika ili dužnika. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti i ostale glavnice ako vrijednost eura poraste za 1% u odnosu na predmetnu valutu. U slučaju pada vrijednosti eura za 1% u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit ili glavnice bio bi jednak ali suprotan, odnosno iznosi u tablici bi bili negativni.

Primijenjeni su sljedeći tečajevi:

Grupa	2023.	2022.
USD 1	1,1050	1,067
	1,1161	1,077
	Dobit ili gubitak	
	Aprecijacija	Deprecijacija
31. prosinca 2023. godine		
USD (1% promjena)	4	(4)
31. prosinca 2022. godine		
USD (1% promjena)	13	(13)
	Dobit ili gubitak	
	Aprecijacija	Deprecijacija
31. prosinca 2023. godine		
USD (1% promjena)	(2)	2
31. prosinca 2022. godine		
USD (1% promjena)	1	(1)

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

(c)(ii) Upravljanje rizikom kamatne stope

Grupa i Društvo nisu izloženi kamatnom riziku iz razloga što Grupa i Društvo posuđuju sredstva po fiksnim kamatnim stopama.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analize osjetljivosti koje slijede temelje se na izloženosti kamatnim stopama po neizvedenim instrumentima na kraju izvještajnog razdoblja. Povećanje ili smanjenje kamatnih stopa za 1% upotrebljava se u internom izvještavanju o riziku kamatne stope i predstavlja procjenu rukovodstva o razumnoj mogućoj promjeni kamatnih stopa.

U slučaju da su kamatne stope bile 1% više/nije dok su ostale varijable bile konstantne:

- dobit tekuće godine koja je završila 31. prosinca 2023. smanjila/ povećala bi se za 266 tisuća eura za Grupu i 244 tisuće eura za Društvo (202.: 333 tisuće eura za Grupu, 305 tisuća eura za Društvo).

(d) Upravljanje kreditnim rizikom

Bilješka u nastavku sadržava pojedinosti o maksimalnoj izloženosti kreditnom riziku i osnovama mjerenja za određivanje očekivanih kreditnih gubitaka.

Kako bi smanjili kreditni rizik, Grupa i Društvo su usvojili politiku poslovanja isključivo s kreditno sposobnim stranama i pribavljanja dostatnih instrumenata osiguranja naplate kako bi, prema potrebi, ublažilo rizik financijskog gubitka zbog neispunjenja obveza. Grupa i Društvo posluju samo sa subjektima čiji je rejting ekvivalentan - investicijskom stupnju.

Prije nego što prihvati novog kupca, tim odgovoran za određivanje kreditnih limita upotrebljava sustav ocjenjivanja kreditne sposobnosti kako bi procijenio kreditnu sposobnost kupca i odredio kreditni limit za svakog pojedinog kupca.

Osim toga, uspostavljeni su i postupci odobravanja kredita i ostali postupci praćenja kako bi se osiguralo poduzimanje radnji potrebnih za naplatu dospjelih dugova. Nadalje, Grupa i Društvo preispituju nadoknadiv iznos duga i dužničkog ulaganja na pojedinačnoj osnovi na kraju izvještajnog razdoblja kako bi se osigurale primjerene rezervacije za umanjenje vrijednosti za nenadoknadive iznose. U tom pogledu, rukovodstvo Grupe i Društva smatraju da je kreditni rizik Društva, odnosno Grupe znatno smanjen. Potraživanja od kupaca odnose se na mali broj kupaca. Kreditna analiza provodi se na temelju financijskog stanja potraživanja i, prema potrebi, pribavlja se osigurateljsko pokriće za kreditna jamstva.

Kreditni rizik po likvidnim sredstvima je ograničen, budući da su ugovorne strane banke kojima su međunarodne rejting agencije dodijelile visoki kreditni rejting.

(d)(i) Instrumenti osiguranja naplate i druga kreditna poboljšanja

Društvo ne drži nikakve instrumente osiguranja naplate i kreditna poboljšanja kao pokriće za svoj kreditni rizik povezan sa svojom financijskom imovinom.

d)(ii) Pregled izloženosti kreditnom riziku

Kreditni rizik se odnosi na rizik neispunjenja ugovornih obveza druge ugovorne strane, čime bi Grupa i Društvo pretrpjeli financijske gubitke. Na dan 31. prosinca 2023. godine, najveća izloženost Grupe i Društva kreditnom riziku, ne uzimajući u obzir instrumente osiguranja naplate ili duga kreditna poboljšanja, koji mogu prouzročiti financijski gubitak za Grupu i Društvo zbog nemogućnosti plaćanja obveza drugih strana i financijskih jamstava koje su Grupa i Društvo dali, proizlazi iz:

- knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine iskazane u konsolidiranom, odnosno nekonsolidiranom izvještaju o financijskom položaju

Tablice u nastavku sadržavaju pojedinosti o kreditnoj kvaliteti financijske imovine, kao i maksimalne izloženosti kreditnom riziku po ocjenama kreditnog rizika:

- (i) Kada je riječ o potraživanjima od kupaca, Grupa i Društvo primijenili su puni pristup iz MSFI-ja 9 kako bi izmjerili rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke.

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)**(d) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)****d)(ii) Pregled izloženosti kreditnom riziku**

Grupa						
31.12.2023.	Bilješka	Vanjski kreditni rejting	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Rezervacije za umanjene vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
				'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Dani zajmovi	21	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	2.035	-	2.035
Potraživanja od kupaca	27	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	39.967	(3.178)	36.789
Grupa						
31.12.2022.	Bilješka	Vanjski kreditni rejting	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Rezervacije za umanjene vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
				'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Dani zajmovi	21	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	52	-	52
Potraživanja od kupaca	27	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	36.892	(3.156)	33.736
Društvo						
31.12.2023.	Bilješka	Vanjski kreditni rejting	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Rezervacije za umanjene vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
				'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Dani zajmovi	21	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	2.035	-	2.035
Potraživanja od kupaca	27	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	9.438	(3.823)	5.615
31.12.2022.	Bilješka	Vanjski kreditni rejting	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	Bruto knjigovodstvena vrijednost	Rezervacije za umanjene vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost
				'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Dani zajmovi	21	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	393	-	393
Potraživanja od kupaca	27	N/p	Očekivani kreditni gubici kroz cijeli vijek	16.930	(3.860)	13.070

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kako je navedena u bilješci 20 najbolje predstavlja njegovu maksimalnu izloženost kreditnom riziku.

(e) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnju odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi rukovodstvo, koje je postavilo odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim se vodi u upravljanju kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za financiranjem te likvidnošću. Grupa i Društvo upravljaju rizikom likvidnosti na način da održava adekvatne pričuve i kreditne linije, konstantno nadgleda prognoziranu i stvarne priljeve i odljeva novca te usklađuje dospijeće financijske imovine i financijskih obveza.

(e)(i) Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika

Tablice u nastavku sadržavaju analizu preostalog razdoblja do ugovornog dospijeća neizvedenih financijskih obveza Grupe i Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih tokova financijskih obveza prema najranijem datumu na koji se od Grupe i Društva može zatražiti plaćanje. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici i kamatama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2023. godine

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

(e) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

(e)(i) Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)

Grupa	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Nakon 5 godina	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
	%	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
31. prosinca 2023.									
Obveze prema dobavljačima	-	12.893	6.494	-	-	-	-	19.387	19.387
Obveze za zajmove depozite isl.	-	-	18	12	15	-	-	45	45
Obveze po najmu (nominalni iznos)	2,50%	40	79	226	293	617	377	1.631	1.631
Kamate na obveze po najmu	-	3	5	22	24	41	10	105	n/p
Posudbe (nominalni iznos)	0,56%	624	1.665	7.269	9.344	7.691	-	26.593	26.593
Kamate na posudbe	-	18	18	93	80	44	-	254	n/p
Ostale dugoročne obveze	-	-	-	-	15	-	-	15	15
Ostale kratkoročne obveze	-	5.056	457	4	-	-	-	5.517	5.517
31. prosinca 2022.									
Obveze prema dobavljačima	-	9.853	4.716	-	-	-	-	14.570	14.570
Obveze za zajmove depozite isl.	-	-	-	37	-	17	-	53	53
Obveze po najmu (nominalni iznos)	2,50%	47	89	376	334	588	481	1.914	1.915
Kamate na obveze po najmu	-	4	7	28	31	48	18	136	n/p
Posudbe (nominalni iznos)	0,44%	565	2.646	6.569	8.759	14.734	-	33.273	33.273
Kamate na posudbe	-	-	-	-	-	296	-	296	n/p
Ostale dugoročne obveze	-	-	-	-	-	25	-	25	25
Ostale kratkoročne obveze	-	4.069	1.209	489	-	-	-	5.767	5.767

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)**(e) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)****(e)(i) Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)**

Društvo	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Nakon 5 godina	Ukupno	Knjigovodstvena vrijednost
	%	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
31. prosinca 2023.									
Obveze prema dobavljačima	-	14.205	6.227	-	-	-	-	20.432	20.432
Obveze za zajmove depozite i sl.	-	-	18	12	8	-	-	38	38
Obveze po najmu (nominalni iznos)	-	40	79	226	293	617	377	1.631	1.631
Kamate na obveze po najmu	2,05%	3	5	22	24	41	10	105	n/p
Posudbe (nominalni iznos)	0,56%	575	1.567	6.826	8.751	6.700	-	24.419	24.419
Ostale dugoročne obveze	-	-	-	-	15	-	-	15	15
Kamate na posudbe	-	15	18	86	73	38	-	231	n/p
Ostale kratkoročne obveze	-	4.940	-	-	-	-	-	4.940	4.940
31. prosinca 2022.									
Obveze prema dobavljačima	-	8.218	4.013	-	-	-	-	12.232	12.232
Obveze za zajmove depozite i sl.	-	-	-	37	8	-	-	45	45
Obveze po najmu (nominalni iznos)	-	44	83	340	308	552	481	1.808	1.808
Kamate na obveze po najmu	2,50%	3	6	23	24	46	18	120	n/p
Posudbe (nominalni iznos)	0,43%	515	2.547	6.126	8.168	13.151	-	30.508	30.508
Ostale dugoročne obveze	-	-	-	-	-	25	-	25	25
Kamate na posudbe	-	15	15	77	77	77	-	262	n/p
Ostale kratkoročne obveze	-	3.628	1.209	240	-	-	-	5.077	5.077

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)**(e) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)****(e)(i) Tablična analiza rizika likvidnosti i kamatnog rizika (nastavak)**

Tablice u nastavku sadržavaju analizu preostalog razdoblja do ugovornog dospjeća neizvedene financijske imovine Grupe i Društva. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih tokova financijske imovine prema najranijem datumu na koje Društvo može tražiti naplatu. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici i kamatama.

Grupa	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 2 godine	2–5 godina	Nakon 5 godina	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
31. prosinca 2023.							
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	1.219	-	-	1.219
Dani zajmovi	16	0	2.003	9	7	-	2.035
Ostala financijska imovina	-	-	-	4	-	-	4
Potraživanja od kupaca	23.300	13.489	-	-	-	-	36.789
31. prosinca 2022.							
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	1.232	-	-	1.232
Dani zajmovi	-	1	8	13	30	-	52
Ostala financijska imovina	-	-	12	20	39	-	9
Potraživanja od kupaca	20.563	13.175	-	-	-	-	4.478
Društvo							
	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 2 godine	2–5 godina	Nakon 5 godina	Ukupno
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
31. prosinca 2023.							
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	1.219	-	-	1.219
Dani zajmovi	16	-	2.003	9	7	-	2.035
Ostala financijska imovina	-	-	-	4	-	-	4
Potraživanja od kupaca	20.794	12.283	-	-	-	-	33.077
31. prosinca 2022.							
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	1.232	-	-	1.232
Dani zajmovi	-	1	8	13	30	-	52
Ostala financijska imovina	-	-	11	-	39	-	50
Potraživanja od kupaca	16.276	13.259	-	-	-	-	29.535

35. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)**(f) Rizik upravljanja kapitalom**

Grupa i Društvo upravljaju svojim kapitalom kako bi osigurali da subjektima u sklopu Grupe i Društva bude omogućen vremenski neograničen nastavak poslovanja, uz istodobnu realizaciju najvećeg mogućeg povrata za vlasnike udjela kroz optimiziranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala. Kapital Grupe i Društva sastoji se od neto dužničkog dijela (uključujući posudbe objavljene u bilješci 31 i umanjene za novac u banci i blagajni) i vlasničke glavnice Grupe i Društva (koja obuhvaća temeljni kapital, kapitalne rezerve, zakonske rezerve, revalorizacijske pričuve, zadržanu dobit, translacijske rezerve, nekontrolirajuće udjele i ostalu stavku kapitala). Na Društvo i Grupu se ne primjenjuju nikakvi izvana nametnuti kapitalni zahtjevi.

Koeficijent financiranja

Koeficijent financiranja na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

Dug obuhvaća dugoročne i kratkoročne posudbe i obveze po najmu.

Vlasnički kapital uključuje ukupni kapital i pričuve kojima Grupa i Društvo upravljaju kao kapitalom.

Rizik upravljanja kapitalom**Grupa**

	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR
Dug	28.344	35.241
Novac u banci i blagajni	19.234	16.605
Neto dug	<u>9.110</u>	<u>18.636</u>
Vlasnički kapital	<u>107.004</u>	<u>102.657</u>
Omjer neto duga i vlasničkog kapitala	0,09	0,18

Rizik upravljanja kapitalom**Društvo**

	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR
Dug	26.087	32.352
Novac u banci i blagajni	18.836	15.812
Neto dug	<u>7.251</u>	<u>16.540</u>
Vlasnički kapital	<u>103.134</u>	<u>97.027</u>
Omjer neto duga i vlasničkog kapitala	0,07	0,17

36. TRANSAKCIJE S POVEZANIM OSOBAMA

Grupa

Kupoprodajne transakcije

	Prihodi od prodaje robe i ostali prihodi		Troškovi nabave robe i ostali troškovi	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o., Vrgorac	752	632	70	14
P P K d.d., Karlovac	152	166	362	351
Vajda d.d., Čakovec	-	6	-	2
Venio Indicium d.o.o., Split	3	5	72	47
Sol tourism d.o.o., Vrgorac	-	2	3	10
	907	811	507	424

U nastavku slijede iznosi otvoreni na izvještajni datum:

	Potraživanja od povezanih osoba		Obveze prema povezanim osobama	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o., Vrgorac	2.180	153	-	-
P P K d.d., Karlovac	-	-	-	3.428
Vajda d.d., Čakovec	-	-	-	-
Venio Indicium d.o.o., Split	-	-	-	912
Sol tourism d.o.o., Vrgorac	-	-	-	-
	2.180	153	-	4.340

Društvo

Kupoprodajne transakcije

	Prihodi od prodaje robe i ostali prihodi		Troškovi nabave robe i ostali troškovi	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Kraškcommerce d.o.o., Ljubljana	-	7.430	-	244
Kraš Commerce d.o.o., Beograd	45	-	102	144
Mira a.d., Prijedor	2.385	1.971	9.133	6.305
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o., Vrgorac	738	632	70	14
P P K d.d., Karlovac	152	166	361	351
Vajda d.d., Čakovec	-	6	-	2
Venio Indicium d.o.o., Split	3	5	72	47
Sol tourism d.o.o., Vrgorac	9	2	-	10
	3.332	10.212	9.738	7.117

36. TRANSAKCIJE S POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)

U nastavku slijede iznosi otvoreni na izvještajni datum:

	Potraživanja od povezanih osoba		Obveze prema povezanim osobama	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
Kraš Commerce d.o.o., Beograd	-	831	9	12
Krašcommerce d.o.o., Ljubljana	-	1.455	-	192
Mira a.d., Prijedor	106	724	2.705	860
MESNA INDUSTRIJA BRAĆA PIVAC d.o.o., Vrgorac	2.180	153	-	-
P P K d.d., Karlovac	-	-	17	60
Venio Indicium d.o.o., Split	-	-	14	16
	2.286	3.163	2.745	1.140

Naknade ključnim rukovoditeljima

Naknada ključnim rukovoditeljima Grupe i Društva, navedena je skupno za svaku kategoriju navedenu u MRS-u 24. Ključno rukovodstvo Grupe i Društva obuhvaća funkcije članova Uprave i Nadzornog odbora i direktora članica Grupe.

Grupa

Naknade ključnim rukovoditeljima

	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR
Kratkoročna primanja zaposlenih	952	734
	952	734

Društvo

Naknade ključnim rukovoditeljima

	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR
Kratkoročna primanja zaposlenih	760	453
	760	453

Zajmovi povezanim osobama

Društvo je povezanom društvu Mesna industrija Braća Pivac d.o.o. odobrilo kratkoročni zajam po stopi koja se može usporediti s prosječnim komercijalnim kamatnim stopama:

Zajmovi povezanim osobama

	31.12.2023.	31.12.2022.
	'000 EUR	'000 EUR
Zajmovi povezanim osobama:		
<i>Mesna industrija Braća Pivac d.o.o.</i>	2.000	-
	2.000	-

37. POTENCIJALNE I UGOVORENE OBVEZE

U 2023. godini ugovoreni su troškovi nabave dugotrajne materijalne imovine s dobavljačima u iznosu od 3.324 tisuće eura (2022: 3.054 tisuće eura) koji još nisu realizirani niti su iskazani u izvještaju o financijskom položaju.

Grupa i Društvo nemaju potencijalnih ostalih obveza po danim garancijama ili jamstvima.

38. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA

Nadzorni odbor Društva je na sjednici održanoj 12.4.2024. godine za novog člana Uprave Društva imenovao Marijanu Knežević Tudić; član Uprave zastupa Društvo, sukladno Statutu Društva, skupno s još jednim članom Uprave.

Mandat novoimenovanom članu Uprave traje od 15.4.2024. do 15.4.2028. godine.

39. UTVRĐIVANJE GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Uprava Društva je dana 24.04.2024 godine donijela Odluku o utvrđivanju konsolidiranih i pojedinačnih financijskih izvještaja za 2023. godinu.

Temeljem 300.a i 300.d Zakona o trgovačkim društvima, Uprava i Nadzorni odbor KRAŠ prehrambena industrija d.d., na zajedničkoj sjednici 30.04.2024. godine, utvrdili su i donijeli sljedeću

ODLUKU
o utvrđivanju financijskih izvještaja za poslovnu 2023. godinu

Članak 1.

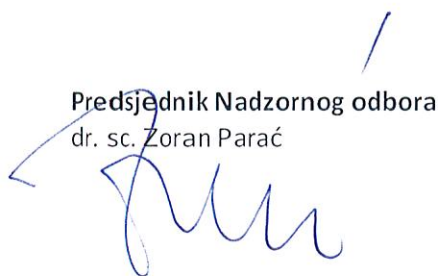
Utvrđuju se financijski izvještaji KRAŠ d.d. (OIB 94989605030) za poslovnu 2023.godinu koji obuhvaćaju:

1. BILANCU sa zbrojem pozicija aktive i pasive	156.088.100 EUR
2. RAČUN DOBITI I GUBITKA s podacima:	
- prihodi – ukupno	167.235.065 EUR
- rashodi – ukupno	159.852.874 EUR
- dobit prije oporezivanja	7.382.191 EUR
- porez na dobit	1.558.560 EUR
- neto dobit	5.823.631 EUR
- dobit pripisana imateljima kapitala matice	5.823.631 EUR
3. IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI	
- Neto ostala sveobuhvatna dobit	5.812.544 EUR
4. IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU	
- Novac na kraju razdoblja	18.835.881 EUR
5. IZVJEŠTAJ O PROMJENI KAPITALA	
- Vrijednost kapitala s manjinskim interesom na kraju razdoblja	100.438.997 EUR
6. BILJEŠKE uz financijske izvještaje	

Članak 2.

Ova Odluka prilaže se uz Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u poslovnoj 2023. godini.

Predsjednik Uprave
Allen Halamić

Predsjednik Nadzornog odbora
dr. sc. Zoran Parać

Temeljem 300.a i 300.d Zakona o trgovačkim društvima, Uprava i Nadzorni odbor KRAŠ prehrambena industrija d.d., na zajedničkoj sjednici 30.04.2024. godine, utvrdili su i donijeli sljedeću

ODLUKU
o utvrđivanju konsolidiranih financijskih izvještaja za poslovnu 2023. godinu

Utvrđuju se konsolidirani financijski izvještaji za poslovnu 2023.godinu koji obuhvaćaju:

KRAŠ d.d. Zagreb, Ravnice 48, matice (OIB 94989605030) te ovisna društva:
Kraškomec Kraš dooel, Skopje, Dame Gruev 3, Makedonija (MB 4273028)
Kraš commerce doo Beograd - Novi Beograd, Palmira Toljatija 5, Srbija (MB 17320955)
MIRA d.o.o., Prijedor, Kralja Aleksandra 3, BiH (JIB 4400674180007)

1. BILANCU sa zbrojem pozicija aktive i pasive	164.889.578 EUR
2. RAČUN DOBITI I GUBITKA s podacima:	
- prihodi – ukupno	177.919.850 EUR
- rashodi – ukupno	169.606.158 EUR
- dobit prije oporezivanja	8.313.692 EUR
- porez na dobit	1.658.397 EUR
- neto dobit	6.655.295 EUR
- dobit pripisana imateljima kapitala matice	6.655.295 EUR
3. IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI	
- Neto ostala sveobuhvatna dobit	6.635.885 EUR
4. IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU	
- Novac na kraju razdoblja	19.233.839 EUR
5. IZVJEŠTAJ O PROMJENI KAPITALA	
- Vrijednost kapitala s manjinskim interesom na kraju razdoblja	107.004.458 EUR
6. BILJEŠKE uz konsolidirane financijske izvještaje	

Članak 2.

Ova Odluka prilaže se uz Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u poslovnoj 2023. godini.

Predsjednik Uprave
Allen Halamić

Predsjednik Nadzornog odbora
dr. sc. Zoran Parać

Temeljem članka 13. i članka 20. Statuta KRAŠ prehrambena industrija d.d., a u svezi članka 300.b i članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima, Uprava i Nadzorni odbor KRAŠ prehrambena industrija d.d., na zajedničkoj sjednici 30.04.2024. godine, utvrdili su i donijeli sljedeći

PRIJEDLOG ODLUKE
o upotrebi dobiti ostvarene u poslovnoj 2023. godini

Dobit KRAŠ d.d. ostvarena u poslovnoj 2023. godini u iznosu od 5.823.631,35 EUR, nakon isplate iz članka 2., raspoređuje se u zadržanu dobit.

Članak 2.

Iz dobiti ostvarene u poslovnoj 2023. godini isplatit će se dividenda u iznosu od 1,50 EUR po dionici svim dioničarima koji su upisani u depozitoriju SREDIŠNJEG KLIRINŠKOG DEPOZITARNOG DRUŠTVA, dioničko društvo na dan 25. lipnja 2024. godine.

Datum od kojeg će se trgovati dionicom KRAŠ d.d. bez prava na isplatu dividende je 24. lipnja 2024. godine.

Dividenda dioničarima isplatit će se 24. srpnja 2024. godine.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Uprave
Allen Halamić

Predsjednik Nadzornog odbora
dr. sc. Zoran Parać